

MØTEINNKALLING

Kommunestyret

Dato: 11.06.2020 kl. 10:00
Sted: Kulturhuset - Foajeen
Arkivsak: 19/00313
Arkivkode: 0

Mulige forfall meldes snarest til ordføreren.

Dag.sigurd.brustind@ibestad.kommune.no

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
<u>11/20</u>	19/00314-83	Årsmelding Ibestad Eldreråd	2
<u>12/20</u>	20/00023-5	Budsjettregulering Investering nr 1/20	3
<u>13/20</u>	15/00072-23	Offentlig toalett Hamnvik sentrum	5
<u>14/20</u>	19/00023-9	Kommunale stimuleringsmidler til boligbygging - revidering av regelverk	8
<u>15/20</u>	18/00163-6	Rutiner for varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen - Revidering	12
<u>16/20</u>	18/00024-6	Revisjon av etiske retningslinjer	15
<u>17/20</u>	17/00395-41	Godkjenning av Ibestad kommunes Kommuneplanens samfunnsdel	18
<u>18/20</u>	20/00034-7	Orienteringer, spørsmål m.m. - Kommunestyremøte 11.06.2020	21

Hamnvik, 04.06.2020

Dag Sigurd Brustind
ordfører

Saker til behandling

11/20 Årsmelding lbestad Eldreråd

Arkivsak-dok. 19/00314-83
Arkivkode. 033
Saksbehandler Roe Jensen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	20.02.2020	11/20
2 Kommunestyret	11.06.2020	11/20

Formannskap har behandlet saken i møte 20.02.2020 sak 11/20

Møtebehandling

Votering

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:
Kommunestyret tar årsmeldingen fra lbestad Eldreråd til orientering.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

*Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:
Kommunestyret tar årsmeldingen fra lbestad Eldreråd til orientering.*

Vedlegg:

1. Årsmelding lbestad Eldreråd.

Kort beskrivelse av saken

Eldrerådet sin årsmelding legges frem for kommunestyret.

Vedlegg til sak

Årsmelding for 2019
lbestad Eldreråd

SAC 11/20 - VI

Ibestad eldreråd
v/leder Harry H. Jensen
Nøysomheten 74
9450 HAMNVIK

20. november 2019

Rådmann Roe Jensen
Kopparvika 7
9450 HAMNVIK

ÅRSMELDING FOR 2019

./ Vedlagt oversendes særutskrift av sak 67/19 vedr. Årsmelding for 2019, behandlet i eldrerådets møte 13. november 2019.

Eldrerådet viser til Reglement for eldrerådet og ber om at Årsmeldingen for 2019 fra Ibestad eldreråd blir lagt fram for formannskap og kommunestyre.

Med vennlig hilsen
for Ibestad eldreråd

Harry H. Jensen
leder

Kopi sendt til

- Ordfører Dag Sigurd Brustind
- Kontrollutvalget v/leder

Ibestad eldreråd

SÆRUTSKRIFT

fra møte i eldrerådet onsdag 14. november 2019.

Til stede på møtet: Harry H. Jensen, Svanhild Johansen, Ragnhild Arvesen,
Solbjørg N. Jacobsen, Ronald Coucheron, Per-Anders Strand og
Asbjørg Frantsen.

Sak 67/19 ÅRSMELDING FOR 2019

Eldrerådet drøftet leders forslag til årsmelding for 2019.

Vedtak:

1. Eldreråd slutter seg til leders forslag til årsmeldingen for 2019 og de merknader som kom fram under møtet.
2. Leder innarbeider merknadene i årsmeldingen.

./. Årsmeldingen for 2019 følger vedlagt..

Rett utskrift bevitnes:

Harry H. Jensen
leder

ÅRSMELDING FOR 2019

IBESTAD ELDRERÅD

I henhold til Reglement for Ibestad eldreråd - vedtatt i kommunestyrets møte 14. juni 2018 under sak 20/18 - skal eldrerådet utarbeide en melding om sin virksomhet hvert år. Denne meldingen skal legges fram for kommunestyret.

Ibestad eldreråd har i 2019 bestått av

Harry H. Jensen - leder

Ragnhild Arvesen - nestleder

Svanhild Johansen

Ronald Coucheron

Marthe Stensen - kommunestyrets representant

Vararepresentanter: **Per-Anders Strand** for Harry H. Jensen

Asbjørg Frantsen for Svanhild Johansen

Eva Nilssen for Ragnhild Arvesen

Harry Johansen for Ronald Coucheron

Solbjørg Jacobsen for Marthe Stensen

Marthe Stensen har flyttet til Tromsø og har ikke møtt høsten 2019.

Eldrerådet har avviklet 10 møter og behandlet 70 saker i meldingsperioden.

Per-Øyvind Anfinsen har fungert som eldrerådets sekretær.

Ordfører **Dag Sigurd Brustind** har deltatt i de fleste eldrerådsmøtene.

Også i inneværende meldingsperiode har bygging av nytt sykehjem m/omsorgsboliger hatt eldrerådets største fokus. Det er gledelig å kunne se at bygging av det nye sykehjemmet er i full gang. Gravearbeidene og fundamenteringen er ferdige og nå foregår støyping og klargjøring av 1. etasje. Byggearbeidene er noe forsinket, men PEAB Bjørn Bygg synes å ha fin framdrift.

Å bygge et nytt sykehjem i nærheten av det gamle, er svært utfordrende, men det ser ut som dette går fint. Noe støy vil det alltid bli, men driften av det gamle sykehjemmet synes å være tilfredsstillende.

Eldrerådet har også i meldingsperioden hatt sterk fokus på **Meld.St. 15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre.**

Stortingsmeldingen ble vedtatt i Stortinget 20. november 2018 og trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2019. Reformperioden er 2019 - 2023. Eldrerådet v/leder har deltatt på en rekke innføringsmøter av eldrereformen. **Leve hele livet** består av 25 konkrete og utprøvde løsninger på områder hvor det ofte svikter i tilbudet til eldre i

dag. Løsningene bygger på hva ansatte, eldre, pårørende, frivillige, forskere og ledere har sett fungere i praksis. Løsningene er delt inn i 5 områder som utgjør reformens innsatsområder.

Det legges opp til en prosess hvor kommunestyret behandler og vedtar hvordan reformens løsninger kan tilpasses lokale forhold og innføres i samarbeid med andre tjenesteområder, frivillig sektor og andre aktører i lokalsamfunnet.

Reformens 5 innsatsområder er:

1. Aldersvennlig Norge
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Sammenheng og overgang i tjenesten

Eldrerådet har satt **Leve hele livet** på sakskartet flere ganger i løpet av 2019. Dette har resultert i at vi har nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Rolløya pensjonistforening, Andørja aktivitetssenter og eldrerådet. Målet for arbeidsgruppa skal være: ***Å påvirke prosessene som skal gjennomføres i kommunen slik at resultatet blir bedre livskvalitet for alle eldre.*** Arbeidsgruppa skal arbeide seg gjennom innsatsområdene skritt for skritt, komme med slutninger som skal drøftes/legges fram på aktivitetssentrene både på Rolla og Andørja. Det endelige resultatet blir oversendt politikerne til vurdering og behandling.

I mars 2019 ble Ibestad sykehjem sertifisert som livsgledehem.

Å være et livsgledehem betyr bl.a.:

- at beboerne blir mer sett/verdsatt og ivaretatt på en ny og mer personlig måte
- at ansatte kan benytte sin kompetanse på best mulig måte og således få en annen glede i jobben/hverdagen.

Eldrerådet har fulgt prosessen med omlegging av sykehjemmet til livsgledehem gjennom deltakelse i **Framtidig omsorg** i Ibestad. Dette prosjektet ligger nede for tiden da prosjektleder Helge Høve er satt ut av sykdom. Ingen i kommunen har følt ansvar for å videreføre prosjektet. Eldrerådet har derfor ikke hatt mulighet til å få nærmere innsyn i hvordan hverdagen på Ibestad livsgledehem har forandret seg og hvor langt omorganiseringen av Framtidig omsorg i Ibestad har kommet. På tross av dette har eldrerådet forsøkt å informere de eldre så godt det har latt seg gjøre, bl.a. var ordfører, Helge Høve og eldrerådets leder og informerte om det nye sykehjemmet og byggeplanene i mars 2019 både på Andørja og Rolla. Eldrerådets leder har i tillegg ved flere høve vært og informert på aktivitetssentrene. Kanskje bør eldrerådets medlemmer bli flinkere til å informere på aktivitetssentrene når rådet behandler viktige saker. Dette vil gi «brukerne» mulighet til å signalisere tilbake om aktuelle saker som eldrerådet bør være opptatt av.

Eldrerådet vil følge prosessene videre, for det å sertifisere sykehjemmet til et livsgledehjem, forplikter kommunen med bl.a. mer og annen aktivitet.

Ibestad eldreråd deltok torsdag 4. april på **fellesmøte for eldrerådene i Sør-Tromsregionen**. 24 representanter fra Salangen, Gratangen, Lavangen, Harstad, Kvæfjord og Ibestad møttes i lokalene til Salangen frivilligsentral. Ibestad eldreråd møtte med 3 representanter - Harry H. Jensen, Svanhild Johansen og Harry Johansen.

Fylkesmannen i Troms og Finnmark inviterte til **regionalt dialogmøte** om eldrereformen **Leve hele livet** på Thon Hotel Harstad 3. september. Formålet med dialogmøtet var å gjøre innsatsområdene og innretningen av reformen bedre kjent. Dialogmøtet skulle være som en slags inngangsport for å kartlegge hva som er kommunenes ønsker og behov, slik at det regionale støtteapparatet kunne legge opp det videre arbeidet etter signalene. Fra Ibestad deltok ordfører og leder for eldrerådet.

Leder deltok på **Eldrerådskonferansen 2019** som ble arrangert på Finnsnes hotell 18. og 19. september. Det møtte 45 delegater inklusive fylkeseldrerådet i Troms. Dette var den 11. og siste fylkeseldrerådskonferansen i Troms i og med at vi fra 2020 representerer en større region (Troms og Finnmark). Også under årets konferanse var naturlig nok **Leve hele livet** et gjennomgangstema hvor bl.a. fylkesmannens rolle ble belyst. Rådgiver og TryggEst-koordinator Nina Christine Dahl holdt et flammende godt innlegg om overgrep og vold mot risikoutsatte voksne og eldre mennesker både i hjemmet og på institusjon/sykehjem. Det jobbes med å få innført en **TryggEst-koordinator** i alle landets kommuner.

Lørdag 28. september arrangerte eldrerådet i samarbeid med Frivilligsentralen **årets internasjonale eldredag**. Frivilligsentralen hadde engasjert Ibestad ungdomsklubb som medhjelpere. I år som i fjor var blanding av yngre og eldre et flott innslag. Eldredagen kan være en naturlig og årlig arena for møte mellom den eldre og den yngre generasjon.

Leder ønsket velkommen til årets eldredag. 102 gjester hadde funnet veien til Ibestad kulturhus denne dagen. Ibestad Gladdans framførte en stilfull og flott åpningsdans - arrangert etter Annen polka opus 117 av Johann Baptist Strauss d.y. Ordfører Dag Sigurd Brustind foretok den formelle åpningen hvoretter trubadur Ronald Forsaa ledet oss gjennom dagen med visesang, allsang på storskjerm m.m. med sin musikalske og stødige hånd. Ranveig Steen Aanes og Astrid Mikalsen hadde laget kortreist og tradisjonsrik mat - forrett, hovedrett og dessert - som smakte fortreffelig og falt i alles smak. En flott eldredag der alle hygget seg og stemningen var upåklagelig. Det ser ut som at eldrerådet har funnet en fin mal for gjennomføring av eldredagen, men det bør nok være litt mer underholdning.

2. og 3. oktober arrangerte Pensjonistforbundet en konferanse på Scandic Hell Hotel på Stjørdal med tittelen «**Jakten på det digge livet hele livet - velferdsteknologi i praksis**». Leder for eldrerådet deltok under konferansen. Konferansens tema var morgensdagens muligheter og utfordringer i et tilretteleggerperspektiv. Velferdsteknologien innfører uante muligheter bl.a. for å kunne få et bedre og lengre hjemmeboende liv.

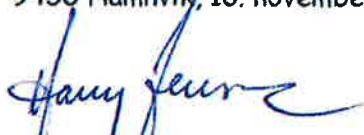
2019 har vært et innholdsrikt og spennende år for eldrerådet. Det er mye nytt på gang i kommunen vår slik at det nye eldrerådet har nok av oppgaver å ta fatt på. Eldrerådet har ikke maktet å få til et skikkelig samarbeid med ungdomsrådet. Dette er derfor et prosjekt som det nye eldrerådet bør få til. Et samarbeid mellom yngre og eldre vil være nyttig ikke bare for den oppvoksende slekt, men også for oss eldre. Vi trenger å forstå hvordan den yngre generasjon har det i dagens samfunn. Vi har mye å lære av et slikt samarbeid.

Eldrerådet arbeider utrolig godt sammen. Vi har hatt et godt samarbeid med politisk ledelse i kommunen vår, men fortsatt sliter rådet med å få sakene, som angår eldre, fra administrasjonen i god tid slik at eldrerådet kan gi disse en god og grundig behandling.

Eldrerådet har lagt bak seg en valgperiode der mange tunge prosjekter/saker har vært drøftet. Rådet har fått bedre og bedre gehør for sitt syn, og vi føler nå at eldrerådet begynner å få sin rettmessige plass i det administrative og politiske systemet i kommunen.

Leder takker medlemmene i eldrerådet og ordfører for godt samarbeid, gode diskusjoner og inspirerende engasjement.

9450 Hamnvik, 10. november 2019

Harry H. Jensen

leder

Årsmeldingen for 2019 ble vedtatt under sak 67/19 i eldrerådets møte 13. november 2019.

12/20 Budsjettregulering Investering nr 1/20

Arkivsak-dok. 20/00023-5
Arkivkode. 251
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	28.05.2020	52/20
2 Kommunestyret	11.06.2020	12/20

Formannskap har behandlet saken i møte 28.05.2020 sak 52/20

Møtebehandling

Votering

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende budsjettendring:

13. Utlån

Ansvar 0920	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Startlån	0,- kr	3.500.000,- kr	3.500.000,- kr
Lånefinansiering	0,- kr	3.500.000,- kr	3.500.000,- kr

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende budsjettendring:

13. Utlån

Ansvar 0920	Budsjett	Regulering	Nytt budsjett
Startlån	0,- kr	3.500.000,- kr	3.500.000,- kr
Lånefinansiering	0,- kr	3.500.000,- kr	3.500.000,- kr

Vedlegg:

Tilsagnsbrev fra Husbanken av 25.02.2020

Fakta i saken

I kommunestyresak 3/20 vedtok kommunestyret å søke lån på 3.500.000,- kr med formål videre utlån som startlån til vanskeligstilte i boligmarkedet i lbestad kommune.

Vurdering

For at midlene skal utbetales kreves det dokumentasjon for at lånevedtaket er bevilget i kommunens investeringsbudsjett. Dette er et nytt krav i kommunelovens § 14-14 om at kommunene skal dokumentere ovenfor långiver at tiltaket har en hjemmel i en bevilgning i investeringsbudsjettet.

Helse og miljø

Ikke vurdert

Personell

Ikke vurdert

Økonomi

Ikke vurdert

Kommunedirektørens konklusjon

Ettersom lånet allerede er vedtatt anbefaler kommunedirektøren at budsjettreguleringen vedtas

Vedlegg til sak

Aksept av lånevilkår
- Husbanken

Husbanken

Retur: Husbanken
Postboks 1404, 8002 BODØ

Deres dato

Deres referanse

Vår dato
25.02.2020

Vår referanse
2020/3481- 2
610/ 15323541

Side 1 av 3

IBESTAD KOMMUNE
Kopparvika 7
9450 HAMNVIK

IBESTAD KOMMUNE	
Avt.	Saks: DSB
23 MARS 2020	
20/00023	Dek.nr. 4
Art. kode	

Behovsmelding 2020 og tilsagn om startlån til videreutlån

Husbanken takker for innsendt behovsmelding og søknad om startlån til videreutlån. Vi ser fram til videre samarbeid i 2020.

Vi minner om at behovsmeldingen kartlegger kommunens behov, men er ingen søknad. Eventuelle forespørsler og søknader om annet enn startlån fra Husbanken, må sendes inn på vanlig måte.

Husbankens vedtak

Husbanken har bevilget kommunen:

- **3 500 000 kr** i startlånsramme

Husbanken tildeler hele beløpet med en gang.

Nedbetalingsvilkår

Kommunens ønske om lånetype og nedbetalingstid er imøtekommet. Låneavtale med lånevilkår og simulert betalingsplan følger vedlagt.

Alle lån utbetales med flytende rente. Renten kan endres fra flytende til fast etter utbetaling. Ved ønske om rentebinding, kan kommunen hente fastrenteavtale på Ekstranettet. Se informasjon om Husbankens rentetilbud på Husbanken.no/rente. Fastrenteavtalen signeres av ordfører eller person med delegert fullmakt.

Hva må kommunen gjøre for å få midlene utbetalt?

En forutsetning for dette tilsagnet er at kommunen har sendt Husbanken:

- Låneavtale underskrevet av ordfører eller den med delegert fullmakt. Kopi av fullstendig delegasjonsfullmakt må vedlegges.
- Kopi av kommunestyrets lånevedtak.
- Dokumentasjon for at lånevedtaket er bevilget i kommunens investeringsbudsjett. (Nytt krav i kommunelovens § 14-14 om at kommunene skal dokumentere overfor långiver at tiltaket har *hjemmel i en bevilgning i investeringsbudsjettet*.)

Hvis kommunen er oppført i registeret for godkjenning og kontroll (ROBEK), må også Fylkesmannens godkjenning legges ved som dokumentasjon.

Låneavtale og eventuelle vedlegg sendes til:

Husbanken, Postboks 1404, 8002 BODØ

Frist for utbetaling er tre måneder fra dato. Dersom Husbanken ikke har mottatt signert låneavtale og nødvendige vedlegg innen fristen, vil tilsagnet bortfalle.

Vår kontaktperson
Ann-Karin Bergland
Tlf. 75 54 93 24
ann-karin.bergland@husbanken.no

Besøksadresse
Torvgata 2, Bodø
post@husbanken.no

Sentralbord
22 96 16 00
www.husbanken.no

Kontonr.
6345.05.03594
Org.nr.
942 114 184

Rapportering og kontroll

Kommunen skal rapportere om bruken av startlån. Alle avslag og saker som blir satt utbetalt rapporteres automatisk i Startskudd. En ny forenklet årsrapportering er planlagt i Behovsmeldingen.

Kommunens tildeling av startlån skal være i samsvar med regelverket [Forskrift om lån fra Husbanken, § 7-10](#).

Personrettede tilskudd er overført til kommunerammen

Kommunene bør planlegge og budsjettere nødvendige tilskuddsmidler til

- Etablering
- Tilpasning
- Utredning og prosjektering
- Avsetning til tapsfond til dekning av fremtidige tap på Startlån

Både søknader om startlån og kommunale boligtilskudd til etablering og tilpasning kan fortsatt behandles i Startskudd.

Tilskudd til utredning og prosjektering er en ny oppgave for kommunene

Det er ikke lagt til rette for elektronisk søknad og saksbehandling i Startskudd av disse tilskuddene, men dere finner veiledning og forslag til søknadskjema på Husbanken.no:

<https://husbanken.no/tilskudd/kommune/ny-oppgave-for-kommunene-fra-2020>

Hva skal startlånet brukes til?

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Barnefamilier er en prioritert målgruppe for startlånordningen. Ett av målene for 2020 er at flere vanskeligstilte barnefamilier skal gå fra å leie til å eie en egnet bolig. I mange tilfeller vil dette kreve tilskudd i kombinasjon med lang nedbetalingstid for startlånet. Tilskudd kan erstatte redusert avdragsbetaling. Unge uføre er en annen gruppe som skal prioriteres innenfor ordningen.

Aktuelt regelverk

- Husbanken gir lån til kommuner for videre utlån av startlån til enkeltpersoner i samsvar med [Forskrift om lån fra Husbanken, kap 5 Startlån](#). Denne erstatter tidligere forskrift om startlån.
- [Veileder for lån fra Husbanken](#)
- Rente- og avdragsvilkårene er regulert i [Forskrift om lån fra Husbanken, kap 8. Rente- og avdragsvilkår](#).
- [Veileder om tapsdeling og administrering av startlån \(HB 7 B.15\)](#)

Informasjon

Det er press på Husbankens låneramme og kommunene kan ikke påregne ytterligere Startlån ved søknad senere i år.

Ta gjerne kontakt med regionkontoret dersom dere ønsker mer informasjon. Dere kan også lese mer om ordningene på www.husbanken.no.

Klageadgang

Husbankens avgjørelse er ikke et enkeltvedtak, og dere kan derfor ikke klage på dette vedtaket.

Med hilsen
HUSBANKEN

Lena Elisabeth Jørgensen
Avdelingsdirektør

Ann-Karin Bergland
Seniorrådgiver

Vedlegg:
Låneavtale
Simulert betalingsplan

Undertegnede **Ibestad kommune**, org.nr. 959469792,
erkjenner å skylde Husbanken, org.nr. 942114184,

kr 3 500 000,- tremillionerfemhundretusen kroner.

Rente- og avdragsvilkårene fastsettes av Kommunal- og moderiseringsdepartementet og Husbanken etter retningslinjer vedtatt av Stortinget. For tiden fastsettes renten på grunnlag av renteutviklingen i markedet. Stortinget kan endre retningslinjene.

Rentevilkår

Flytende rente - nominell rente 1,992 % pr. år. - effektiv rente 2,085 % pr. år.

Den oppgitte renten er gyldig fram til neste justering. Den flytende renten i Husbanken kan endres inntil seks ganger i året. Renten beregnes og forfaller til betaling etterskuddsvis. I beregning av effektiv rente inngår for tiden termingebyr. Effektiv rente beregnes i samsvar med Forskrift om låneavtaler.

Husbanken kan ensidig endre renten på grunnlag av renteutviklingen i markedet og/eller etter vedtak av departementet eller Stortinget. Ved renteendringer reguleres terminbeløpet slik at avtalt løpetid opprettholdes. Renteendringer varsles minst 6 uker før iverksettelse. Renteendringer, som skjer før lånet er utbetalt, må låntaker selv holde seg orientert om på www.husbanken.no eller ved å kontakte Husbanken.

Nedbetalingsvilkår

Lånet gis som serielån uten avdragsfri periode og med en total løpetid på 30 år. Etter avtale med Husbanken kan nedbetalingsvilkårene eventuelt endres. Ytterligere opplysninger om nedbetaling av lånet framgår av vedlagte betalingsplan.

Renter og avdrag betales uoppfordret innen forfallsdager som banken bestemmer. Lån med flytende rente kan til enhver tid innfris helt eller delvis uten at det påløper ekstra kostnader.

Gebyrer

Hver termin belastes med et gebyr. Gebyret er for tiden kr 40,- for papirvarsel og kr 30,- for elektronisk varsel

Husbanken kan ensidig endre og innføre nye gebyrer når endringen er saklig begrunnet ut fra endringer i bankens kostnader eller i omlegging av bankens gebyrstruktur. Endringer varsles minst 6 uker før iverksettelse.

Forsinket betaling

Innbetalinger anses først å være skjedd når beløpet er godskrevet Husbankens konto. Betales ikke renter og avdrag i rett tid, skal det fra forfall svares forsinkelsesrente fastsatt med hjemmel i forsinkelsesrenteloven av 17. desember 1976.

Låntakerens plikter

Låntakeren forplikter seg til å oppfylle de vilkår som fremgår av tilsagnsbrev og låneavtale. Mottatte avdrag og innfrielse på startlån kan ikke benyttes til andre formål enn nedbetaling av videretdelingsmidler fra Husbanken.

Husbankens rett til å kreve full innfrielse

Husbanken har rett til å kreve full innfrielse straks hvis

- låntaker vesentlig misligholder låneavtalen
- det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger til Husbanken som låntaker forsto eller burde ha forstått kunne ha vesentlig betydning for Husbanken

Dersom låntaker ikke straks betaler Husbankens kostnader, herunder gebyrer ved eventuell inndrivelse av gjelden (purregebyr og lignende), kan banken belaste lånekontoen for utgiftene eller kreve utgiftene dekket på annen måte.

Utbetalingsfullmakt

Husbanken har ugjenkallelig fullmakt til å utbetale lånet til kommunen på konto nr. 4790.07.90011.

Aksept av lånevilkår

Vedlagt betalingsplan er en del av låneavtalen. Undertegnede bekrefter å ha mottatt betalingsplan.

Denne låneavtalen er utferdiget i to eksemplarer hvorav låntaker beholder det ene. Undertegnede aksepterer med dette vilkårene i denne avtalen.

Hamvik

(Sted)

20/3 - 2020

(Dato)

Ibestad kommune
Ordfører

(Stempel og underskrift av ordfører)

DAG BRUSTIND

(Gjentas med blokkbokstaver)

Dersom andre enn ordføreren undertegner avtalen, skal det legges ved dokumentasjon som viser at vedkommende kan forplikte kommunen.

Ved retur av låneavtalen skal kommunen legge ved:

Utskrift av kommunestyrets lånevedtak datert 06.02.20, sak nr. 3/20.

Kopi av Fylkesmannens godkjenning datert ....., hvis kommunen i henhold til kommuneloven §60 nr. 1 er oppført i registeret om betinget godkjenning og kontroll.

Vedlegg: Betalingsplan

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 20/00023
Arkivkode
Saksbehandler Roald Pedersen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	23.01.2020	8/20
2 Kommunestyret	06.02.2020	3/20

Låneopptak i Husbanken til videre utlån til startlån

Kommunestyret har behandlet saken i møte 06.02.2020 sak 3/20

Møtebehandling

Votering

Formannskapetets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret fattet følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar å søke lån kr 3.500.000,- hos Husbanken med formål videre utlån som Startlån til vanskeligstilte i boligmarkedet i lbestad kommune, samt søke tilskudd tilpasning kr 150.000 hos Husbanken til videre tildeling til vanskeligstilte i boligmarkedet.

13/20 Offentlig toalett Hamnvik sentrum

Arkivsak-dok. 15/00072-23
Arkivkode. B
Saksbehandler Terje Andreassen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	28.05.2020	49/20
2 Kommunestyret	11.06.2020	13/20

Formannskap har behandlet saken i møte 28.05.2020 sak 49/20

Møtebehandling

AP v/Linn K. Henriksen fremmet følgende forslag:

Nytt pkt.

Kommunen bes utrede løsning for drift av eksisterende toaletter i kommunen og vurdere andre utfartssteder i kommunen med behov for toalettfasiliteter.

Linn K Henriksen
Hugo H Salamonsen

SP/H v/Bente Mikalsen fremmet følgende forslag:

1. Ibestad kommune vedtar å etablere kommunalt offentlig gjestetoalett i Hamnvik.
2. Etableringen finansieres med midler fra disposisjonsfondet inntil kr. 400 000,-.
3. Drift av toalettet finansieres over driftsbudsjettet.
4. Det skal innhentes tre tilbud.
5. Vi ønsker også en utredning for en septiktømming i kommunen, (bobil/camping).
6. Det bes også om en løsning for renhold av toaletter i Fabelparken.

Votering

Det ble votert over forslag fra AP. Falt mot 4 stemmer.

Det ble votert over kommunedirektørens forslag til vedtak opp mot forslag fra SP/H. Forslag fra SP/H enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Ibestad kommune vedtar å etablere kommunalt offentlig gjestetoalett i Hamnvik.
2. Etableringen finansieres med midler fra disposisjonsfondet inntil kr. 400 000,-.
3. Drift av toalettet finansieres over driftsbudsjettet.
4. Det skal innhentes tre tilbud.

5. Vi ønsker også en utredning for en septiktømming i kommunen, (bobil/camping).
6. Det bes også om en løsning for renhold av toaletter i Fabelparken.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet vedtar å etablere kommunalt offentlig gjestetoalett i Hamnvik sentrum.

- Etableringen finansieres med midler fra disposisjonsfondet
- Drift av toalettet finansieres over driftsbudsjett

Vedlegg:

1. BioRolla – tilbudsbeskrivelse
2. BioRolla – Skisse over toalettløsning Hamnvik sentrum

Kort beskrivelse av saken

Administrasjonen anbefaler at det etableres et offentlig gjestetoalett i Hamnvik sentrum.

Fakta i saken

I Hamnvik sentrum er det i dag ikke et offentlig toalett tilgjengelig. Ved akutte behov for denne type tjenester henvender i dag tilreisende gjester eller lokalbefolkning seg til sentrumsbutikkene. Ingen av sentrumsbutikkene har i dag utbygde gjestetoaletter, og har heller ikke lokaler tilgjengelige for å etablere dette.

Vurdering

Alle forretninger på Rolla med faste åpningstider for kunder er etablert i Hamnvik sentrum. Her er også kommunens største dagligvareforretning som benyttes av kunder fra hele kommunen. Ibestad kommune har i tillegg gjennom sentrumsprosjektet tilrettelagt for et trivelig sentrumsmiljø i Hamnvik.

Hamnvik sentrum tiltrekker seg relativt mange mennesker i forskjellige ærender, og kommunen har tilrettelagt parkering, uteområder og aktiviteter slik at folk kan ferdes og oppholde seg i sentrum over litt tid.

Administrasjonen anbefalte i budsjettet for 2020 etablering av toalett i sentrum. Dette prosjektet ble utsatt til 2021. Administrasjonen mener at behovet er relevant for 2020 og at en etablering allerede i 2020 vil kunne gi drahjelp til lokalt næringsliv.

Tilbudet vil indirekte kunne bidra til at mennesker oppholder seg lengre i sentrumsområdet, noe som både kan bidra til økt handel og økt sosialisering og trivsel i sentrum.

Etableringen vil kunne bidra i utviklingen av lokalt næringsliv, etter en periode med redusert aktivitet under korona-restriksjoner.

Vedlagt skisse og tilbud illustrerer det nivå administrasjonen mener en slik anskaffelse kan ligge på. Anskaffelsen gjennomføres iht anskaffelsesreglementet.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

-Etableringen vil indirekte kunne bidra til økt sosialisering, motvirke unødige forsøpling, og gi mulig helsemessig gevinst for mennesker i akutt nød.

Personell

-Etableringen vil indirekte kunne gi positive sosiale konsekvenser, ved en tilrettelegging for lengre sentrumsopphold for alle grupper.

Økonomi

-Etableringen vil medføre investerings- og driftsmessige utgifter.

-Etablering med betalingsløsning vil gi inntekter til drift og vedlikehold.

Rådmannens konklusjon

Kommunedirektøren mener at det er behov for et offentlig sentrumstoalett og at dette bør etableres i 2020.

Vedlegg til sak

Vedlegg 1 - Tilbud
Offentlig toalett Ham

Vedlegg 2 - BIOrolla
Toaletthus 2.5x3.6m

SÅK 13/20- V1

BioRolla as
Gardsvikdalen 19
9450 Hamnvik

Dato 23.04.2020

Ibestad Kommune v/ Terje Andreassen
Koppervika 7
9450 Hamnvik

Tilbud på offentlig toalett - Hamnvik Sentrum

BioRolla as har følgende tilbud på komplett nøkkelferdig toalett i isolert utførelse;

Bygget har to rom og måler 2.62 x 3.6m. Toalettrom med mulighet for universell utforming iht plass innvendig. I tillegg blir det et rom som har målene 2.62 x 1.2m for lagring av papir med mer, samt plass til andre teknisk installasjoner.

Bygget leveres isolert og med våtroms norm på toalettrom. Innvendig toalettrom får veggplater i lysgrå farge med glatt overflate for lettere rengjøring. Våtrom med sluk, limt PVC gulvbelegg og trekker i vegg. Gulvplater i vannfaste sponplater. Trykkimpregnerte gulvåser.

Liggende ytterkledning av god kvalitet, ferdig beiset to strøk. Taktekke er sort shingel.

Tilbudet består av følgende:

- Alt av grunnarbeid med tank, fundament for bygg og drens ferdig
- Strøm. Det legges jordkabel frem til Gapahuk og videre til toalettus. Strømskap med tilbehør. Led belysning utvendig og innvendig med bevegelsessensor.
- Frittstående toalett BioRolla Comfort med 1500 L biotank med avlufting over tak
- Nøkkelklart toalettus klart til bruk + et lagerrom/teknisk rom.

Sum   Kr 252 524,- esk, mva

Total Sum   Kr 315 655,- inkl,mva

Tilbudets varighet 23 07. 2020

Tilleggsutstyr valgfritt

- Adgangskontroll med betalingsfunksjon toalett (Uni Nayax)
- Elektronisk låsekasse med vrider - komplett

Sum   Kr 19 500,- eks,mva

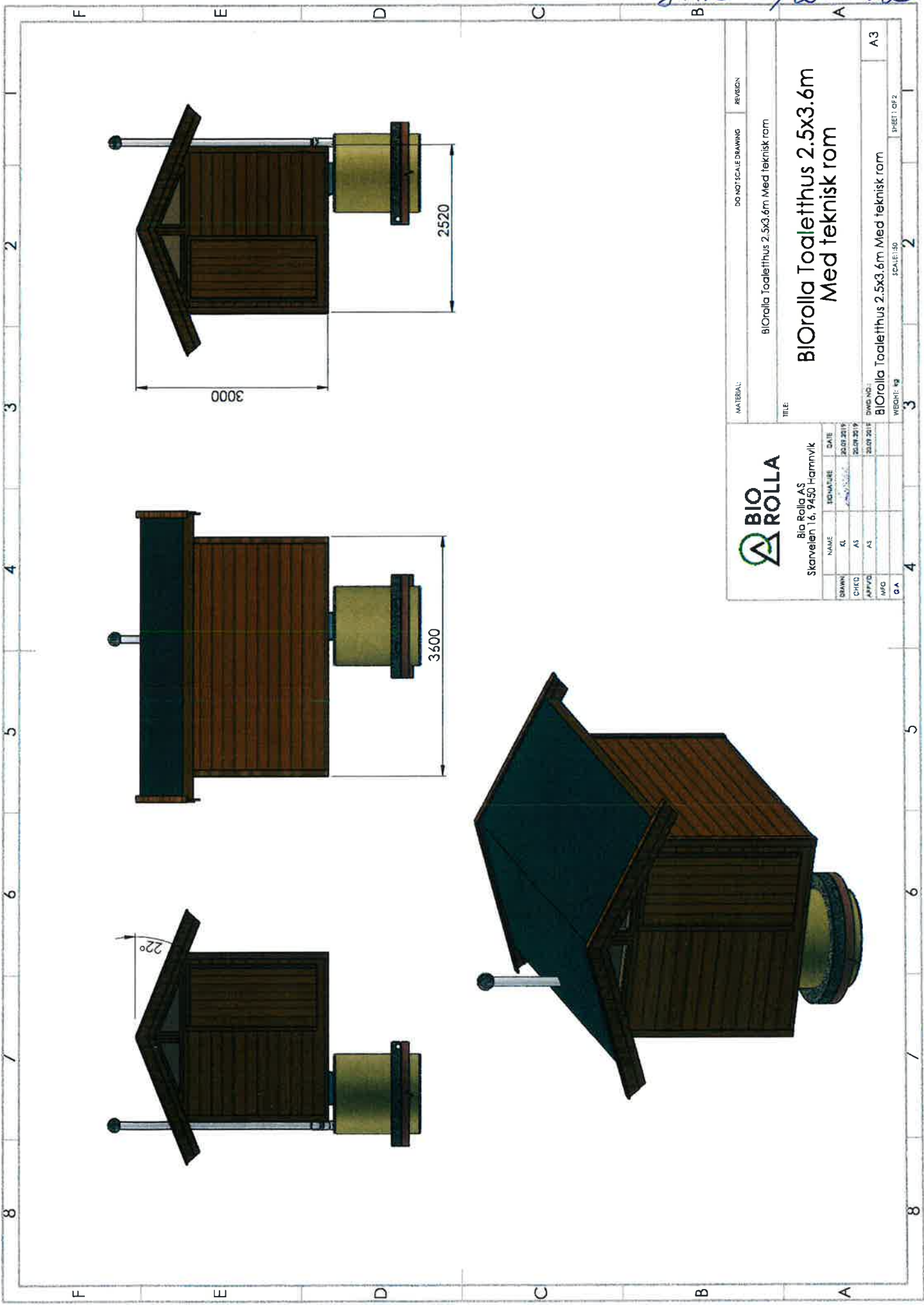
Total sum   Kr 24 375,-ink,mva

Mvh

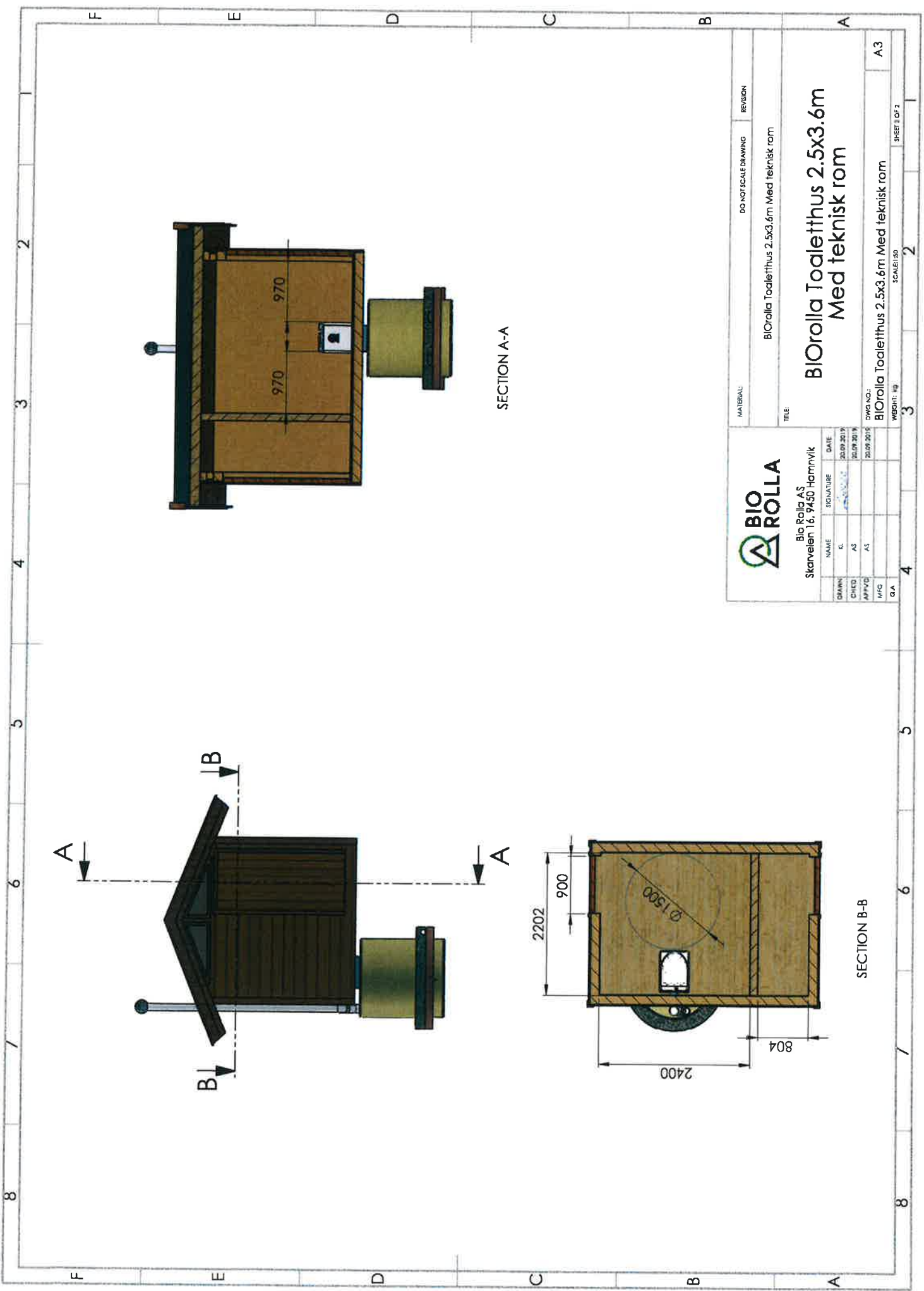
Andrè Skog
BioRolla as   Hjemmeside: www.biorolla.no

e-post: post@biorolla.no Tlf 97136171

STAT 13/20-V2

		DO NOT SCALE DRAWING REVISION	
Bio Rolla AS Skarvelen 16, 9450 Hammvik		MATERIAL: BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m Med teknisk rom	
TITLE: BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m Med teknisk rom		DWG NO.: BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m Med teknisk rom	
DRAWN: KL	SIGNATURE [Signature]	DATE 20.07.2019	SHEET OF 2 2
CHECK: AS	DATE 20.07.2019	DWG NO.: BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m Med teknisk rom	A3
APPROV: AS	DATE 20.07.2019	WEIGHT: kg 3	SCALE: 1:50 2
IMG G.A	4	3	2

SECTION A-A

SECTION B-B

Bio Rolla AS
Skarvelen 16, 9450 Hamnvik

DRAGN	KL	SIGNATURE	DATE
CHKD	AS		20/09 2019
APPVD	AS		20/09 2019
WFG			
G.A.			

MATERIAL	DO NOT SCALE DRAWING	REVISION
BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m Med teknisk rom		

TITLE:
**BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m
Med teknisk rom**

DWG. NO.	SCALE	SHEET 1 OF 2
BIOrolla Toalettthus 2.5x3.6m Med teknisk rom	1:50	2

A3

14/20 Kommunale stimuleringsmidler til boligbygging - revidering av regelverk

Arkivsak-dok. 19/00023-9
Arkivkode. B
Saksbehandler Linn-Iren Sande

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	28.05.2020	48/20
2 Kommunestyret	11.06.2020	14/20

Formannskap har behandlet saken i møte 28.05.2020 sak 48/20

Møtebehandling

AP v/Linn K. Henriksen fremmet følgende forslag:

Forslag fra Ibestad Arbeiderparti

Navneendring:

«Kommunale stimuleringsmidler til boligbygging og renovering i Ibestad kommune»

Endring pkt b. i

Tilskudd størrelsen ved kjøp og renovering er 30% av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr 100.000 pr boligenhet.

Linn K Henriksen
Hugo H Salamonsen

H/SP v/Dag Sigurd Brustind fremmet følgende forslag:

Sak 48/20, Kommunale stimuleringsmidler

Nytt pkt 2 i instillingen til kommunestyret:

Følgende endringer gjøres i reglementet.

pkt 2a, i)

Endres fra 200 000 kroner til 250 000 kroner

pkt 2a, ii)

Endres fra 100 000 kroner til 150 000 kroner

pkt 2b i)

Endres fra 75 000 kroner til 50 000 kroner

pkt 4b

Første setning endres til;

For renoveringstiltak gjelder at tilskudd kun gis til førstegangsetablerere i lbestad kommune.

Votering

Det ble votert over forslag fra AP.

Navneendring:

«Kommunale stimuleringsmidler til boligbygging og renovering i lbestad kommune»

Enstemmig vedtatt.

Det ble votert over forslag fra AP. Endring pkt b. i

Tilskudd størrelsen ved kjøp og renovering er 30% av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr 100.000 pr boligenhet. Falt mot 4 stemmer.

Det ble votert punktvis over forslag fra H/SP.

pkt 2a, i)

Endres fra 200 000 kroner til 250 000 kroner. Enstemmig vedtatt.

pkt 2a, ii)

Endres fra 100 000 kroner til 150 000 kroner. Enstemmig vedtatt.

pkt 2b i)

Endres fra 75 000 kroner til 50 000 kroner. Enstemmig vedtatt.

pkt 4b

Første setning endres til;

For renoveringstiltak gjelder at tilskudd kun gis til førstegangsetablerere i lbestad kommune.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar nytt regelverk for kommunale stimuleringsmidler til boligbygging og renovering i lbestad kommune.*

pkt 2a, i)

Endres fra 200 000 kroner til 250 000 kroner.

pkt 2a, ii)

Endres fra 100 000 kroner til 150 000 kroner.

pkt 2b i)

Endres fra 75 000 kroner til 50 000 kroner.

pkt 4b

Første setning endres til;

For renoveringstiltak gjelder at tilskudd kun gis til førstegangsetablerere i lbestad kommune.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar nytt regelverk for kommunale stimuleringsmidler til boligbygging i lbestad kommune.*

Vedlegg:

1. Gjeldende regelverk, vedtatt 14.februar 2019
2. Foreslått nytt regelverk, 23.januar 2020
3. Foreslått nytt regelverk, 28.mai 2020

Kort beskrivelse av saken

Kommunestyret vedtok i sak 58/19, pkt. 11 i) at ordningen med kommunale stimuleringsmidler til boligbygging i lbestad kommune skal videreføres.

Kommunestyret ba rådmannen fremme forslag til revidert reglement til formannskapet snarest.

Fakta i saken

I juni 2010 – revidert senest februar 2019 vedtok kommunestyret regelverk for å stimulere etablering i kommunen, jf. vedlagte regelverk. I sak 5/20, 23.01.2020, behandlet formannskapet evaluering av regelverket for kommunale stimuleringsmidler til boligbygging. Det ble fattet følgende vedtak; «*Saken sendes tilbake til administrasjonen for bearbeiding av innspill.*» Administrasjonen har lagt til innspill fra formannskapet i regelverket og forslag til nytt regelverk ble sendt til ordføreren 30.03.2020 for gjennomgang.

Vurdering

Målet for tilskuddsordningen er at den skal medvirke til økt bosetting i kommunen.

Når noen velger å bosette seg i lbestad kommune vil det være flere forhold som fører til en slik avgjørelse. Da kan boligtilskuddet være et element uten at dette trenger å være avgjørende for bostedsvalg. Et boligtilskudd fra kommunen kan ha en mental effekt i form av at tilskuddsmottakeren får et positivt inntrykk av kommunen, og at det er et av mange forhold som fører til bosetting.

Endringer i nytt forslag til regelverk er markert med gult.

Helse og miljø

Ingen konsekvens

Personell

Ingen konsekvens

Økonomi

Kommunestyret har bevilget kr 300 000,- til formålet i sak 58/19.

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler å vedta revidert regelverk for kommunale stimuleringsmidler til boligbygging i lbestad kommune.

Vedlegg til sak

Reglement vedtatt
2019

Forslag til revidert
regelverk fom 2020

Forslag 28.05.2020

KOMMUNALE STIMULERINGSMILDER TIL BOLIGBYGGING I IBESTAD KOMMUNE

1. Bakgrunn

Ibestad ønsker å stimulere til økt byggeaktivitet for helårsboliger i kommunen, dvs. boliger som bebos fast og helårig av personer som er bostedsregistrert i Ibestad kommune. Ordningen gjelder for tiltak innenfor gjeldende budsjettår.

2. Tilskudd kan søkes til følgende tiltak:

a.

- i. 200.000 kr. ny bolig for alle nybygg i privat boligfelt og utenfor regulerte boligfelt i kommunen.
- ii. 100.000 kr. per ny bolig for alle nybygg i kommunale boligfelt i kommunen.
- iii. Sannsynliggjøring av tilgjengelighet til tomt samt utkast til byggesøknad må ligge med søknaden.
- iv. Tilskudd for nybygging utbetales mot ferdigattest.
- v. Tilskuddet er uavhengig av tomtepris.

b. Kr 75.000 til kjøp og større renoveringstiltak for eksisterende boliger.

- i. Tilskudd størrelsen ved kjøp og renovering er 30 % av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr. 75.000 per boligenhet.
- ii. Utbetaling av renoveringstilskudd skjer ved fremlegging dokumentasjon av kostnader og at tiltaket er gjennomført.

3. Formannskapet har fullmakt til tildeling etter vedtatt reglement.

4. Generelt gjelder følgende vilkår for ordningen:

- a. Tilskudd kan kun gis til førstegangsetablerere i Ibestad kommune. Dette vil si at de skal etablere seg i egen bolig for første gang i Ibestad. For ektefeller/samboere kan ikke en av søkerne tidligere kan ha hatt egen bolig i kommunen.
- b. En av ektefelle/samboer må være under 40 år på søknadstidspunktet.
- c. Tilsagnets gyldighet: 12 mnd. fra tilsagnsdato med mulighet for forlengelse inntil 12 mnd. etter søknad.
- d. Tilskudd kan ikke kombineres med andre kommunale tilskuddsordninger.
- e. Dersom eiendom som har oppnådd tilskudd selges eller fraflyttes innen fem år fra utbetalingsdato, vil forholdsmessig andel av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Tilbakebetalingskravet reduseres med 1/5 per år. Ved tvangssalg kan kravet ettergis.
- f. Dersom eiendom som har oppnådd tilskudd omgjøres til fritidsformål innen 10 år, vil tilskuddet i sin helhet kreves tilbakebetalt.
- g. Kommunens vilkår for tilskuddet skal tinglyses som heftelse på eiendommen. Kommunen betaler tinglysningskostnader.

Ibestad kommune

- hvor alt er mulig

- h. Søkere må framlegge dokumentasjon på bosetting i kommunen gjennom registrering i folkeregisteret før tilskuddet utbetales.

Reglementet vedtatt:

Kommunestyret 24. juni 2010

Revidert:

Kommunestyret 14. mars 2013

Kommunestyret 14. februar 2019

KOMMUNALE STIMULERINGSMILDER TIL BOLIGBYGGING I IBESTAD KOMMUNE

1. Bakgrunn

Ibestad ønsker å stimulere til økt byggeaktivitet for helårsboliger i kommunen, dvs. boliger som bebos fast og helårig av personer som er bostedsregistrert i Ibestad kommune. Ordningen gjelder for tiltak innenfor gjeldende budsjettår.

2. Tilskudd kan søkes til følgende tiltak:

a.

- i. 200.000 kr. ny bolig for alle nybygg i privat boligfelt og utenfor regulerte boligfelt i kommunen.
- ii. 100.000 kr. per ny bolig for alle nybygg i kommunale boligfelt i kommunen.
- iii. Sannsynliggjøring av tilgjengelighet til tomt samt utkast til byggesøknad må ligge med søknaden.
- iv. Tilskudd for nybygging utbetales mot ferdigattest.
- v. Tilskuddet er uavhengig av tomtepris.
- vi. Tilskudd skal kun tildeles for gjennomført kjøp/reovering eller bygging av boliger innenfor gjeldende budsjettår.

b. Kr 75.000 til kjøp og større reoveringstiltak for eksisterende boliger.

- i. Tilskudd størrelsen ved kjøp og reovering er 30 % av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr. 75.000 per boligenhet.
- ii. Utbetaling av reoveringstilskudd skjer ved fremlegging dokumentasjon av kostnader og at tiltaket er gjennomført.
- iii. Tilskudd skal kun tildeles for gjennomført kjøp/reovering eller bygging av boliger innenfor gjeldende budsjettår.

3. Formannskapet har fullmakt til tildeling etter vedtatt reglement.

4. Generelt gjelder følgende vilkår for ordningen:

- a. Det innføres et bunnfradrag på 500 000 kroner som trekkes fra investeringsbeløpet.
- b. Tilskudd kan kun gis til førstegangsetablerere i Ibestad kommune. Dette vil si at de skal etablere seg i egen bolig for første gang i Ibestad. For ektefeller/samboere kan ikke en av søkerne tidligere kan ha hatt egen bolig i kommunen.
- c. En av ektefelle/samboer må være under 40 år på søknadstidspunktet.
- d. Tilsagnets gyldighet: 12 mnd. fra tilsagnsdato med mulighet for forlengelse inntil 12 mnd. etter søknad.
- e. Tilskudd kan ikke kombineres med andre kommunale tilskuddsordninger.

Ibestad kommune

- hvor alt er mulig

- f. Dersom eiendom som har oppnådd tilskudd selges eller fraflyttes innen fem år fra utbetalingsdato, vil forholdsmessig andel av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Tilbakebetalingskravet reduseres med 1/5 per år. Ved tvangssalg kan kravet ettergis.
- g. Dersom eiendom som har oppnådd tilskudd omgjøres til fritidsformål innen 10 år, vil tilskuddet i sin helhet kreves tilbakebetalt.
- h. Kommunens vilkår for tilskuddet skal tinglyses som heftelse på eiendommen. Kommunen betaler tinglysningskostnader.
- i. Søkere må framlegge dokumentasjon på bosetting i kommunen gjennom registrering i folkeregisteret før tilskuddet utbetales.

Reglementet vedtatt:

Kommunestyret 24. juni 2010

Revidert:

Kommunestyret 14. mars 2013

Kommunestyret 14. februar 2019

KOMMUNALE STIMULERINGSMILDER TIL BOLIGBYGGING I IBESTAD KOMMUNE

1. Bakgrunn

Ibestad ønsker å få tilflytning til kommunen og samtidig hindre fraflytting. Kommunen vil med dette stimulere til økt byggeaktivitet for helårsboliger i kommunen, dvs. boliger som bebos fast og helårig av personer som er bostedsregistrert i Ibestad kommune. Ordningen gjelder for tiltak innenfor gjeldende budsjettår.

2. Tilskudd kan søkes til følgende tiltak:

a.

- i. 200.000 kr. ny bolig for alle nybygg i privat boligfelt og utenfor regulerte boligfelt i kommunen.
- ii. 100.000 kr. per ny bolig for alle nybygg i kommunale boligfelt i kommunen.
- iii. Sannsynliggjøring av tilgjengelighet til tomt samt utkast til byggesøknad må ligge med søknaden.
- iv. Tilskudd for nybygging utbetales mot ferdigattest.
- v. Tilskuddet er uavhengig av tomtepris.
- vi. Tilsagn til nybygg gis fortløpende, med gyldighet på 2 måneder.

b. Kr 75.000 til kjøp og større renoveringstiltak for eksisterende boliger.

- i. Tilskudd størrelsen ved kjøp og renovering er 30 % av den delen av de samlede kostnader, begrenset oppad til kr. 75.000 per boligenhet.
- ii. Utbetaling av renoveringstilskudd skjer ved fremlegging dokumentasjon av kostnader og at tiltaket er gjennomført.
- iii. Felles tildelingsmøte én gang pr. år.

3. Formannskapet har fullmakt til tildeling etter vedtatt reglement.

4. Generelt gjelder følgende vilkår for ordningen:

- a. Det innføres et bunnfradrag på 500 000 kroner som trekkes fra investeringsbeløpet.
- b. Tilskudd kan kun gis til førstegangsetablerere i Ibestad kommune. Dette vil si at de skal etablere seg i egen bolig for første gang i Ibestad. For ektefeller/samboere kan ikke en av søkerne tidligere ha hatt egen bolig i kommunen.
- c. En av ektefelle/samboer må være under 40 år på søknadstidspunktet.
- d. Tilsagnets gyldighet: 12 mnd. fra tilsagnsdato med mulighet for forlengelse inntil 12 mnd. etter søknad.
- e. Tilskudd kan ikke kombineres med andre kommunale tilskuddsordninger.
- f. Dersom eiendom som har oppnådd tilskudd selges eller fraflyttes innen fem år fra utbetalingsdato, vil forholdsmessig andel av tilskuddet kreves tilbakebetalt. Tilbakebetalingskravet reduseres med 1/5 per år. Ved tvangssalg kan kravet ettergis.
- g. Det forutsettes at det er budsjettmessig dekning for å tildele stimuleringstilskudd.

Ibestad kommune

- *hvor alt er mulig*

- h. Dersom eiendom som har oppnådd tilskudd omgjøres til fritidsformål innen 10 år, vil tilskuddet i sin helhet kreves tilbakebetalt.
- i. Kommunens vilkår for tilskuddet skal tinglyses som heftelse på eiendommen. Kommunen betaler tinglysningskostnader.
- j. Søkere må framlegge dokumentasjon på bosetting i kommunen gjennom registrering i folkeregisteret før tilskuddet utbetales.

Reglementet vedtatt:

Kommunestyret 24. juni 2010

Revidert:

Kommunestyret 14. mars 2013

Kommunestyret 14. februar 2019

15/20 Rutiner for varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen - Revidering

Arkivsak-dok. 18/00163-6
Arkivkode. 443
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Administrasjonsutvalget	20.05.2020	1/20
2 Formannskap	28.05.2020	53/20
3 Kommunestyret	11.06.2020	15/20

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 20.05.2020 sak 1/20

Møtebehandling

Omforent forslag:

Pkt. 3.4, siste setning. Ordet «varslede» settes inn, slik at siste del av setningen blir som følger «...[...spørsmål når det skal ryddes opp i de varslede kritikkverdige forholdene.]

Pkt. 3.5: Redigering, anførselstegn slutt settes inn i ordet «kontradiksjonsprinsippet».

Pkt. 4, tredje avsnitt: «leder av administrasjonsutvalget» strykes.

Pkt. 5, tredje avsnitt, siste setning. Ordet «varslede» settes inn, slik at siste del av setningen blir som følger «...[... eller motbevis knyttet til de varslede kritikkverdige forholdene]

Skjema Intern oppfølging, pkt. 4: «innen 3 uker» legges inn.

Votering

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Administrasjonsutvalget anbefaler formannskapet å vedta reviderte «Rutiner for varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen» med følgende endringer:

Pkt. 3.4, siste setning. Ordet «varslede» settes inn, slik at siste del av setningen blir som følger «...[...spørsmål når det skal ryddes opp i de varslede kritikkverdige forholdene.]

Pkt. 3.5: Redigering, anførselstegn slutt settes inn i ordet «kontradiksjonsprinsippet».

Pkt. 4, tredje avsnitt: «leder av administrasjonsutvalget» strykes.

Pkt. 5, tredje avsnitt, siste setning. Ordet «varslede» settes inn, slik at siste del av setningen blir som følger «...[... eller motbevis knyttet til de varslede kritikkverdige forholdene]

Skjema Intern oppfølging, pkt. 4: «innen 3 uker» legges inn.

Formannskap har behandlet saken i møte 28.05.2020 sak 53/20

Møtebehandling

Votering

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Administrasjonsutvalget anbefaler formannskapet å vedta reviderte «Rutiner for varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen» med følgende endringer:
Pkt. 3.4, siste setning. Ordet «varslede» settes inn, slik at siste del av setningen blir som følger «...[...spørsmål når det skal ryddes opp i de varslede kritikkverdige forholdene.]

Pkt. 3.5: Redigering, anførselstegn slutt settes inn i ordet «kontradiksjonsprinsippet».

Pkt. 4, tredje avsnitt: «leder av administrasjonsutvalget» strykes.

Pkt. 5, tredje avsnitt, siste setning. Ordet «varslede» settes inn, slik at siste del av setningen blir som følger «...[...eller motbevis knyttet til de varslede kritikkverdige forholdene]

Skjema Intern oppfølging, pkt. 4: «innen 3 uker» legges inn.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Administrasjonsutvalget anbefaler formannskapet å vedta reviderte «Rutiner for varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen».

Vedlegg:

1. Forslag til reviderte varslingsrutiner.
2. Referat fra drøftingsmøte 16.01.2020.

Fakta i saken

I juni 2019 ble det vedtatt viktige endringer i arbeidsmiljøloven om reglene for varsling. Disse trådte i kraft fra 01.01.2020 og gjelder for alle virksomheter med ansatte i Norge.

Vurdering

Utgangspunktet for endringene er å gi varslere styrket vern, gjøre det lettere å forstå hvilke forhold varslingsreglene gjelder for og hvordan varsling skal gjøres.

Arbeidsgivers plikt til å følge opp varsling skjerpes også. Tidligere var det ingen regulering av arbeidsgivers plikt til å følge opp et varsel. Endringene fra 1. januar pålegger arbeidsgiver en aktivitetsplikt ved varsling. Ibestad kommune har likevel hatt dette med i tidligere varslingsrutiner.

Det er et sentralt formål med de nye varslingsreglene å sikre at de som opplever kritikkverdige forhold i en virksomhet tør å si fra. Arbeidsgiver pålegges derfor en skjerpet plikt til å påse at den som har varslet har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Om nødvendig må det sørges for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse. Kommunens varslingsregler pålegger også arbeidsgiver å påse at den det varsles om også har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Arbeidstaker har rett til å si fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Det er derfor viktig å ha gode rutiner som beskriver både fremgangsmåte og oppfølging av varslinger. Dagens varslingsrutiner er fra 2010 og ble revidert siste gang i kommunestyret i 2018. Ny revisjon sørger for at de foreslåtte varslingsrutinene er i tråd med de nye kravene i arbeidsmiljøloven.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø

Ikke vurdert

Personell

Ikke vurdert

Økonomi

Ikke vurdert

Kommunedirektørens konklusjon

Det anbefales at reviderte «*Rutiner for varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen*» vedtas.

Vedlegg til sak

Varsling om
kritikkverdige forhold

Referat 2020-01-16
- Drøfting

SATC 15/20-V1

Rutiner for
VARSLING
om kritikkverdige forhold
på arbeidsplassen

IBESTAD KOMMUNE

VEDTATT I KOMMUNESTYRET 23.09.2010

Revidert av kommunestyret 14.06.2018

Innholdsfortegnelse

1	Formål	3
2	Arbeidstakers rett til å varsle	3
3	Fremgangsmåte ved varsling	3
3.1	Intern varsling.....	4
3.2	Varsling til tilsynsmyndigheter	4
3.3	Varsling til media	4
3.4	Anonymitet	4
3.5	Kontradiksjon	5
4	Intern oppfølging av varsling.....	5
4.1	Avslutning av varslingssaker.....	5
5	Vern mot gjengjeldelse	5

1 Formål

Å varsle er å si fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Formålet med varslingsrutinene er å klargjøre at det er ønskelig at våre ansatte varsler om kritikkverdige forhold i lbestad kommune. Med kritikkverdige forhold menes forhold som er i strid med lov eller gjeldende etiske retningslinjer for lbestad kommune.

Varslingsrutinene skal bidra til at arbeidsgiver får stoppet de varslede kritikkverdige forholdene, de skal klargjøre saksgang, rettigheter og plikter overfor varsleren.

Arbeidstakeren har rett til å **si fra varsle** om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Det er viktig at arbeidstakerne bruker denne retten. Det at arbeidstakerne **sier fra varsler** er ofte den eneste måten ukultur og ulovlige forhold kan avdekkes.

Varslingsrutinene gjelder alle ansatte på alle nivåer i kommunen.

2 Arbeidstakers rett til å varsle

En arbeidstaker som blir kjent med kritikkverdige forhold i lbestad kommune har rett til å **si fra varsle** om dette til andre, i eller utenfor virksomheten. **Innleid arbeidstaker har også rett til å varsle om kritikkverdige forhold i kommunen.**

Arbeidsmiljøloven kapittel 2A hjemler retten til å varsle om kritikkverdige forhold i virksomheten.

Med kritikkverdige forhold menes forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, for eksempel forhold som kan innebære

- fare for liv eller helse
- fare for klima eller miljø
- korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- myndighetsmisbruk
- uforsvarlig arbeidsmiljø
- brudd på personopplysningssikkerheten

Eksempler på kritikkverdige forhold kan være:

- ~~✓ Forhold som kan medføre fare for liv og helse.~~
- ~~✓ Mobbing og trakassering~~
- ~~✓ Korrupsjon~~
- ~~✓ Maktmisbruk~~
- ~~✓ Underslag, tyveri og økonomiske misligheter~~
- ~~✓ Brudd på taushetsplikt~~
- ~~✓ Diskriminering~~

Ytring om forhold som kun gjelder arbeidstakers eget arbeidsforhold regnes ikke som varsling etter kapitlet her, med mindre forholdet omfattes av overstående forhold.

Faglig uenighet vil ikke anses å falle innenfor det varslingsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven tar sikte på å verne.

3 Fremgangsmåte ved varsling

Påstander om kritikkverdige forhold kan være en belastning både for den det varsles om, og for kolleger og miljøet på arbeidsplassen. Mange opplever også det å varsle om

kritikkverdige forhold som en belastning ~~før~~ i seg selv.

~~Arbeidsgiver har plikt til å ivareta at, både den som varsler og den varslet gjelder alltid har rett til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø under håndteringen av varslet.~~

For Ibestad kommune vil ubegrunnede varslinger kunne føre til stor skade. For å unngå ~~dette at Ibestad kommune skades unødig~~, skal arbeidstaker velge en forsvarlig fremgangsmåte ved varslingen. Det anbefales derfor at arbeidstaker søker rådgivning, gjerne hos tillitsvalgt, verneombud, bedriftshelsetjenesten eller Arbeidstilsynet, før en eventuelt går til det skritt å varsle om kritikkverdige forhold i Ibestad kommune.

~~Arbeidsmiljøloven § 2 A-1 (2) krever at arbeidstakerens fremgangsmåte ved varslingen er forsvarlig. Dette betyr at arbeidstakeren må tenke seg godt om før opplysninger om kritikkverdige forhold bringes videre. Varselet bør ha en saklig form, et tydelig budskap med faktiske opplysninger, samt egne vurderinger av opplysningene. I tillegg kreves det at opplysningene er korrekte. Varsling i henhold til disse rutineene er å anse som forsvarlig.~~

3.1 Intern varsling

~~Arbeidstaker kan alltid varsle internt.~~

Som hovedregel bør man ta opp kritikkverdige forhold med nærmeste overordnede, eventuelt overordnet over denne eller rådmannen. Dette fordi disse som oftest er de nærmeste til å igangsette nødvendige tiltak. Arbeidstaker kan også ~~si fra varsle til~~ via tillitsvalgt, verneombud eller arbeidsmiljøutvalg. Det er utarbeidet "skjema for varsling – Ibestad kommune" som kan benyttes.

3.2 Varsling til tilsynsmyndigheter

Arbeidstaker har alltid rett til å varsle til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter, eks. Arbeidstilsynet, Helsetilsynet, Økokrim m.fl.

3.3 Varsling til media eksternt

Arbeidstaker ~~har også muligheter for å~~ kan også varsle eksternt til media, eller på andre måter gjøre opplysninger tilgjengelig for offentligheten ~~dersom~~:

- a) arbeidstaker er i aktsom god tro om innholdet i varselet,
- b) varselet gjelder kritikkverdige forhold som har allmenn interesse, og
- c) arbeidstaker først har varslet internt, eller har grunn til å tro at intern varsling ikke vil være hensiktsmessig.

~~Varsling til media kan være forsvarlig dersom intern varsling eller varsling til tilsynsmyndigheter ikke fører fram. Forholdet må ha almen interesse, og framgangsmåten må være egnet for å få gjort noe med forholdet.~~

~~Arbeidstaker som varsler direkte til media må imidlertid ta høyde for at det normalt vil være større risiko for at opplysningene kan skade Ibestad kommune.~~

3.4 Anonymitet

Så få som mulig skal kjenne til hvem varsleren er. Varslers identitet er en fortrolig opplysning, og det skal være åpenhet om hvem varslers identitet blir oppgitt til. Det kan likevel bli nødvendig å oppgi identiteten til de personer som blir involvert i en nærmere undersøkelse av saken.

Dersom det varsles anonymt bør Ibestad kommune undersøke saken. Det vil imidlertid alltid være en fordel om den som mottar varslingen vet hvem som har sagt fra, ved for eksempel å kunne stille oppfølgende/avklarende spørsmål når det skal ryddes opp i de kritikkverdige forholdene.

3.5 Kontradiksjon

Kontradiksjon skal ivaretas.

Retten til å bli hørt omtales også som «kontradiksjonsprinsippet. Den varslet gjelder skal ha muligheter til å uttale seg om saken og gjøre seg kjent med beskyldningene som er rettet mot vedkommende.

4 Intern oppfølging av varsling

Alle mottatte henvendelser skal følges opp i henhold til utarbeidet skjema "Intern oppfølging – Varsel om kritikkverdige forhold".

Henvendelser om status for oppfølging rettes til varslingsmottaker.

Ved mottak av varsel trer rådmannen, seksjonsleder, hovedverneombudet og leder av administrasjonsutvalget sammen for å avgjøre videre oppfølging av varsel.

Dersom varslet gjelder rådmannen skal ordfører, leder av administrasjonsutvalget og hovedverneombud tre sammen for å avgjøre videre oppfølging av varsel.

Dersom varslet gjelder en seksjonsleder skal rådmannen, ~~ordfører, leder av administrasjonsutvalget~~ **assisterende rådmann** og hovedverneombud tre sammen for å avgjøre videre oppfølging av varsel.

~~Alle ansatte som varsler om kritikkverdige forhold~~ Varsler skal få tilbakemelding innen 3 uker om hva som gjøres med det varslede forholdet.

4.1 Avslutning av varslingssaker

Når saken er ferdig behandlet skal varsler, og evt. den det er varslet om ha tilbakemelding, uansett utfallet av behandlingen.

Dersom saken ikke er en varslingssak skal dette begrunnes. Varsler får tilbakemelding på sakens utfall.

Dersom saken ikke er en varslingssak, men skal følges opp videre avsluttes saken som varslingssak. Det opprettes ny sak for videre oppfølging.

5 ~~Vern~~ Forbud mot gjengjeldelse

Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med Arbeidsmiljøloven §§ 2 A-1 og 2 A-2, er forbudt. Overfor innleide arbeidstakere gjelder forbudet både for arbeidsgiver og innleier.

Med gjengjeldelse menes enhver ugunstig handling, praksis eller unnlatelse som er en følge av eller en reaksjon på at arbeidstaker har varslet, for eksempel:

~~Ibestad kommune kan ikke reagere på forsvarlig varsling med~~ Oppsigelse, avskjed, suspensjon, ordensstraff, trakassering, utstøtning, fratakelse av arbeidsoppgaver eller andre negative reaksjoner som innebærer straff eller sanksjon. ~~jfr.~~

~~Arbeidsmiljølovens § 2 A-2.~~ Arbeidstaker må likevel tåle saklige motargumenter eller motbevis knyttet til de kritikkverdige forholdene.

~~Vernet mot gjengjeldelser gjelder så langt arbeidstakers fremgangsmåte ved varslingen var forsvarlig.~~

Skjema for varsling – Ibestad kommune

Jeg ønsker å varsle om følgende kritikkverdige forhold (det vil hjelpe om du er så konkret som mulig både om kva du har sett/oplevd, hvor og når du har registrert det, om det er andre "vitner" til saken/forholdet)

Har du forslag til hva som bør gjøres, kan du skrive det her:

Varslet av: _____ Dato: _____

Tjenestested: _____

(Arbeidsgiver ønsker at varselet underskrives med navn, men det er ikke pålagt)

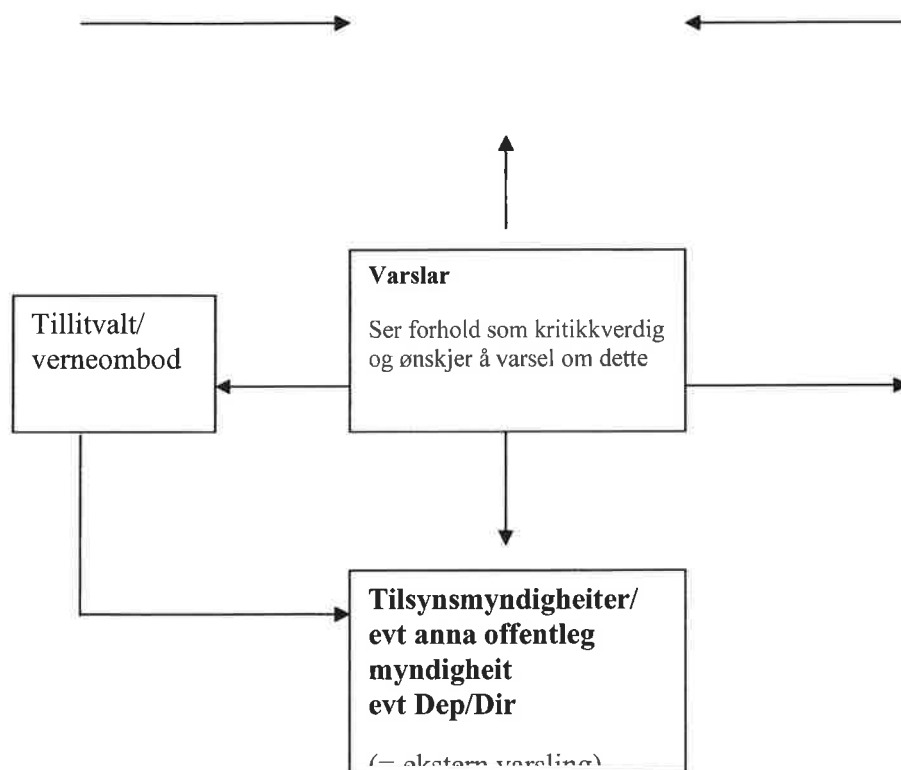
Jeg ønsker å være anonym

OBS: Konfidensiell behandling av alle opplysninger

Intern oppfølging – Varsel om kritikkverdige forhold

Trinn	Oppfølging av varsel	Dato	Sign.
1	Varsel mottatt av		
2	Undersøking gjennomført		
3	Konklusjon		
4	Tilbakemelding gitt til varsler		
5	Nødvendig informasjon gitt den eller de det er varslet om		
6	Tiltak		
7	Videre oppfølging planlagt		
8	Videre oppfølging gjennomført		

OBS: Konfidensiell behandling av alle opplysninger

Referat fra drøftingsmøte

Dato: 16.01.2020 kl. 09:00 – 10:30

Sted: Ibestad kommune – Kommunestyresalen

Til stede:

Fra administrasjonen: Ass. rådmann/personalsjef Roald Pedersen.

Fra Fagforbundet: Monica Simonsen

Fra Delta: May-Hilde Gravrok

Fra Utdanningsforbundet: Susann Myrvang

Fra FO: Ellen Skog Johansen

Andre: Lill Grethe Fosshaug, hovedverneombud

Møteleder og referent: Roald Pedersen

Saker til drøfting:

1. I forbindelse med nedbemanning på bofellesskapet så fører nedbemanningsrutinene våre til at andre ansatte utenom bofellesskapet kan bli berørt. Informasjon/drøfting av generelt berørte.
2. **Revidering av «Varsling om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen».** foruten noen grammatikalske feil som ble rettet opp, var tillitsvalgte enige i de foreslåtte endringer. I tillegg til dette ble det enighet om en utdyping av «pkt. 3.5. Kontradiksjon». (alle foreslåtte endringer i rødt).

Roald Pedersen
referent

16/20 Revisjon av etiske retningslinjer

Arkivsak-dok. 18/00024-6
Arkivkode. 443
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Administrasjonsutvalget	20.05.2020	2/20
2 Formannskap	28.05.2020	54/20
3 Kommunestyret	11.06.2020	16/20

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 20.05.2020 sak 2/20

Møtebehandling

Omforent forslag:

Redigering i pkt 4 c), der ordet «og» byttes ut med ordet «også» slik at siste setning blir: «Dette gjelder også nøkkelstillinger som controller»

Votering

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt

Vedtak

Etiske retningslinjer vedtas med følgende endring:

Redigering i pkt 4 c), der ordet «og» byttes ut med ordet «også» slik at siste setning blir: «Dette gjelder også nøkkelstillinger som controller»

Formannskap har behandlet saken i møte 28.05.2020 sak 54/20

Møtebehandling

Omforent ble det fremmet følgende forslag:

Fotnote 6e skal tas tilbake.

Votering

Fet ble votert over kommunedirektørens forslag til vedtak med tillegg av omforent forslag. Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Etiske retningslinjer vedtas med følgende endring:

Redigering i pkt 4 c), der ordet «og» byttes ut med ordet «også» slik at siste setning blir: «Dette gjelder også nøkkelstillinger som controller»

Fotnote 6e skal tas tilbake.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Etiske retningslinjer vedtas.

Vedlegg:

1. Forslag til reviderte Etiske retningslinjer.
2. Referat fra drøftingsmøte 19. mai 2020

Fakta i saken

Etiske retningslinjer ble første gang vedtatt i 2010, revidert i mai 2018.

Vurdering

Etiske retningslinjer er et viktig dokument for både folkevalgte og ansatte i Ibestad kommune.

Nytt forslag til Etiske retningslinjer er revidert og drøftet med arbeidstakerorganisasjonene den 19. mai 2020, der det ble enighet om vedlagte retningslinjer.

Punkt 10 i retningslinjene sier at disse skal evalueres hvert 4. år tidlig i perioden. Det er derfor hensiktsmessig at disse tas opp nå.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø

Ingen konsekvenser

Personell

Ingen konsekvenser

Økonomi

Ingen konsekvenser

Kommunedirektørens konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at Etiske retningslinjer vedtas.

Vedlegg til sak

Vedtak , 20052020,
Sak 2 _20, Revisjon a'

Etiske retningslinjer -
revidering 2020

Referat 2020-05-19
- Drøfting

SAC 16/20-V1

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 18/00024
Arkivkode
Saksbehandler Roald Pedersen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Administrasjonsutvalget	20.05.2020	2/20
2 Formannskap		
3 Kommunestyret		

Revisjon av etiske retningslinjer

Administrasjonsutvalget har behandlet saken i møte 20.05.2020 sak 2/20

Møtebehandling

Omforent forslag:

Redigering i pkt 4 c), der ordet «og» byttes ut med ordet «også» slik at siste setning blir: «Dette gjelder også nøkkelstillinger som controller»

Votering

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt

Vedtak

Etiske retningslinjer vedtas med følgende endring:

Redigering i pkt 4 c), der ordet «og» byttes ut med ordet «også» slik at siste setning blir: «Dette gjelder også nøkkelstillinger som controller»

STAT 16/20-V2J

Etiske retningslinjer Ibestad kommune

Disse etiske retningslinjene skal bidra til bevisstgjøring og oppføre til etisk skjønn, blant annet i forhold til å bruke myndighet med varsomhet og forstand.

1. Innledning

Ibestad kommune legger stor vekt på at folkevalgte og ansatte framstår med redelighet i all sin virksomhet. Som forvalter av samfunnets fellesgoder stilles det spesielt høye krav til folkevalgte og ansattes etiske holdninger i utøvelsen av sitt arbeid for kommunen.

Folkevalgte og ansatte plikter å overholde lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet.

Etiske retningslinjer gjelder for alle ansatte og folkevalgte i Ibestad kommune, samt kommunale foretak.

2. Ivaretagelse av menneskeverdet

Folkevalgte og ansatte skal møte brukerne, kollegaer og andre de kommer i kontakt med gjennom arbeid eller arbeidsrelaterte aktiviteter, med høflighet og respekt. Ansatte og folkevalgte må ikke opptre på en måte som kan krenke menneskeverdet.

3. Hensynet til innbyggerne

Folkevalgte og ansatte skal være seg bevisst at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Folkevalgte og ansatte skal derfor aktivt ta avstand fra, varsle¹ og bekjempe enhver uetisk praksis.

Både folkevalgte og ansatte skal lytte til innbyggerne, tilstrebe likebehandling og opptre med respekt overfor det enkelte individ.

4. Habilitet

a) Folkevalgte og ansatte skal unngå å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og egne interesser. Dette gjelder også forhold som ikke direkte rammes av habilitetsbestemmelsene i forvaltningsloven og kommuneloven. Dersom spesielle personlige interesser kan eller kan antas å påvirke avgjørelsen i en sak en har faglig ansvar for eller for øvrig deltar i saksbehandlingen/forberedende saksbehandling i, skal en ta dette opp med overordnet.

b) Ved inhabilitet hos **rådmannen** **kommunedirektøren** fattes beslutninger og vedtak i saken av det nærmeste kompetente politiske organet. Ordføreren må i slike tilfeller vurdere om sakens art tilsier at saksforberedelse bør utføres av en annen kommune.

Hvis spesiallovgivningen tillegger vedtakskompetansen til en bestemt stilling og personen som innehar denne stillingen er inhabil, så oppnevner enhetsleder eller **rådmannen** **kommunedirektøren** en kompetent stedfortreder.

c) Det er ikke ønskelig at kommunens overordnede administrative ledelse og ledere med selvstendig økonomi og personalansvar deltar aktivt i partipolitisk virksomhet. Dette gjelder og nøkkelstillinger som controller.

---

¹ Ibestad kommune har vedtatt egne rutiner for varsling

5. Kommunens verdier

Folkevalgte og ansatte plikter å bruke og ta vare på kommunens verdier i samsvar med gjeldende retningslinjer. Med kommunens verdier menes budsjettmidler, bygninger, eiendommer, biler, maskiner, elektronisk utstyr og lignende.

Bruk av kommunens maskiner, biler og annet utstyr kan bare skje i samsvar med fastsatte retningslinjer. Hvis det ikke finnes retningslinjer må bruken godkjennes av leder. Kommunens brevhode og logo skal aldri brukes i privat korrespondanse.

6. Integritet og omdømme

Folkevalgte og ansatte plikter å utføre sine oppgaver og opptre slik at det fremmer kommunens omdømme.

- a) Gode mellommenneskelige forhold preges av ryddig kommunikasjon, åpenhet, respekt og toleranse. Folkevalgte må være seg bevisst sin rolle og sitt kollektive ansvar som arbeidsgiver. Det forutsettes derfor at de folkevalgte kommuniserer med respekt overfor ansatte, overfor hverandre og på tvers av partigrensene. Det samme gjelder for ansatte i forhold til de folkevalgte. I omtale av andre personer skal man unngå nedsettende personkarakteristikker. Enhver form for mobbing og trakassering er uakseptabel. Det er nulltoleranse for mobbing og trakassering.
- b) Folkevalgte og ansatte skal unngå personlige fordeler som kan påvirke, eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak, eller kan gi andre saklig grunn til å tro dette. Dette gjelder alle typer fordeler som gaver, personlige rabatter og lignende. Dette gjelder likevel ikke oppmerksomhet i form av konfekt, blomster og lignende. Slike gaver må ikke overstige verdi på kr. 500. Eventuelle gaver under denne verdi, anbefales til felles bruk på tjenestestedet. Mottak av gjentatte gaver fra samme kunde/bruker, må ikke forekomme.
- c) Almennelige former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av slik oppmerksomhet må imidlertid ikke utvikles slik at den påvirker beslutningsprosesser eller kan gi andre saklig grunn til å tro det.
- d) Ved tilbud om gaver som har et omfang som går ut over kommunens retningslinjer, skal nærmeste overordnet kontaktes. Slike gaver skal returneres avsenderen sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette. Kopi av returbrevet sendes kommunerevisjonen.
- e) Kursavgift og reiseutgifter i faglig sammenheng kan bare dekkes av kommunen, fagforening, ideelle organisasjoner o.l.² Nærmeste overordnede skal i alle tilfeller orienteres skriftlig. Folkevalgte orienterer ordfører om reiser som dekkes av andre enn kommunen. Ordføreren orienterer formannskapet om slike saker. Folkevalgte som er i tvil om reiseutgiftene kan dekkes av andre kan få saken fremlagt for formannskapet for beslutning. Ordfører og **rådmann kommunedirektør** kan beslutte unntak fra hovedregelen for eget vedkommende, men skal da i etterkant orientere formannskapet om slike saker. Bonuspoeng og fordeler som opptjenes på tjenestereise skal brukes i kommunens tjeneste.
- f) Folkevalgte og ansatte skal ikke akseptere reiser betalt av bedrifter, organisasjoner o.l. som han/hun på vegne av kommunen har kontakt med.
- g) Folkevalgte og ansatte kan ikke delta i reklameøyemed i media for leverandører som kan være en tilbyder, leverer eller har levert produkter eller tjenester til kommunen.
- h) Folkevalgte og ansatte kan opptre som referanse for kunder til vareleverandører, når avtalen om å være referanse inngås uten at det skal påvirke prisen på varen.

---

² For leger gjelder Avtale mellom Legemiddelindustriforeningen og Den norske legeforening om retningslinjer for samarbeid og samhandling mellom leger, Legeforeningen og legemiddelindustrien.

7. Bruk av sosiale medier

Sosiale medier er fellesbetegnelsen på nettsteder der brukerne selv skaper innholdet. Eksempler på sosiale medier er Facebook, Twitter, Youtube, Instagram, Snapchat, blogger, Wikipedia m.fl.

Det som skrives på nettet og i sosiale medier blir sett av mange og lar seg vanskelig slette.

Folkevalgte og ansattes retningslinjer for bruk av sosiale medier:

- a) Folkevalgte og ansatte må være bevisst sin rolle ved bruk av sosiale medier. Man må være spesielt bevisst på at selv om man ytrer seg som privatperson så blir ytringen også knyttet til den rollen man har som folkevalgt og ansatt i lbestad kommune.
- b) Folkevalgte og ansatte må være bevisst på hvordan de håndterer skillet mellom sine private ytringer og sin profesjonelle rolle i lbestad kommune.
- c) Folkevalgte og ansatte skal ikke legge ut krenkende karakteristikk og personbeskrivelser.. Dette gjelder også deling av denne typen ytringer.

8. Etisk bevissthet krever prosess

~~Jevnlige møter med brukere og publikum utfordrer våre holdninger og aktualiserer etisk bevissthet. Leder og medarbeidere må ta opp etiske problemstillinger i kollegiet og arbeide for å integrere god etisk praksis i virksomheten.~~

En god etisk praksis forutsetter at det legges til rette for åpen kommunikasjon og refleksjon rundt etiske problemstillinger og dilemma i de ulike enhetene. Et jevnt fokus på etikk blant ansatte og folkevalgte er viktig for å styrke og videreutvikle den positive holdningen vi ønsker skal kjennetegne lbestad kommune. Enhetene skal bygge en åpen organisasjonskultur basert på kommunens verdier og de etiske reglene. Ansatte og folkevalgte i kommunen har også et selvstendig oppfølgingsansvar.

9. Brudd på etiske retningslinjer,

Brudd på etiske retningslinjer meldes skriftlig til ordfører/~~rådmann~~-kommunedirektør.

10. Evaluering

Retningslinjene evalueres hvert 4. år tidlig i valgperioden.

Vedtatt i kommunestyret den 23.09.2010

Revidert i kommunestyremøte den 03.05.2018.

IBESTAD KOMMUNE

Referat fra drøftingsmøte

Dato: 19.05.2020 kl. 12:00 – 14:00

Sted: Ibestad kommune – Kommunestyresalen

Til stede:

Fra administrasjonen: Ass. rådmann/personalsjef Roald Pedersen.

Fra Fagforbundet: Monica Simonsen

Fra Utdanningsforbundet:

Fra FO: Solbjørg Hind

Andre: Lill Grethe Fosshaug, hovedverneombud

Møteleder og referent: Roald Pedersen

Saker til drøfting:

1. Revidering av «Etske retningslinjer Ibestad kommune».

Foreslåtte endringer til retningslinjene:

Tittelen «rådmann» byttes ut med «kommunedirektør» i retningslinjene.

Jfr. kommunestyrevedtak 4/20, pkt. 1.

Pkt. 8. Etsk bevissthet krever prosess, er endret for å tydeliggjøre viktigheten i punktet mer.

De tillitsvalgte var enige i de foreslåtte endringene.

Roald Pedersen
referent

17/20 Godkjenning av lbestad kommunes Kommuneplanens samfunnsdel

Arkivsak-dok. 17/00395-41
Arkivkode. 141
Saksbehandler Roald Pedersen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskap	12.03.2020	18/20
2 Kommunestyret	11.06.2020	17/20

Formannskap har behandlet saken i møte 12.03.2020 sak 18/20

Møtebehandling

Votering

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032.

Saksfremlegg

Forslag til vedtak/innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032.

Vedlegg:

- lbestad kommune – Hvor alt er mulig – kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032.
- Kommunedirektørens behandling av innkomne høringsinnspill februar 2020.
- Høringsinnspillene.

Kort beskrivelse av saken

Den offentlige høringen av lbestads kommuneplan samfunnsdelen er avsluttet.

Fakta i saken

I 2019 hadde Ibestad kommune meget god framdrift i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Planprogrammet ble godkjent i kommunestyret 14. november. Deretter la rådmannen fram et komplett planutkast for kommunestyret, med anbefaling om å gjennomføre lovpålagt, offentlig høring. Rådmannens anbefaling ble godkjent av kommunestyret i sak 60/19 av 11. desember 2019. Høringen ble avsluttet 11. februar 2020. Samtlige innspill er behandlet som vist i vedlegg.

Vurdering

Kommunedirektøren mener høringsinnspillene bekrefter to forhold som er spesielt viktig i en avsluttende fase av planleggingen:

- Planprosessen og medvirkningen har vært god. Plan- og bygningsloven med tilhørende prosess- og medvirkningsveiledere er fulgt opp av Ibestad kommune til høringspartene tilfredshet.
- De faglige høringsinnspillene fra offentlige etater innebærer tydelig støtte til planutkastet. Det er positivt for Ibestad kommune at statlige og regionale myndigheter deler kommunens situasjonsforståelse med hensyn til utvikling av kommunen og kommunens plass i en større regional-nasjonal-global sammenheng. Støtten innebærer også at kommuneplanens samfunnsdel er i samsvar med statlig og regionalt planverk, dog uten at dette har gått på bekostning av Ibestad kommunes egenart og politikk for framtidsutviklingen.

Plandokumentet som følger denne saken, har sju detaljendringer/tilføyelser, sammenlignet med høringsutkastet. Overordnet struktur og alle målene er opprettholdt. Kommunedirektøren mener de sju endringene var faglig godt argumentert for, uten at de rokker ved planens helhet.

Det er spesielt gledelig at Ibestad kommunes pilot for en kommuneplan som bygger på FNs bærekraftsmål, er godt mottatt både lokalt og hos andre myndigheter.

Vedlagte kommuneplanens samfunnsdel kan legges til grunn for Økonomiplan 2021-2024 og Budsjett 2021.

Helse og miljø

Planprosessen har i seg selv ingen konsekvenser for HMS. Planens innhold kan, når tatt i bruk og lagt til grunn, forventes å medføre positive virkninger også innen HMS.

Personell

Kommuneplanlegging er en integrert del av administrasjonens oppgaver.

Økonomi

Ingen konsekvenser utover tidligere gjort rede for.

Kommunedirektørens konklusjon

Vedlagte kommuneplanens samfunnsdel er lovmessig og forsvarlig utredet i en grundig og inkluderende planprosess. Planen anbefales godkjent.

Vedlegg til sak

Kommuneplanens
samfunnsdel - Komm.

2020-02-26 Ibestad
kommune samfunnsdel

2020-02-13
Høringsinnspill samlet

Ibestad kommune - Hvor alt er mulig

Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 - Kommunedirektørens behandling av innspill etter offentlig høring av planutkast februar 2020

Kommunen har mottatt ni høringsinnspill. Det overordnede inntrykket er at høringsinstansene gir sin tydelige støtte til kommuneplanens samfunnsdels struktur og innhold. To sitater fra høringsdokumentene:

«Ibestad kommune har utviklet et utkast til kommuneplanens samfunnsdel som er nyskapende og spennende».

Troms og Finnmark fylkeskommune.

«Fylkesmannen vil berømme Ibestad kommune for et godt plandokument som er konkret og som gir tydelig uttrykk for kommunens strategiske prioriteringer».

Innspillene omfatter også flere konstruktive endringsforslag. Behandling av innspillene, med kommunedirektørens kommentar og innstilling, følger av de vedlagte tabellene.

Kommunedirektøren foreslår noen endringer til selve planen på tiltaksnivå, men planens struktur opprettholdes. Innspill som har medført endringer, er merket med rødt i tabellene.

En betydelig del av innspillene tas med videre til framtidig arbeid med kommuneplanens arealdel og annet planverk.

Hamnvik, 21. februar 2020

Roald Pedersen
Konstituert kommunedirektør

Andørja aktivitetssenter

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
Generelt. Planen er viktig tenkning om kommunens vei fremover, er ryddig disponert og klart formulert. Viktig å foreta strenge prioritering, samt legge til rette for «tilstrekkelig økonomi».	Innspillet støttes. Samfunnsdelens høringsutkast ivaretar allerede prioritering. Ytterligere prioritering vil bli gjort når planen tar effekt ved utarbeidelsen av årlig handlingsdel /økonomiplan.
Næringsutvikling. De tradisjonelle fiskeriene må nevnes eksplisitt.	De tradisjonelle fiskeriene inngår i «den blå klyngen», «sjømatnæringen» og i enkelte andre sammenhenger «næringslivet».
Unge mennesker og familier. Ønsker å kunne tilby enkelte kurs som vil gi VGS kompetanse, som erstatning for nedlagt VGS.	Ibestad kommune er usikker på om dette er en farbar vei å gå.
Helsa vår. Forebyggende arbeid mht snus bør nevnes, som for røyking.	Imøtekommes.
Samarbeid. Ibestad kirkested bør nevnes spesielt under «Samarbeid», i lys av kirkens kvalitet som et kulturminne fra middelalderen. Kommunen bør i samarbeid med kirkelig fellesråd legge til rette for godt vedlikehold og hyppigere bruk av kirken (konserter m.m.), og at den bør kunne være åpen i turistsammenheng slik man tidvis har hatt tidligere.	Imøtekommes.
Arealstrategi. Arealstrategi må legge til rette for å videreutvikle kommunale veier, i tillegg til fylkesveiene.	Fylkesveiene bør prioriteres ifm videreutvikling.

Statens Vegvesen

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
Statens vegvesen viser til innspillene som etaten kom med ved oppstart av planarbeidet. Disse vurderes som ivaretatt i høringsutkastet. Ingen videre merknader til saken.	Notert.

Kystverket

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
Kystverket Troms og Finnmark har gjennomgått dokumentet og har ingen merknader. Samfunnsplanen følger opp planprogrammet og ser ut til å bli et godt arbeidsdokument for kommunen fremover.	Notert.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
<p>DMF støtter samfunnsdelens mål vedrørende mineralressursene i kommunen; «Kommunens kompetanse som vertskommune for mineralnæringen skal styrkes, og eksterne initiativer skal følges opp, og en egen plan for mineralutvinning skal lages.»</p>	<p>Notert.</p>
<p>DMF har innspill til hvilke strategier kommunen kan benytte for å oppnå disse målene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Målsetningen bør gjelde både malmer, industrimineraler, naturstein og byggeråstoff • Kommunen har ingen uttak i drift pr. i dag, og samfunnsdelen bør legge til rette for at arealplanen speiler kommunen sitt behov for og tilgang til byggeråstoff ved neste revisjon. Det er ofte økonomisk gunstig og klimavennlig å benytte lokale ressurser med kort transportavstand. • Synliggjøring av mineralressurser i kommune-planer og delplaner skaper forutsigbarhet for næringen, og er et nyttig verktøy når ny arealbruk skal fastsettes og når dispensasjonssaker skal behandles. DMF anbefaler at delplanen inneholder kartfesting av mineralressurser, eksisterende og mulige fremtidige områder for uttak av masser. Lokalisering og avgrensning av formål vedrørende råstoffutvinning bør skje i dialog med næringen. • DMF minner om muligheten til å benytte hensynssone for mineralressurser: Rundskriv «Ikrafttredelse av endringer i plan- og bygningsloven og matrikkellova» datert 30. juni 2017, beskriver ny hensynssone for Mineralressurser (§ 11-8). <i>«Endringen åpner for at kommunene gjennom sin planlegging kan synliggjøre mineralressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning, og gi retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta denne interessen. Hensikten er å unngå utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser.»</i> 	<p>Satsingen innen mineraler har en tydelig plass i Samfunnsdelen, og vil bli fulgt opp i det kommende arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, næringsstrategier og annet relevant planverk.</p>

Sametinget

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
<p>Generelt. Planen er godt gjennomarbeidet og gir et meget godt grunnlag for videre arbeid med samfunnsutviklingen i lbestad kommune.</p>	<p>Notert.</p>
<p>Kommunen har anledning til å gjennomføre kartlegginger, vurderinger og undersøkelser knyttet til den samiske befolkningen i kommunen, samiske næringer, språk og kultur (forkortet).</p> <p>Kommunen kan ta i bruk samisk tradisjonskunnskap på lik linje med forskningsbasert kunnskap (forkortet).</p>	<p>lbestad kommune er bevisst at kommunen historisk sett har vært en arena for samisk næring, tradisjon, kultur og språk. Kommunen er bevisst sine lovpålagte plikter, og følger opp med kulturelle aktiviteter mm. Det samiske har ikke en stor rolle i dagens lbestad. Årsaken er at kommunen mangler næringsaktivitet, enkeltpersoner eller organisasjoner som målbærer de samiske interessene spesielt. lbestad inngår ikke i STN område. Kun et fåtall personer er oppført i samemantallet.</p>
<p>«...i kommuner der det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkning, skal disse vurderes. Sametinget ber om kommunen undersøker om det er særskilte folkehelseutfordringer hos den samiske befolkningen i kommunen og planlegger for disse i kommuneplanens samfunnsdel».</p>	<p>lbestad kommune ser ingen grunn til at det skulle foreligge spesielle folkehelseutfordringer. Den samiske befolkningen i kommunen er svært liten.</p>
<p>Sametinget forventer at lbestad kommunen innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av sitt planverk.</p>	<p>lbestad kommune følger lover og regler på dette området.</p>
<p>«...de som legger frem planer bør "iverksette aktive tiltak for å sikre reel medvirkning der siktemålet er å oppnå informert samtykke fra direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn, herunder samiske barn"».</p>	<p>lbestad kommunes planprosess har vært åpen, aktivt inkluderende og oppsøkende overfor alle interessegrupper.</p>
<p>Sametinget ber om at hensynet til samiske kulturminner vektlegges og konkretiseres i kommuneplanleggingen. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved eventuell rullering av kommuneplanens arealdel. Vi er kjent med at kommunen jobber med å ferdigstille kulturminneplan og ber om at man i kommuneplanen ser på dette og legger til rette for vern av de kulturminnene og kulturmiljøene som kommunen selv, gjennom kulturminneplanen, ønsker å fremheve. Erfaringsmessig vil det gjerne være nyere tids kulturminner, som i utgangspunktet ikke har noe formelt vern, og</p>	<p>Dette innspillet om kulturminner gjelder forhold som kommunen har bevissthet rundt. Kulturminnene ved Fjellhøgda er godt kjent og har høy status i lbestadsamfunnet. Samiske kulturminner skal ivaretas i alt planverk der, dette passer, arealdelen inkludert. Innspillet tas med videre i forbindelse med arbeidet med kulturminneplanen.</p>

<p>hvor det da er viktig å legge til rette for å ta vare på disse kulturminnene og eventuelt konteksten de inngår i.</p> <p>Vi kan nevne at på Fjellhøgda, ved Mevatnet er det registrert et stort felt med automatisk fredete samiske kulturminner i form av gammetufter, hustufter, stående bygninger og andre typer kulturminner. Vi anser dette som et svært viktig samisk kulturmiljø som bør innlemmes i kulturminneplanen.</p> <p>Registreringene av samiske kulturminner er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. Derfor utgjør de kjente kulturminnene sannsynligvis kun en liten brøkdel av den totale kulturminnebestanden. Vi anser at det er potensiale for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i kommunen.</p>	
---	--

Ibestad elderåd

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
<p>Generelt. Planen er et godt styringsverktøy, og gir et godt grunnlag for framtidig detaljplanlegging. Den er kortfattet og lettlest, og gir et korrekt bilde av samfunnet og «problemene vi strir med». Kirkelig sektor ikke nevnt. Viktig å ta vare på kirkene som en av de største kulturskattene.</p>	<p>Notert. Kirkenes betydning innarbeides.</p>
<p>Gode tjenester. Første setning ønskes omformulert til: Kommunens tjenester skal innfri alle innbyggernes behov. De skal holde så høy standard at de bidrar til å holde på de unge og arbeidstakerne samtidig som de eldre skal kunne oppleve mange gode leveår og ha en trygg og god alderdom.</p>	<p>Imøtekommes.</p>
<p>Unge mennesker og familier. Tilføye punkt «Legge til rette for at aktiviteter kan drives i alle aldre».</p>	<p>Imøtekommes.</p>
<p>Attraktive steder. Foreslår to tilleggspunkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for kafedrift på begge øyene, spesielt i Hamnvik sentrum. • Styrke aktivitetssentrene både på Andørja og Rolla. 	<p>Ansees dekket av gjeldende tekst.</p>
<p>Helse vår. Ønsker tilføyd «Arbeide for å etablere en fast ordning med forebyggende hjemmebesøk til eldre over 80 år som bor hjemme og ikke mottar andre kommunale omsorgstjenester.</p>	<p>Tjenester er behovsprøvd.</p>

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
<p>Fylkesmannen vil berømme lbestad kommune for et godt plandokument som er konkret og som gir tydelig uttrykk for kommunens strategiske prioriteringer. Samtidig favner dokumentet bredden i kommunesamfunnet, som plan- og bygningsloven krever. Alt i alt, et godt utgangspunkt for videre planlegging for lbestad-samfunnet. Fylkesmannen har hatt god dialog med kommunen underveis i planarbeidet, og har formidlet nasjonale hensyn på ulike arenaer. Våre kommentarer til planforslaget er derfor ikke så omfattende i denne omgang, men utfyller noen særskilte områder.</p>	<p>Notert.</p> <p>Fylkesmannens samlede innspill innebærer i sum et ønske om en mer omfattende og detaljert kommuneplan. Kommunestyret har lagt vekt på en <i>overordnet, kort og konkret</i> plan.</p> <p>En del av innspillene vil bli ivaretatt i sektorvise planer og annet planverk.</p> <p>Planprogram vil være tilgjengelig i kommunens offentlige tilgjengelige planarkiv.</p>
<p>En oversikt over viktige nasjonale, regionale og lokale føringer som ligger til grunn for planarbeidet bør følge planen. Dette er viktig for å vise hvilke virkninger planen får for etterlevelse av viktige nasjonale og regionale hensyn.</p>	<p>De 34 dokumentene som har vært en del av grunnlaget, er listet i planprogrammet.</p>
<p>Det virker som om kommunen har hatt en god medvirkningsprosess i forbindelse med planarbeidet. Vi savner derfor en omtale av gjennomført medvirkningsprosess innledningsvis i planforslaget.</p>	<p>Medvirkningen er beskrevet i planprogrammet.</p>
<p>Fylkesmannen savner en omtale av hovedutfordringer- og muligheter som planen bygger på i selve plandokumentet. Vi er klar over at dette er godt redegjort for i planprogrammet, men at kunnskapsgrunnlaget presenteres overordnet i planen er viktig. Dersom kommunen har et samlet kunnskapsgrunnlag tilgjengelig, er det fint om dette følger planen som vedlegg. Dette kan for eksempel være et alternativ dersom man ikke ønsker å gjøre plandokumentet mer omfattende enn det som foreligger i dag.</p>	<p>Hovedutfordringer og muligheter er kort redegjort for innledningsvis i planen.</p> <p>Vedtatt planprogram gjøres tilgjengelig for offentligheten via kommunens nettsted/planoversikt.</p>
<p>Fylkesmannen kan ikke se at dokumentet i særlig grad sier noe om kommunens økonomiske situasjon og utfordring framover. Dette er et svært viktig premis for kommunes framtidige handlingsrom og vi anbefaler derfor at betydningen av det økonomiske handlingsrommet synliggjøres i planen. I gjeldende økonomiplanperiode er kommunen avhengig av inntekter fra Havbruksfondet for å balansere budsjettet. Vi minner om at inntektene fra Havbruksfondet ikke er forutsigbare.</p>	<p>Planprogrammet beskriver kommunens økonomiske situasjon.</p> <p>I tillegg skjer det samme i den årlige behandlingen av budsjett og økonomiplan.</p> <p>Kommunen vet Havbruksfondet ikke er forutsigbart.</p>
<p>Vi oppfordrer til at lbestad kommune gjennom kommuneplanens samfunnsdel ser nærmere på hvordan landbruket kan bidra til utvikling av kommunen, og ønsker at det gjøres ei vurdering av hvordan kommunen tenker å legge til rette for dette.</p> <p>Landbruksbasert næringsutvikling er etter det vi kan se, ikke nevnt i samfunnsdelen. Vi minner om de mange mulighetene som finnes både i utvikling av primærlandbruket og i landbruksbasert</p>	<p>Ett av planens mål er «Landbruket ekspanderer». Dette er utdypet med «Gårdbrukere og grunneiere skal motiveres til å ta nye posisjoner innen skogbruk, lokalmat, reiseliv og Inn på tunet», samt «Aktivt dyrket mark</p>

<p>næringsutvikling. Vi viser til Fylkesmannens innspill til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel datert 7.8.2019, der vi kommer nærmere inn på de mange mulighetene, spesielt med kobling til reiselivet og omsorgsbaserte tjenester. Disse innspillene er i liten grad fulgt opp i høringsutkastet. Fylkesmannen forutsetter at en dybdeomtale av næringsutvikling i landbruket ivaretas og konkretiseres i en næringsplan for kommunen, hvor landbruket inngår.</p> <p>Under «klima, naturmangfold og miljø» har man blant annet satt fokus på kulturlandskap, og det å ta i bruk jordbruksarealer som er ute av drift, noe som er positivt. Vi vil ellers rose kommunen for å legge opp til en god kobling til FNs bærekraftsmål.</p>	<p>skal utvides».</p> <p>Flere øvrige mål og tiltak i planen understøtter landbrukets utvikling, herunder også arealstrategiene.</p> <p>Dybdeomtale av næringsutvikling i landbruket ivaretas og konkretiseres i næringsplanleggingen i lbestad kommune.</p>
<p>Det er positivt at et av satsingsområdene i samfunnsplanen er Unge mennesker og familier, hvor det «Å prioritere de unge og familiene deres høyest, kommer alle innbyggere og næringslivet til gode» er i fokus. Det er også positivt at et av hovedmålene er «gode tjenester» og at kommunen skal etablere god kapasitet og rett kompetanse gjennom rekruttering og vedlikehold.</p> <p>Dere har under nevnte satsingsområde satt mål for oppvekstområdet og gitt en generell beskrivelse av hvordan dere skal nå målene. Vi mener at dere med fordel kan være mer konkret i disse beskrivelsene, for eksempel ved å lage en handlingsplan for hvert mål hvor det går fram hvilke aktiviteter som skal bidra til at dere oppnår de målene dere har satt. Kommuneplanens samfunnsdel må inneholde en vurdering av hva som må til for å skape gode og trygge oppvekstvilkår for barn og unge, med tilhørende mål, strategier og tiltak.</p> <p>Et konkret eksempel er at barneverntjenesten i lbestad kommune er en liten og svært sårbar tjeneste med kun 2 ansatte. Kanskje bør kommuneplanens samfunnsdel si noe om hvordan kommunen skal møte utfordringene i barneverntjenesten i forhold til kompetansekrav og de krav som kommer med barnevernreformen som trer i kraft fra 2022. Planen bør tydeliggjøre at interkommunalt samarbeid må vurderes på barnevernområdet. Det bør også komme tydeligere fram hvordan kommunen vil forsterke sitt fokus på grunnleggende tjenester til barn og unge.</p>	<p>Innspillet innebærer detaljer som overgår lbestads ambisjoner om en kort og konkret plan.</p> <p>Planen inneholder nødvendige mål og strategier, som igjen skal utdypes i den kombinerte handlingsdelen/økonomiplanen.</p> <p>Mulighetene for ytterligere interkommunalt samarbeid er godt belyst i «Satsingsområde samarbeid». lbestad kommune ønsker ikke å være mer konkret på dette tidspunktet, men heller dra veksler på NIVI 2019:4 når forslag og mulige samarbeidsfeller foreligger.</p>
<p>Planen bygger på de tre bunnlinjene sosial, økonomisk og økologisk bærekraft, noe som er bra. Men dimensjonene sosial og økonomisk bærekraft kan med fordel løftes litt tydeligere i planen med å linke de 17 bærekraftsmålene som omhandler disse to dimensjonene enda mer til satsingsområdene. Det kan være med på å øke bevisstheten omkring den sosiale dimensjonen spesielt. Det blir også viktig å få fram ringvirkninger og sammenhenger med å se disse tre dimensjonene på tvers av hverandre. Kanskje kan planen på tvers av ulike satsingsområder og de tre bærekraftsdimensjonene vise enda tydeligere hvordan strategier innenfor f.eks næringslivet og klima og miljø kan bidra til økonomisk og</p>	<p>Forbindelsen mellom sosial og økonomisk bærekraft og satsingsområdene, er vurdert og funnet tilfredsstillende. Innenfor rammene av en kortfattet kommuneplan, er det ikke rom for ytterligere utdyping.</p>

<p>social bærekraft, for eksempel.</p> <p>Fylkesmannen synes det er bra at kommunen har utarbeidet en arealstrategi med overordnede prinsipper for arealbruk som skal legges til grunn for kommunens arealplanlegging. Vi lurer på om det er mulig å illustrere hvordan arealstrategien oppfyller de tre bunnlinjene i bærekraftsmålene, i tillegg til å tydeliggjøre linken mot satsingsområdene bedre?</p> <p>Når det gjelder satsingsområdene helsa vår og klima, naturmangfold og miljø, har kommunen mål som omhandler reduksjon av utslipp fra klimagasser, samt strategier som omhandler å legge mer til rette for sykling og gange. Det er viktig at dette tas med videre i arealstrategien slik at man kan se tydelig hvordan arealbruken skal være for å oppnå dette målet, f.eks knyttet til planretningslinjen for samordnet bolig, - areal- og transportplanlegging.</p> <p>I arealstrategien under temaet bolig, savner Fylkesmannen et fokus på boligsosiale hensyn, og dette med å tilrettelegge for ulike typer boliger for utsatte og sårbare grupper.</p> <p>Omtalen av arealstrategien er relativt kort når det gjelder den delen som omhandler landbruk. Her er det satt et viktig fokus på jordvern og bevaring av skogressursene. Kjerneområde for landbruk, matproduksjon og kulturlandskapet er nevnt, og vi anbefaler at dette fokuset tas med videre og forsterkes. Dette kan gjøres ved å spisse arealstrategien med en føring om at kjerneområde landbruk avsettes som hensynssone i kommuneplanens arealdel ved neste rullering. I tillegg kan kommunen gjerne også ta med noen overordna føringer for bevaring av utmarksbeitene i kommunen, da også dette utgjør en viktig ressurs.</p>	<p>Notert.</p> <p>En slik illustrasjon vil innebære en større og mer omfattende plan.</p> <p>Disse forholdene er allerede omtalt i arealstrategien, og vil bli tatt med videre i annen planlegging i kommunen.</p> <p>Tas til etterretning. Tilføyelse under Satsingsområde attraktive steder.</p> <p>Disse forholdene er allerede dekket på en tilfredsstillende måte. Innspillet blir også med videre til arealdelen.</p>
---	--

Troms og Finnmark fylkeskommune

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
<p>Ibestad kommune har utviklet et utkast til kommuneplanens samfunnsdel som er nyskapende og spennende.</p>	<p>Notert.</p>
<p>Vi kan imidlertid ikke se at det samiske perspektivet, verken i henhold til språk, kultur, identitet, næring eller reiseliv, er løftet inn slik kommuneplanens samfunnsdel foreligger nå. Troms og Finnmark fylkeskommune anbefaler Ibestad kommune å ta det samiske inn som en del av de naturlige og overordnede premissene som kommunen skal bygge sin identitet og kultur på.</p>	<p>Se kommentarer til Sametingets høringsinnspill ovenfor. En marginal samisk tilstedeværelse i er en begrensning for Ibestad kommune.</p>
<p>Et av de mest sentrale spørsmålene innenfor planleggingen i dag er hvordan en skal relatere bærekraftbegrepet og FNS bærekraftmål til regionalt og lokalt nivå, og ta eierskap og ansvar til disse utfordringene også her. Dette handler langt fra bare om å begrense</p>	<p>Notert.</p>

<p>klimagassutslipp, men kanskje spesielt om å ta vare på og videreforedle de mulighetene som denne omstillingen gir. Dette handler om både hvilke tjenester kommunen kan tilby, men også i forhold til næringsutvikling og det å skape et attraktivt samfunn å bo og leve i. Dette klarer planforslaget å ivareta på en god måte, selv om forholdet mellom de relevante bærekraftmålene og de utvalgte satsingsområdene nok fortsatt kunne vært tydeligere. Ibestad kommune er imidlertid en foregangskommune i regionen i forhold til disse aspektene.</p>	
<p>Det savnes en tydeligere introduksjon til FNs bærekraftsmål. Kapittelet Ibestad tar ansvar på side 4, handler i all hovedsak om miljø og klima. Hva med de to andre bunnlinjene i FNs bærekraftsmål, som er sosiale forhold og økonomi?</p>	<p>Ibestad kommune har vektlagt de tunge føringene fra sentralt hold mht klima spesielt. Sosiale forhold og økonomi inngår i satsingsområder, mål og tiltak.</p>
<p>De tre hovedmålene i planen fremkommer under kapittel Visjon og mål for samfunnsutviklingen på side 5. Disse er illustrerte med tre utvalgt bærekraftsmål. Men det er også andre bærekraftsmål som kan henge sammen med de tre hovedmålene som det er viktig å ha en bevissthet rundt. Noen av disse fremkommer riktignok under satsningsområdene.</p>	<p>Ingen kommentar utover at de tre utvalgte bærekraftmålene er representative nok for de ønskede utviklinger.</p>
<p>I gjennomgangen av hvordan kommunen forholder seg til bærekraftmålene nevnes ikke historie og kulturminner.</p>	<p>Kulturminner er nevnt under (1) målet om reiseliv og (2) målet om kulturminner som en lokal ressurs.</p>
<p>For å få et bedre overblikk over planens tre hovedmål og seks satsningsområder kan disse med fordel listes opp eller fremgå i en modell innledningsvis.</p>	<p>De tre hovedmålene og de seks satsningsområdene er listet opp på side 2 i plandokumentet.</p>
<p>Planforslaget har gode målsetninger knyttet til bærekraftig utvikling og miljøvennlig transport i kommunen, som for eksempel: «Ibestad kommune skal fremme gange og sykklisme som daglige transportformer, og legge til rette for sykkeldeling, el-sykler og varesykler.»</p>	<p>Notert.</p>
<p>Satsningsområde unge mennesker og familier: Det er positivt at det er viet stor oppmerksomhet til oppvekstvilkår, og hvor blant annet sosial ulikhet og inkludering inngår som tema.</p>	<p>Notert.</p>
<p>Satsningsområde helsa vår: Første mål er Folkehelsen skal styrkes (0-24 år). Men det framstår som noe uklart hva dette betyr. Er det folkehelsestilstanden og/eller folkehelsearbeidet som skal styrkes? Aldersgruppen 0-24 år antar vi er koblet opp til arbeidet i Folkehelseprogrammet, men de øvrige temaene under dette målet gjelder kanskje hele befolkningen? Vi foreslår at beskrivelsen av hvordan dette målet skal oppnås omorganiseres slik at det som omhandler kunnskapsgrunnlag og plan flyttes opp og fremgår som grunnleggende og førende.</p>	<p>Imøtekommes.</p>
<p>Siste oppførte mål er Brukerne kan. Dette oppfattes ikke som et mål på linje med de andre målene under dette satsningsområdet. Kanskje en kan utvikle en mål-formulering som omhandler økt</p>	<p>Ibestads formuleringer beholdes.</p>

<p>mestring, jf. beskrivelsen av hvordan en skal nå målet? Vi foreslår også at andre setning omskrives noe for å unngå å forenkle budskapet om behandling av sykdom. Forslag til ny tekst: "Endring av levevaner kan være helsefremmende, forebyggende og gi den enkelte bedre livskvalitet."</p>	
<p>Satsningsområde samarbeid: Målet Kulturminner som lokal ressurs kan vurderes og flyttes til satsningsområde attraktive steder. Ibestad har et variert og vakkert landskap der både nyere og eldre kulturminner er synlige. Dette er en attraksjonskraft som kan brukes aktivt.</p>	<p>Kulturminner kan være en ressurs innenfor flere av de seks satsingsområdene, og berøre eller utgjøre en mulighet for mange forskjellige aktører.</p>
<p>Ved flere anledninger trekker kommuneplanens samfunnsdel frem viktigheten av universell utforming. Tilgjengelighet er overordnet og viktig for all virksomhet og tjenesteyting. Et tilgjengelig samfunn gjør seg ikke selv, og det bør understrekes behovet for tilgjengelig infrastruktur også på kulturarenaer og kulturelle og sosiale møteplasser som kommunen tilrettelegger for, ikke bare tilpassede tilbud. Dette vil gi en positiv virkning på alle målene under satsningsområde unge mennesker og familier, attraktive steder og helse vår.</p>	<p>Universell utforming (UU) er en av planens gjennomgående perspektiver (side 12). Det innebærer at saksområdet UU og Lov om likestilling og forbud mot diskriminering legges til grunn i alt planverk og alle enkeltsaker.</p>
<p>For å nå målsettinga om «Tilgang på kompetanse» (s 6) er folkebiblioteket en sentral ressurs. I Troms samarbeider folkebibliotekene tett med biblioteket ved UIT Norges Arktiske Universitet og desentraliserte utdanningstilbydere for å fremme kompetanse på alle nivåer. Dette arbeidet har potensial for videre utvikling på kommunenivå. Folkebiblioteket er også en nødvendig samarbeidspart for skoler og barnehager, spesielt m.h.t. leseopplæring, som er grunnleggende for mye annen læring.</p>	<p>Bibliotektilbudet er en integrert del av Ibestad kommunes kulturhus, og tilgjengelig for en rekke forskjellige formål, herunder også utdanning. Skole og kulturhus er i samme område.</p>
<p>Bibliotek er nevnt som et virkemiddel, ved at man skal «tilby et godt analogt og digitalt bibliotek» for nå målet: «Et rikt kultur- og fritidstilbud for alle unge mennesker og familier». Det er også viktig å huske at biblioteket i større grad enn mange andre tilbud blir brukt av hele befolkninga, og at digitale tjenester er særlig relevant for lite mobile grupper. Lov om folkebibliotek mangler på lista i vedlegg to over viktige lover.</p>	<p>Alle interessene knyttet til kommunens store satsing på bibliotek, som en integrert del av storsatsingen innen kulturhus, er ivare tatt i planen.</p>
<p>I første avsnitt under arealstrategien sies det om kommuneplanens arealdel (KPA) at «Innmarksdelen er vedtatt, men utmarksdelen gjenstår». Etter vår oppfatning, på bakgrunn av tilgjengelige plandokumenter, ble gjeldende arealdel i Ibestads kommuneplan vedtatt i juni 2016, og denne omfatter hele kommunen. Vi forstår formuleringen slik at kommunen legger opp til en rullering der man må se spesielt på utmarksdelen. Status for gjeldende arealdel bør presiseres.</p>	<p>Det er korrekt at vedtatt arealdel omfatter hele kommunen. «Utmarksdelen» er i denne planen definert som LNF-område. Planen må rulleres etter at Samfunnsdelen er vedtatt, og da vil det sees spesielt på fritidsbebyggelse i utmarken.</p> <p>Ordlyd i samfunnsdelens arealstrategier er endret.</p>

Norges vassdrags- og energidirektorat

Innspill	Kommunedirektørens kommentar og innstilling
<p>Vi mener at det er veldig bra at lbestad kommune i planforslaget har fokus på FN's bærekraftige utviklingsmål. Det er også positivt at kommunen i arealstrategien skal vektlegge klimatilpasning, naturmangfold og miljø. Det er viktig at det tas hensyn til klimaendringer og klimatilpasninger fordi det forventes mer overvann, økning i flomføringen og stormflonivået. Det vises til Klimaprofil Troms (vedlegg) og videre til www.klimaservicesenter.no.</p>	<p>Notert.</p>
<p>I regionalt planforum 19.09.19 (Tromsø) ble det nevnt at «konsekvens av klimaendringer kan godt komme tydeligere fram.» Det er nevnt (side 4 og side 13) i forslag av samfunnsdelen, men kan godt beskrives/framheves bedre under: «Satsingsområde klima, naturmangfold og miljø» (side 10 av forslaget). Mulige konsekvenser av klimaendringer og hvordan lbestad kommune vil bidra til å nå det nasjonale målet om et samfunn som er tilpasset klimaendringene, vil være naturlig å belyse her.</p>	<p>Mål og strategier under satsingsområde Klima, naturmangfold og miljø er kommunens bidrag, slik de foreligger. Se nedenfor om mulig samarbeid om interkommunal plan. I tillegg er klima pekt ut som et gjennomgående perspektiv.</p>
<p>Det er også veldig positivt at lbestad kommune skal arbeide for en felles interkommunal plan for klima, naturmangfold og miljø for kommunene rundt Astafjorden (side 11 av planforslaget).</p>	<p>Notert.</p>
<p>NVE minner her om intensjonene i vrl §7, at utbygging og annen grunnutnytting bør fortrinnsvis skje slik at nedbøren fortsatt kan infiltrere i grunnen. Vi minner også at plan- og bygningsloven er endret (fra og med 8.mars 2019) for å legge til rette for en bedre håndtering av overvann i arealplanleggingen: Pbl. §1-8 femte ledd: Regler om vassdragets kapasitet i 100-metersbeltet; Pbl §3-1 første ledd bokstav g: Tilpasning til forventede klimaendringer er planoppgave; Pbl §3-1 første ledd bokstav i: Helhetlig forvaltning av vannets kretsløp er planoppgave; Pbl §11-9 første ledd nr.3: Bestemmelser om avrenning i kommuneplanen; Vass- og avløpsanleggslova §1 andre ledd: Overvannsanlegg unntas regelen om kommunalt eierskap. Blå-grønne løsninger som for eksempel gjenåpning av bekker istedenfor lukkede bekker, åpne grøfter er viktige med tanke på god lokal overvannshåndtering (LOH), vegetasjonsbruk og biologisk mangfold.</p>	<p>Intensjonene og lovbestemmelsene er ivaretatt på en overordnet måte i samfunnsdelen. Innspillet blir med videre til kommuneplanens arealdel.</p>
<p>NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelse og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttalelse til saken.</p>	<p>Notert.</p>

SATC 17/20-V2J

IBESTAD KOMMUNE – HVOR ALT ER MULIG

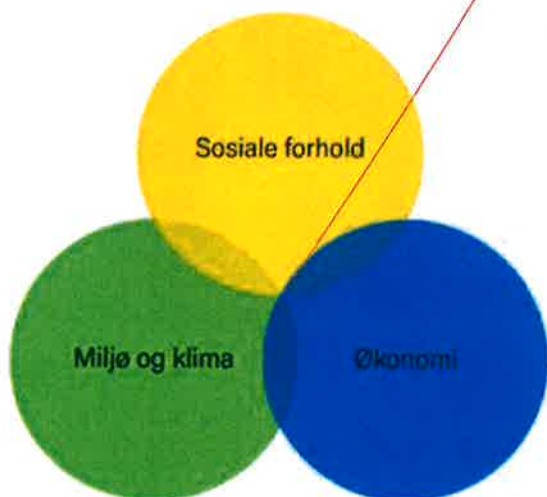
KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

2020-2032

INNHALDSFORTEGNELSE

Forside med bilde av Hamnvik handelssted	1
Innholdsfortegnelse	2
Utvikling må til	3
Ibestad tar ansvar	4
Visjon og hovedmål for samfunnsutviklingen	5
- Økt sysselsetting	
- Gode tjenester	
- Global bærekraft	
De seks satsingsområdene våre	
- Næringsutvikling og rekruttering	6
- Unge og familier	7
- Helsa vår	8
- Attraktive tettsteder	9
- Klima, naturmangfold og miljø	10
- Samarbeid	11
Slik skal vi lykkes	12
Arealstrategi	13

Det går en rød tråd mellom det vi skal gjøre for innbyggerne og kommunens utvikling, og for verdenssamfunnet.

Kommuneplanens samfunnsdel tre prioriterte hovedmål henger sammen med de tre bunnlinjene i FNs bærekraftsmål, vist i figuren til venstre.

UTVIKLING MÅ TIL

Ibestads 8000-årige historie har mange kapitler. Noen av de handler om vekst og framgang. Andre handler om motgang og nedgangstider. Lokalsamfunnet har endret seg med grunnlaget for matproduksjon, industri, transportformer og ny teknologi. Og ikke minst med skiftende rollefordelinger i det norske samfunnet. I årene etter andre verdenskrig har byene fått større plass og oppmerksomhet i det norske samfunnet. De har nå stor tiltrekningskraft. Distriktskommuner, som Ibestad, må stadig kjempe hardere for å være attraktive og konkurransedyktige overfor bedrifter og arbeidssøkere.

Forarbeidet til kommuneplanens samfunnsdel har fortalt oss at Ibestad er i en utfordrende stilling. Fraflyttingen har over tid vært større enn tilflyttingen. Gjennomsnittsalderen øker – vi får færre barn. Og vi blir flere seniorer. Dette tar vi nå tak i på en ny måte, mer helhetlig og systematisk enn noensinne. Å lede gjennom plan er å arbeide kunnskapsbasert og helhetlig, og skape resultater på lang sikt. Kommuneplanens samfunnsdel er Ibestadsamfunnets felles verktøy for å snu trenden vi er inne i – vi kan og skal styrke bærekraften.

Grunnmuren til et mer bærekraftig og attraktivt Ibestadsamfunn er på plass. Sjømatnæringen lykkes, både innen oppdrett og tradisjonelle fiskerier. Satsingen på Engenes har gitt ungdommene våre gode jobber i kommunen de kommer fra. Og andre har flyttet til. Vi er stolte også av å ha dyktige gründere og etablerere i andre bransjer. Ibestad har videre satset tungt på ny infrastruktur for oppvekst, friluftsliv, kultur, helse og kommunikasjon. Og vi fortsetter å utfordre andre myndigheter på at samferdselen må bli bedre.

Som kommune må vi hele tiden forbedre tjenestene våre. Andre myndigheter, næringslivet og innbyggerne har stadig større forventninger til oss. Også disse forholdene ligger i potten når vi nå ruster oss for en ny framtid på øyene våre.

Frivilligheten er viktig for oss. Lokalsamfunnet vårt har utført innovative arrangementer som har gjort kommunen synlig nasjonalt. Medvirkningen til denne planen er et annet eksempel på at Ibestadværingene er både engasjerte, meningssterke og handledyktige.

Vi er langt fremme i å se vår egen plass i den store verden. Som en av de aller første kommunene i Nord-Norge, legger vi De Forente Nasjoners 17 bærekraftsmål til grunn for lokalsamfunnets utvikling. Vi tar ansvar globalt ved å handle lokalt.

I denne planen presenteres tre hovedmål og seks satsingsområder. De utgjør samfunnets og kommunens utviklingsprioriteter. Satsingsområdene er inndelt i delmål og strategier, også de presentert i prioritets rekkefølge. Å prioritere betyr også å velge bort. Hvis vi skal få de ønskede langsiktige effektene må vi slutte opp om de strategiske valgene. Valgene våre dreier seg mye om unge mennesker, fordi en gunstig framtidsutviklingen står på at de kan tilbys gode jobber i et attraktivt lokalsamfunn.

Vi som bor i Ibestad kommune stortrives og har det veldig bra. Her. Akkurat nå. Vi ønsker å dele det gode livet vårt med nye generasjoner Ibestadværingene. Du er invitert til et samarbeid om en fortsatt bærekraftig framtid i øyriket vårt.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

IBESTAD TAR ANSVAR

Jordklodens økonomiske, sosiale og miljømessige bærekraft gjelder alle land, folk, lokalsamfunn og bedrifter. Ibestad kommune skal bidra med sitt for å styrke jordens bærekraft, samtidig som vi skal prioritere samfunnets lokale bærekraft.

Det globale samfunnet erkjenner store utfordringer innen klima, naturmangfold og forurensning. Disse tre utfordringene påvirker Ibestad hver dag. Vi må tilpasse oss klimaets betydning for samferdsel, næring og hverdagsliv. Sjømatnæringen vår har opplevd store konsekvenser av algeoppblomstringer, et tydelig eksempel på at naturmangfoldet ikke er konstant. De siste årene har marin forurensning, spesielt plast i havet, blitt satt på dagsordenen. Omfanget av plast er en trussel mot livet til havs, mot økosystemene som vi faktisk lever av. Høyere temperatur i havet kan også endre forutsetningene for sjømatproduksjonen i Nordområdene.

Et stadig varmere, våtere og villere vær må tas hensyn til i areal- og beredskapsplanlegging. De store bærekraftutfordringene globalt gjelder også lokalt – her hos oss i dag.

Vi bidrar allerede til mange av bærekraftsmålene. Et spesielt viktig eksempel er næringslivet vårt, som er en del av den globale matforsyningen.

Mange mulige bidrag for å nå bærekraftsmålene innen 2030 krever handling også fra regionale og statlige myndigheter. For eksempel; utslipp av klimagasser fra vegtransport kan reduseres i Ibestad. Men, da må vegstandardene heves.

Bærekraftsmålene utfordrer Ibestadsamfunnet til å tenke nytt. Vi kan gjøre mye med utslipp av fossilt brensel. Vi kan styrke landbruket og skogen som binder store mengder CO2. Vi kan fortsette å holde strendene rene. Kanskje viktigst av alt; vi må skaffe oss kunnskap til å gjøre de riktige tingene i riktig rekkefølge.

Tilpasningen til et mer bærekraftig samfunn er ikke en negativ forbudslinje. Det er først og fremst en mulighetslinje, som vi i noen tilfeller også kan tjene penger på. Med denne planen melder vi oss for fullt på det grønne skiftet.

VISJON OG MÅL FOR SAMFUNNSUTVIKLINGEN

Ibestad kommune – hvor alt er mulig

Ibestad kommunes visjon – «Hvor alt er mulig»
«Hvor alt er mulig» kombinerer kunnskap, handlekraft og sterk tro på framtida. Vi skal arbeide målbevisst og jevnt og trutt for at positive utviklinger skal komme vår vei.

Samfunnsutvikling, som kommunal rolle, skal prioriteres høyt, både politisk og administrativt. Som samfunn og kommune kan vi selv bidra til vekst. Samtidig; vi skal utfordre andre myndigheter som kan påvirke bærekraften og utviklingen i kommunen vår.

For at «alt skal bli mulig» trenger vi nye ideer og løsninger. Denne planen forteller oss hva vi prioriterer, men ikke hvordan alle utfordringene skal løses. Samarbeidet om framtiden skal innrettes slik at det frigjør kreativiteten som bor i oss. Nytenkning, innovasjon og samskaping er ord vi gjerne vil høre.

Hovedmål Økt sysselsetting

Sysselsettingen skal øke ved at det etableres flere arbeidsplasser. Videreutvikling av sjømatnæringen skal ha høy prioritet, men andre næringer er like velkomne. Like viktig er det å legge til rette for rekruttering av arbeidssøkere og

tilflytting. Næringsutviklingen skal sees i nær sammenheng med samfunnets attraktivitet som bosted, spesielt for unge mennesker. Et spørsmål står sentralt; hvor skal tilflytterne bo? Boligmarkedet i kommunen er ikke velfungerende – en stor utfordring vi nå tar tak i.

Hovedmål Gode tjenester

Kommunens tjenester skal innfri alle innbyggernes behov, og holde så høy standard at de bidrar til å holde på de unge og arbeidstakerne. De eldre skal ha en trygg og god alderdom. Kommunens tjenester skal moderniseres, samtidig som vi tilpasser oss den nye kommuneloven. Internkontrollen med alle tjenestene våre skal styrkes. Vi er i gang med digitalisering, noe som kan gjøre tjenestene våre mer tilgjengelige og enklere for folk og bedrifter.

Hovedmål Global bærekraft

Den globale bærekraften styrkes gjennom økt kunnskap og konkrete, lokale tiltak til fordel for klima, naturmangfoldet og det ytre miljø. Vi må begynne med økt kompetanse og bevissthet, samt noen lavhengende frukter, men ambisjonene skal økes fra år til år.

SATSINGSOMRÅDE NÆRINGSUTVIKLING OG REKRUTTERING

Videreutvikling av sjømatnæringen er høyt prioritert.

Mål	Slik skal vi nå målene
Syssetningen øker totalt sett med 30 % i planperioden.	<p>Ibestad kommune skal bli mer næringsvennlig. Gründere og bedrifter skal møtes på en interessert og offensiv måte med profesjonell veiledning og støtte.</p> <p>Infrastrukturen skal innfri næringslivets og befolkningens framtidens behov.</p> <p>Kommune skal bidra til å videreutvikle bedriftene våre ved å gi de forutsigbarhet, rask saksbehandling og støtte i flest mulige situasjoner.</p> <p>Kommunen skal løpende følge opp næringslivets behov for forbedret samferdsel, herunder opprusting av veiene. Både nasjonale og regionale planer skal følges opp.</p> <p>Ibestad kommune skal forsterke markedsføringen av de etableringsmulighetene, næringsarealene, tilgjengelige lokaler og andre muligheter i Ibestad.</p> <p>Ibestad kommune skal undersøke mulighetene knyttet til metoden smarte spesialiseringsstrategier (S3) og entreprenørielle oppdagelsesprosesser.</p>
Sjømatnæringen øker aktiviteten med 50% og lokalt eierskap opprettholdes.	<p>Engenes havn og tilstøtende landarealer skal bygges ut og tas i bruk av sjømatnæringen, reiselivet og andre næringer.</p> <p>Næringsarealene på Breivoll skal ferdigstilles og markedsføres.</p> <p>Vi skal ha god dialog med den blå klyngen vår, og aktiv oppfølging av enkeltsaker.</p> <p>Kontakt med regionale og nasjonale myndigheter.</p>
Mineralressursene er under utvinning	<p>Kommunens kompetanse som vertskommune for mineralnæringen skal styrkes.</p> <p>Eksterne initiativer skal følges opp, og en egen plan for mineralutvinning skal lages.</p>
Landbruket ekspanderer.	<p>Gårdbrukere og grunneiere skal motiveres til å ta nye posisjoner innen skogbruk, lokalmat, reiseliv og Inn på tunet.</p> <p>Aktivt dyrket mark skal utvides.</p>
Reiselivet har 50 årsverk på helårsbasis.	<p>Fortsatt satsing på naturbasert turisme, historiske steder, kulturminner og naturlekeparker.</p> <p>Markedsføring av attraksjoner og kulturminner.</p>
Tilgang på kompetanse.	<p>Ibestad kommune skal invitere utdannings- og FOU-miljøer til å utvikle nye utdanningstilbud og forskning i kommunen, rettet mot både privat og offentlig sektor.</p> <p>Initiativ skal tas ovenfor høyere myndigheter for å øke arbeidsinnvandringen.</p> <p>Flere stillinger skal lyses ut, slik at søkere utenfra ser arbeidsmarkedet i Ibestad.</p> <p>Vi skal knytte bånd mellom de unge og bedriftene våre.</p>

SATSINGSOMRÅDE UNGE MENNESKER OG FAMILIER

Å prioritere de unge og familiene deres høyest, kommer alle innbyggerne og næringslivet til gode.

Mål	Slik skal vi nå målene
Et verdigrunnlag for oppvekst som bygger på FNs barnekonvensjon.	<p>Grunnlaget for livslang læring og mestring av eget liv skal legges i lbestad kommunes barnehager, skoler og kulturliv, samt gjennom tilrettelegging for et godt familieliv.</p> <p>Oppvekst i lbestad skal preges av inkludering, gode opplevelser, god helse, trivsel, lek og læring.</p>
Unge menneskers og familienes muligheter til å skape en god og positiv oppvekst styrkes.	<p>Prioritere forebyggende arbeid og tidlig innsats.</p> <p>Forbedre medvirkningen for de unge og familiene.</p> <p>Utvikle forebyggende lavterskeltilbud som forenkler møtet med de kommunale tilbudene – det skal være «ei dør inn».</p> <p>Yte tverrfaglige samhandlende tjenester i alle saker der det gagnar brukere.</p> <p>Brukere som har store og sammensatte behov skal gis enkel adgang til helhetlige tjenester, og de skal prioriteres.</p> <p>Gi likeverdig, tilpassa, variert og motiverende tilbud til alle i skole og barnehage.</p> <p>Motvirke ekskludering av barn og unge fra familier med lav inntekt.</p> <p>Sikre at alle opplever trygghet og inkludering i alle miljø.</p> <p>Nulltoleranse for mobbing og krenkelser på alle arenaer og plattformer.</p>
Brukerne opplever at tjenestene innen oppvekst, unge og familier har høy kvalitet.	<p>lbestad kommune skal etablere god kapasitet og rett kompetanse gjennom rekruttering og vedlikehold.</p> <p>Utøve god og tydelig ledelse som skaper gode relasjoner internt og eksternt.</p> <p>Være en lærende organisasjon som hele tiden forbedrer egen praksis.</p> <p>Bruke regionale samarbeidsmuligheter for å forbedre egne tjenester.</p>
Et rikt kultur- og fritidstilbud for alle unge mennesker og familier.	<p>Tilby varierte tilbud i kulturskolen.</p> <p>Gi et trygt og stimulerende fritidsklubbtilbud.</p> <p>Tilby et godt analogt og digitalt bibliotek.</p> <p>Tilby artige og utfordrende kulturopplevelser på sosiale møteplasser.</p> <p>Legge til rette for at aktiviteter kan drives i alle aldre.</p> <p>Samarbeide med frivillige lag og organisasjoner.</p>

SATSINGSOMRÅDE ATTRAKTIVE STEDER

Ingen flytter til Ibestad uten å ha et sted å bo.

Mål	Slik skal vi nå målene
Et mer velfungerende boligmarked og økt boligbygging.	<p>Ibestad kommune skal gjennomføre en boligundersøkelse blant innbyggerne senest 2021. Undersøkelsen skal utgjøre grunnlag for boligutviklingsprosjekter med til sammen 100 nybygde helårsboliger i planperioden.</p> <p>Det skal tilrettelegges for at boliger er tilgjengelige for innflyttere innen rimelig tid etter at slike har fått jobb, eller har meldt at de ønsker å flytte til.</p> <p>Ibestad kommune skal innen 2022 undersøke mulighetene for å bygge et antall innovative, klimavennlige mikrohus / mikroleiligheter.</p> <p>Et utvalg av byggeklare boligtomter skal til enhver tid være tilgjengelige.</p> <p>Tilrettelegge for ulike typer boliger for utsatte og sårbare grupper.</p> <p>Muligheter knyttet til Husbanken skal undersøkes.</p> <p>Medlemskap i Kommunale Boligadministrasjoners landsråd.</p>
Møteplasser og engasjement bidrar til trivsel og bolyst i et universelt utformet samfunn.	<p>Ibestad kommune skal arbeide for flere lavterskel, sosiale møteplasser, samt høy aktivitet i kulturhuset.</p> <p>Nye innbyggere skal ønskes velkommen ved passende anledninger.</p> <p>Stedene i kommunen inviteres til å danne lokalutvalg for trivsel og engasjement.</p> <p>Frivillig sektor skal gis gode arbeidsvilkår og motiveres til å ta mer ansvar for trivsel, motvirke ensomhet og fremme sosiale og fysiske aktiviteter, spesielt blant unge og eldre.</p> <p>Naturlekeparken skal videreutvikles med et nytt byggetrinn.</p> <p>Nettpresentasjonen av attraksjoner som naturlekeparken, handelsstedet, håkjerringssenteret, laksevisningssenteret skal forbedres i hele planperioden.</p> <p>Arbeidet med stier, løyper, gapahuker og møteplasser i naturen skal videreføres i både kommunal og frivillig regi hele planperioden.</p>
Kommunens tjenester styrker den positive opplevelsen av å bo i Ibestad.	<p>Kommunal forvaltning og tjenesteutøvelse skal styrkes gjennom et nytt internkontrollsystem.</p> <p>Kommunens skal gradvis forbedre nettpresentasjonen av lokale tilbud og fortrinn, samt alminnelig informasjon til befolkningen, bedrifter og tilreisende.</p> <p>Full bredbåndsdekning, alle bedrifter og husstander i hele kommunen.</p> <p>Ibestad kommune skal styrke innsatsen innen inkludering og integrering av utenlandsfødte innbyggere i hele planperioden, og legge til rette for mer arbeidsinnvandring.</p>

SATSINGSOMRÅDE HELSA VÅR

Kunnskapsgrunnlaget vårt gir oss god oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer.

Mål	Slik skal vi nå målene
Folkehelsen skal styrkes (0-24 år).	<p>Kunnskapsgrunnlaget skal styrkes gjennom kartlegging av positive og negative faktorer for folkehelsen, og følges opp i planlegging og lokal samfunnsutvikling.</p> <p>Vi skal delta i interkommunalt samarbeid i Folkehelseprogrammet, med fokus på rusforebygging og barn og unges livskvalitet og psykiske helse.</p> <p>Vi skal legge til rette for fysisk aktivitet for å forebygge livsstilsykdom, herunder hverdagslig gange og sykling. Vi skal arbeide for at bruk av snus og røyk reduseres.</p>
Leve hele livet Kvalitetsreformen for eldre	<p>Vi legger til rette for å levere gode tjenester innenfor mat, aktivitet, felleskap og helsehjelp, samt sammenheng i tjenestene.</p>
Selvbestemmelse, involvering og deltakelse for personer med demens og deres pårørende.	<p>Tilrettelegging av lokalsamfunn i regi av «Et demensvennlig samfunn»; etablere arbeidsgruppe i samarbeid med Nasjonalforeningen og lokalmiljø.</p> <p>Planlegging av tiltak gjennomføres i samarbeid med bruker og pårørende.</p> <p>Hverdagsmestring utprøves for personer med demens.</p> <p>Det er utviklet rutiner som sikrer diagnose til rett tid og tett oppfølging etter diagnose.</p> <p>Retten til koordinator og individuell plan tilpasses personer med demens.</p>
Innsatsen innen psykisk helse styrkes og stigma overfor psykisk syke reduseres.	<p>Vi skal bidra til mer åpenhet og kunnskap om psykisk helse gjennom undervisning i skolen, temadager samt veiledning av brukere, pårørende og tjenesteutøvere.</p> <p>Vi skal ha fokus på forebygging og tidlig innsats, samt motvirke ensomhet.</p> <p>Individuelle og helhetlige tjenester skal bygges på stor grad av brukermedvirkning.</p> <p>Vi skal tilby kommunal forløpskoordinator og ta i bruk pakkeforløpet</p> <p>Vi skal samarbeide med frivillige organisasjoner slik at lavinntektsfamilier kan få tilbud om kultur og fritidstilbud.</p> <p>Vi skal gi langtidssykemeldte, uføretrygdede og personer under arbeidsavklaring en meningsfull hverdag gjennom ulike aktivitetsgrupper.</p>
Rehabilitering i hverdagen.	<p>Fremme et tankesett som vektlegger den enkeltes mestring uansett funksjonsnivå, der hverdagsmestring og rehabiliteringspotensiale vektlegges før passive eller kompensierende tilbud. Vi skal fokusere på folks restarbeidsevne.</p> <p>Personer med funksjonsfall skal få et utvidet og tverrfaglig tilbud om rehabilitering i eget hjem og nærmiljø.</p>
Brukerne kan.	<p>Økt satsing på å utvikle lærings- og mestringstilbud rettet mot ulike sykdommer, aldersgrupper og funksjonsnivå.</p> <p>Endringer i livsstil kan både være helsefremmende, forebyggende og ha behandlende effekt på flere sykdommer.</p>

SATSINGSOMRÅDE KLIMA, NATURMANGFOLD OG MILJØ

Humlene våre kan vi kanskje redde allerede den første sommeren – klimaet tar litt lengre tid.

Mål	Slik skal vi nå målene
Kompetansen og bevisstheten øker.	Ibestad kommune skal øke kompetansen innen klima, naturmangfold og miljø. Miljøstatus skal inngå i årsberetningene, og miljøregnskap innføres.
Utslipp av klimagasser fra Ibestadsamfunnet reduseres.	Ibestad kommune skal jobbe for ferge- og hurtigbåtforbindelser med laveste, oppnåelige bruk av fossilt brensel og klimautslipp. Hurtiglading av kjøretøyer skal etableres på minst tre steder snarest mulig. Ibestad kommune skal jobbe for landstrøm og lading av elektriske fartøyer. Ibestad kommune skal gradvis gå over til elektriske kjøretøyer i tjenesteyting. Ibestad kommune skal fremme gange og sykliste som daglige transportformer, og legge til rette for sykkeldeling, el-sykler og varesykler. Ibestad kommune skal legge til rette for energibesparende og klimavennlige bygg.
Alle typer forurensing reduseres gradvis.	Mengden skadelig plastsøppel i havet skal reduseres kraftig. Ibestad kommune skal fortsette å gjennomføre årlige strandryddedager, samt alminnelig søppekrydding i bebodde områder og langs veiene. Drikkevannskilder skal sikres og urensset avløp til sjø skal reduseres til det minimale. Vi skal jobbe for bærekraftig utslipp til sjø fra sjømatnæringen.
Verneverdige biotoper og landskapsformer skal bevares.	Ibestad kommune skal bevare sårbare arter. Kulturlandskapet skal bevares hvor mulig, og aller helst gjennom økt matproduksjon. Myrene skal bevares, med mindre tungtveiende samfunnshensyn tilsier annet. Vi skal jobbe aktivt med å få bøndene til ta i bruk allerede klassifiserte jordbruksarealer som i dag ikke er drift på.
Forbruk og avfall.	Bruken av miljøskadelig emballasje skal gradvis reduseres. Vurdere opprettelse av brukthandel, byttesentral samt utlånssentral. Ibestad kommune skal være en pådriver for korrekt sortering av avfall, og en god samarbeidspartner for ressurssekskapet. I naturområder med mye bruk, spesiell sårbarhet eller høy verdi skal det legges til rette for god søppelhåndtering. Vi skal bidra til at avfall blir ressurser, og engasjere oss i sirkulær økonomi.
Naturmangfoldet skal bevares.	Ibestad kommune skal arbeide for bærekraftig jakt, fiske og sanking. Pollinerende insekter skal få bedre vilkår for overlevelse og vekst.

SATSINGSOMRÅDE SAMARBEID

Ingenting gjør oss stoltere enn vellykket samarbeid.

Mål	Slik skal vi nå målene
Interkommunalt samarbeid styrket.	<p>Hålogalandsregionen og styrket samarbeid med nabokommuner.</p> <p>Både næringsutvikling, kommunale tjenester og forvaltningsoppgaver skal vurderes for ytterligere interkommunalt samarbeid, i hele planperioden.</p> <p>Ibestad kommune skal arbeide for en felles interkommunal plan for klima, naturmangfold og miljø for kommunene rundt Astafjorden.</p>
Styrket samarbeid i næringsutviklingen.	<p>Stryket samarbeid om økt sysselsetting og rekruttering.</p> <p>Ibestad kommune skal innlede et samarbeid om flere lærlingeplasser.</p> <p>Innlede et samarbeid mellom næringslivet og en eller flere gårdeier(e) om et felles, desentralisert kontor for ibestadværing som pendler.</p> <p>En ny næringsforening skal utredes og eventuelt stiftes i samarbeid med det lokale næringslivet, med ansatt daglig leder.</p>
Motivasjon for samarbeid og innsats for fellesskapet.	<p>Frivilligheten og lokale interessegrupper i Ibestad har gode vilkår og spiller en stadig større rolle i samfunnsutviklingen og lokal trivsel.</p> <p>Bransjeorganisasjoner, myndigheter, politikere og media skal inviteres til Ibestad.</p> <p>Den nye næringsforeningen, frivilligheten og kommunen skal samarbeide om nye, årlige priser for personer som utmerker seg innen næring, samfunnsattraktivitet, miljø og samarbeid.</p>
Ibestaddialogen formaliseres.	<p>Tradisjonen med gode folkemøter og direkte medvirkning skal videreutvikles.</p> <p>Bolyst, trivsel, deltakelse og framsnakking får sin årlige konferanse, «Ibestaddialogen».</p> <p>Vi skal motivere frivillige organisasjoner, næringslivet og enkeltpersoner til samhandling. Barn og unge skal ha egne arrangementer.</p> <p>«Ibestaddialogen» skal vekke nysgjerrighet og tiltrekke seg eksterne aktører.</p>
Kulturminner som lokal ressurs	<p>Innlede et langsiktig samarbeid med grunneiere, frivillige organisasjoner og andre om å gjøre kulturminnene i kommunen bedre kjent, samt styrke vernet av de.</p> <p>Godt vedlikehold og økt bruk av kirkene for kultur og reiseliv.</p>
Et tryggere samfunn	<p>Kommunen skal styrke samarbeidet med Fylkesmannen, sektormyndighetene, næringslivet og frivillige organisasjoner om økt samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>Kunnskapsøkning og forebygging skal settes på dagsordenen – planverket skal ferdigstilles.</p> <p>Beredskapsaktørene i kommunen skal øve sammen årlig.</p>

SLIK SKAL VI LYKKES MED UTVIKLING

Gjennomgående perspektiver – verktøy for helhetstenkning i planlegging og saksbehandling

Ibestad kommune skal i alle saker forelagt politiske utvalg og andre myndigheter undersøke mulige konsekvenser for:

- Godt å bo i Ibestad
- Oppvekst for fremtiden
- Klima, naturmangfold og miljø
- Folkehelse
- Universell utforming
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Perspektivene er nærmere utdypet i planprogrammet for samfunnsdelen.

Vår planmessige tilnærming

Ibestad kommune skal arbeide planmessig med store utviklingsområder som næring, oppvekst, boliger, helse osv. Etter samfunnsdelen skal arealdelen og beredskapsplanverket ferdigstilles.

Planene våre skal følges opp med kompetanse, finansiering og politisk innsats, synliggjort i økonomiplanen og de årlige budsjettene. Vi skal måle resultatene i årsberetningen og revidere planer som ikke er gjennomførbare.

Planstrategien vår skal revideres jevnlig. Vi skal ha realistiske ambisjoner om å produsere planverk, fordi nye planer er arbeidskrevende.

Ibestad kommunes organisasjon, medarbeidere og utøvd ledelse

Kommunen skal gjennomgå og eventuelt justere organisasjonen. De ansattes behov og muligheter for kompetanseheving og personlige utvikling skal være en del av en slik studie.

Ledelse, lederskap, arbeidsgiverpolitikk og medarbeiderskap skal få et markant løft i planperioden. Både gjennomføringskraften og klimaet i organisasjonen skal forbedres.

Kultur for innovasjon og kreativitet

Vi i Ibestadsamfunnet skal utfordre hverandre på en positiv måte, og applaudere for de som tør å tenke nytt og snakke om nye virkemidler og løsninger for samfunnsutviklingen.

Vi skylder våre barn og unge å lære de å slippe fantasien løs, i kommunale oppvekstsentra så vel som i kulturen og hjemme.

Realisere digitaliseringsstrategien

Ibestad kommunes digitaliseringsstrategi skal realiseres til fordel for innbyggerne og bedriftene våre, samt kommunens driftsøkonomi.

Bredbånd er svært godt utbygget i kommunen. Det må vi utnytte for å gjøre tjenestene både billigere og bedre.

Den eldste generasjonen har ikke har de samme digitale ferdighetene som de yngre – det skal vi ta hensyn til.

Finansiering

Vi skal undersøke og utnytte flere tilskuddsordninger og andre finansielle løsninger for å gjennomføre prosjekter og andre aktiviteter.

Rekruttering til politisk virksomhet

De folkevalgte innsats er avgjørende for en bærekraftig utvikling. Et godt introduksjonsprogram for politikerne våre skal gjøre det lettere å være engasjert og ta verv i politikken.

Partiene oppfordres til å etablere ungdomslag, og samarbeide om politisk engasjement blant unge mennesker.

Folkemøtene våre, Ibestadialogen, er gode arenaer for å engasjere og rekruttere flere innbyggere med ideer og ambisjoner for samfunnsutviklingen.

AREALSTRATEGI

Ibestad kommune er i gang med ny arealdel til kommuneplanen. Det er spesielt utmarkdelen som må oppdateres. I forbindelse med utarbeidelse av innmarkdelen vedtok kommunen en overordnet strategi og hovedproblemstillinger for arealbruken. Prinsipper for langsiktig arealutvikling, som bygger på gjeldende kommuneplanens arealdel pkt 4.2, statlige og regionale retningslinjer samt kommunens egne analyser i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel.

Den blå klyngen i Ibestad kommune skal ha gode rammebetingelser for videreutvikling skape nye arbeidsplasser og økt bosetting lokalt. Ibestad kommune skal balansere vern av både land- og sjøarealer og næring på en kunnskapsbasert måte. Sjøarealene skal fortsatt ivaretas i Kystsoneplan Midt- og Sør-Troms. Arealdelen skal legge til rette for industri i hovedsak innenfor allerede etablerte områder, eventuelt ved utvidelse av disse. Arealplanen skal sikre muligheten for at kommunens mineralressurser kan medføre verdiskaping, arbeidsplasser og korteste ressurs til bygg- og anleggsnæringen. Områder med mulige utvinnbare mineraler og råstoff skal sikres, herunder også miljø- og klimavennlig uttransport av ressursene.

Arealbruken skal understøtte landbruksutviklingen i kommunen. Jordvernet skal gjennomføres slik at strategiske reserver for landbruk og matproduksjon opprettholdes. Skogressursene skal bevares til fordel for klimautvikling, trevirke og fyringsved, veid opp mot andre interesser. Arbeidsplasser, næringsutvikling og mulighetene i grønn sektor skal veie tungt. Kjerneområder for landbruk, matproduksjon og kulturlandskapet, ansees som viktige å bevare.

Ibestads havner skal opprettholdes eller videreutvikles til fordel for næring, befolkning og besøk (reiseliv og fritidsopphold). Aktiviteter og

infrastruktur, herunder også naust og fritidsboliger (rorbuer, sjøbuer) skal konsentreres til eksisterende havner og tilstøtende landområder. Næring, havner og vegger skal knyttes sammen på en funksjonell og hensiktsmessig måte. God lokal samferdsel skal sikres gjennom at areal sikres for videreutvikling av fylkesveiene FV 848, FV 131 og FV 132. Trafikksikkerhet, trafikkavvikling og miljøet langs vegnettet skal vektlegges. Gange, transportsyklisme og kollektivtransport skal fremmes gjennom trafikksikre løsninger for en størst mulig del av befolkningen.

Arealdelen skal åpne for nye boligtyper som kan bidra til å re-etablere et velfungerende boligmarked, herunder småhus, mikrohus og lignende konsepter.

Arealdelen skal legge til rette for bevaring av kulturlandskap, naturmangfoldet og friluftsliv, herunder også grunnlag for naturbasert reiseliv. Adgangen til mark og friluftsliv skal sees i sammenheng med befolkningssentra, slik at aktivitet kan gjennomføres med minst mulig kjøring. For turmål, reisemål og aktiviteter der bilbruk er uunngåelig, skal areal for parkeringsmuligheter sikres.

Fritidsbebyggelse er viktig for Ibestad kommune. Eierne og brukere av fritidsboliger bidrar til økt handel og opprettholdelse av fergeforbindelsen. Nye felt for fritidsboliger kan redusere presset på helårsboliger i fritidsmarkedet, og tillates når andre mer presserende hensyn ikke taler imot. Fritidsboliger ønskes primært etablert i felt med tilhørende infrastruktur (vei, vann, avløp, el og bredbånd). Ny spredt fritidsbebyggelse tas stilling til som enkeltsaker veid opp mot andre interesser.

Klimatilpasning, naturmangfold, miljø, samfunnssikkerhet, folkehelse og universell utforming vektlegges.

Unge Ibestadværinger tar sats – i vakker fjellnatur og med den blå åkeren i bakgrunnen.

Foto: Trond Hanssen, Ibestad kommune

Andørja Aktivitetssenter
v/ styremedlem Morten Alsvik,
Straumbotnveien 28,
9455 ENGENES.

Ibestad kommune,
Kopparvika 7,
9540 HAMNVIK.

Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032.

Andørja aktivitetssenter er takknemlig for at vi – via eldrerådet – har mottatt Kommuneplanenes samfunnsdel 2020-2032, og vil gjerne gi noen kommentarer:

Vi ser i innstillingen viktig tenkning om kommunenes vei fremover, disponert i ryddige avsnitt og klart formulert. Gjennom planen vil kommunen kunne sette seg verdifulle mål. Så omfattende som den er, er det imidlertid viktig å foreta en streng prioritering slik at en ved både økonomi og arbeidsinnsats vil kunne fullføre enkelte prosjekter før en kaster seg over nye.

Vi vil likevel notere enkelte punkter som kan være utfyllende i forhold til det som står.

Side 6 Næringsutvikling.

Her står selvsagt sjømatnæringen sentralt siden kommunen ligger på to øyer. Umiddelbart vil mange tenke på den omfattende oppdrettsnæringen som er bygget opp gjennom flere tiår.

En må imidlertid ikke overse de tradisjonelle fiskerier. De bør derfor nevnes eksplisitt.

Side 7 Unge mennesker

Ibestad kommune tapte mye da Ibestad videregående skole ble nedlagt. En bør undersøke om det er mulig å bygge ut grunnskolen med enkelte kurs som vil kunne gi kompetanse i enkelte videregående fag. Slikt vil kunne øke muligheten til å bosette seg for den yngre generasjon.

Side 9 Helse.

For at folkehelsen skal kunne styrkes er det nevnt at andelen røykere burde reduseres. Det er godt, men i tillegg til dette bør også bruk av snus nevnes, i og med at også det har skadelige virkninger.

Side 11 Samarbeid.

I nest nederste avsnitt er kulturminner nevnt. Her bør imidlertid Ibestad kirkested nevnes spesielt siden dette har vært kirkested siden middelalderen. Og selv om Ibestad kirke «bare» er fra 1881, bør Ibestad kommune i samarbeid med Ibestad kirkelige fellesråd være med å legge til rette for godt vedlikehold og hyppigere bruk av kirken (konserter m.m.), og at den bør kunne være åpen i turistsammenheng slik man tidvis har hatt tidligere.

Side 13 Arealstrategi.

Her er det nevnt areal for videreutvikling av fylkesveiene 848, 131 og 132. Det er imidlertid like stort behov for å videreutvikle kommuneveiene, da de har like stor betydning for næringer (vi tenker bl.a. på veiene til Årbostad, Moen/Vasskardet og Straumbotn), men også for bolyst og trivsel.

Generelt.

Skal ting kunne gjøres, er det også viktig å legge til rette for tilstrekkelig økonomi. Og det er vel igjen avhengig av nye næringer som gir nye arbeidsplasser og økt bosetting som igjen kan gi økt skatteinngang.

9455 ENGENES, 6. februar 2020

Morten Alsvik

Statens vegvesen

Ibestad Kommune

9450 HAMNVIK

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Toril Iversen / 48014627

Vår referanse:
20/9741-2

Deres referanse:

Vår dato:
06.02.2020

Høringsuttalelse – Kommuneplanens samfunnsdel – Ibestad kommune

Vi viser til høringsutsendelse av 02.01.2020 om kommuneplanens samfunnsdel for Ibestad kommune.

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale areapolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss som forvaltere av riksveg på vegne av staten og som statlige fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport. I og med at det ikke er riks- og europaveger i Ibestad kommune, uttaler vi oss i denne saken som sektormyndighet.

Vi viser til innspillene som vi kom med ved oppstart av planarbeidet. Disse vurderer vi som ivaretatt i høringsutkastet. Vi har ingen videre merknader til saken.

Transportforvaltning Troms og Finnmark
Med hilsen

Toril Iversen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Båtsfjordveien 18
9800 VADSØ

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

KYSTVERKET

Troms og Finnmark

IBESTAD KOMMUNE
Rådhuset, Kopparvika 7
9450 HAMNVIK

Deres ref.:

Vår ref.:
2019/2470-4

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Jannicke Røren

Dato:
06.02.2020

Uttalelse fra Kystverket - Kommuneplanens samfunnsdel - Høring og offentlig ettersyn - Ibestad kommune - Troms og Finnmark fylke

Vi viser til Deres brev datert 02.01.2020 vedørende høring av kommuneplanens samfunnsdel for Ibestad kommune.

Kystverket Troms og Finnmark har gjennomgått dokumentet og har ingen merknader. Samfunnsplanen følger opp planprogrammet og ser ut til å bli et godt arbeidsdokument for kommunen fremover.

Med hilsen

Ruben Alseth
Seniorrådgiver

Jannicke Røren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Damsveien 1

9800

VADSØ

Regionkontor Troms og Finnmark

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Ibestad kommune
Rådhuset
9450 HAMNVIK

Dato: 07.02.2020
Vår ref: 19/02668-4
Deres ref:

Uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel - høring og offentlig ettersyn - Ibestad kommune i Troms

Ladebekken 50
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 2. januar 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Saken

Ibestad kommune legger kommuneplanens samfunnsdel ut på høring og offentlig ettersyn. Forslaget bygger på vedtatt planprogram fra 2019.

Uttalelse

DMF støtter samfunnsdelens mål vedrørende mineralressursene i kommunen; «Kommunens kompetanse som vertskommune for mineralnæringen skal styrkes, og eksterne initiativer skal følges opp, og en egen plan for mineralutvinning skal lages.»

DMF har innspill til hvilke strategier kommunen kan benytte for å oppnå disse målene:

- Målsetningen bør gjelde både malmer, industrimineraler, naturstein og byggeråstoff
- Kommunen har ingen uttak i drift pr. i dag, og samfunnsdelen bør legge til rette for at arealplanen speiler kommunen sitt behov for og tilgang til byggeråstoff ved neste revisjon. Det er ofte økonomisk gunstig og klimavennlig å benytte lokale ressurser med kort transportavstand¹.

¹ DMF Mineralstatistikk;

https://dirmin.no/sites/default/files/5106_dirmin_2018_oppslag_1809.pdf

- Synliggjøring av mineralressurser i kommuneplaner og delplaner skaper forutsigbarhet for næringen, og er et nyttig verktøy når ny arealbruk skal fastsettes og når dispensasjonssaker skal behandles. DMF anbefaler at delplanen inneholder kartfesting av mineralressurser, eksisterende og mulige fremtidige områder for uttak av masser. Lokalisering og avgrensning av formål vedrørende råstoffutvinning bør skje i dialog med næringen.
- DMF minner om muligheten til å benytte hensynssone for mineralressurser:

Rundskriv «Ikrafttredelse av endringer i plan- og bygningsloven og matrikkellova» datert 30. juni 2017, beskriver ny hensynssone for mineralressurser (§ 11-8).

«Endringen åpner for at kommunene gjennom sin planlegging kan synliggjøre mineralressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning, og gi retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta denne interessen. Hensikten er å unngå utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser.»

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Åshild Grønlien Østmoe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Åshild Grønlien Østmoe

Mottakere:

Ibestad kommune

Rådhuset

9450 HAMNVIK

Kopi til:

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhus/adresse   Tel: 78 47 40 00
Ávjovárgeaidnu 50   Org.nr: 974 760 347
9730 Kárášjohka/Karasjo   samediggi@samediggi.no
Áššemeannudeadji   Marit Anne J. Bongo
saksbehandler
Tel: +47 78 48 42 70

Ibestad kommune
Sonja Johansen
Kopparvika 7
9450 HAMNVIK

ÁŠŠI/SAK
19/2862 - 3

MIN ČUJ./VAR REF.
20/2893

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAM/DATO
06.02.2020

Høringsuttalelse til kommuneplanens samfunnsdel - Ibestad kommune

Viser til deres brev av 02.01.2020 hvor dere legger kommuneplanens samfunnsdel ut på høring og offentlig ettersyn.

Sametingets rolle i planlegging

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv (jf. 3-1.). Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget har ansvar for å veilede kommuner, Fylkeskommuner og andre i planleggingen etter Plan- og bygningsloven, når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. For å kunne ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forutsigbar måte ovenfor planmyndighetene, har Sametinget utarbeidet en planveileder «*Veileder for sikring av naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven (plandelen)*». Planveileder konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv og som er relevant i forbindelse med kommunal planlegging. Planveilederen kan lastes ned fra Sametingets nettsider: saminget.no/dokumenter, under overskriften «*Veiledere og retningslinjer*».

Innspill til planen

Ibestad kommune legger frem et kommuneplanens samfunnsdel med mål og visjoner som er tydelige og målbare, og som har bakgrunn fra kunnskapsgrunnlag. Ibestad kommune har historie med samisk bosetning, og har idag samiske stedsnavn og kulturminner i kommunen. Det kan være samiske behov i kommunen som bør vurderes i forbindelse med overordnet planarbeid, og i den sammenheng har kommunen i forbindelse med arbeidet med samfunnsdelen anledning til å:

- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen
- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som fjordfiske og utmarksnæringer i tillegg til landbruket
- gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole
- undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne
- ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelser på lik linje med forskningsbasert kunnskap
- vurdere om det er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen

I forskrifter til folkehelseloven er det nedfelt at i kommuner der det er grunn til å anta at det foreligger spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkning, skal disse vurderes. Sametinget ber om kommunen undersøker om det er særskilte folkehelseutfordringer hos den samiske befolkningen i kommunen og planlegger for disse i kommuneplanens samfunnsdel.

Samisk språk

Sametinget har som mål at samisk språk styrkes og at språket blir en naturlig del av den norske offentligheten. Vi ønsker at det samiske språket tas i bruk i flere sammenhenger på alle plan i samfunnet.

Språket er en viktig kulturbærer og identitetsmarkør, og stedsnavn er verdifulle fragmenter av samisk språkav. Det kulturelle mangfold som framstilles i samiske stedsnavn må komme til syne i alle samiske områder.

I følge LOV-1990-05-18-11, Lov om stadnamn (Stadnamnlova) § 9 andre leddskal *"Samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn."* Sametinget er fagorgan i arbeidet med stedsnavn i henhold til Stadnamnlova. Sametinget forventer at Ibestad kommunen innlemmer samiske stedsnavn som en naturlig del av sitt planverk.

Medvirkning

I følge Plan- og bygningsloven § 5-1 andre ledd, påligger det kommunen å "sikre medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging". Også Sametingets planveileder, kapittel 4. i bokstav e) understreker at de som legger frem planer bør *"iverksette aktive tiltak for å sikre reell medvirkning der siktemålet er å oppnå informert samtykke fra direkte berørte samiske interesser og lokalsamfunn, herunder samiske barn"*.

Sametinget ser medvirkning fra samiske interesser som viktig og verdifullt i planarbeid. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller silda, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne

være relevant i denne sammenheng. Medvirkning og samarbeid fra slike institusjoner vil derfor kunne være nyttig.

Kulturminner

Sametinget ber om at hensynet til samiske kulturminner vektlegges og konkretiseres i kommuneplanleggingen. Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med en orientering om samiske kulturminner i kommunen hvis dette er ønskelig. Dette vil være særlig relevant ved eventuell rullering av kommuneplanens arealdel.

Vi er kjent med at kommunen jobber med å ferdigstille kulturminneplan og ber om at man i kommuneplanen ser på dette og legger til rette for vern av de kulturminnene og kulturmiljøene som kommunen selv, gjennom kulturminneplanen, ønsker å fremheve. Erfaringsmessig vil det gjerne være nyere tids kulturminner, som i utgangspunktet ikke har noe formelt vern, og hvor det da er viktig å legge til rette for å ta vare på disse kulturminnene og eventuelt konteksten de inngår i.

Vi kan nevne at på Fjellhøgda, ved Mevatnet er det registrert et stort felt med automatisk fredete samiske kulturminner i form av gammetufter, hustufter, stående bygninger og andre typer kulturminner. Vi anser dette som et svært viktig samisk kulturmiljø som bør innlemmes i kulturminneplanen.

Registreringene av samiske kulturminner er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. Derfor utgjør de kjente kulturminnene sannsynligvis kun en liten brøkdel av den totale kulturminnebestanden. Vi anser at det er potensiale for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i kommunen.

Avslutningsvis vil minne om at alle samiske kulturminner fra år 1917 og eldre automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter, teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig.

For øvrig mener vi at planen er godt gjennomarbeidet og gir et meget godt grunnlag for videre arbeid med samfunnsutvikling i lbestad kommune.

Dearvvuođaiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtá
fágajođiheadđji/fagleder

Marit Anne J. Bongo
ráđđeaddi / ráđgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Ibestad kommune

Kopparvika 7

9450

HAMNVIK

Ibestad eldreråd
v/leder Harry H. Jensen
Nøysomheten 74
9450 HAMNVIK

03.02.2020

Ibestad kommune
Kopparvika 7
9450 HAMNVIK

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2020 -2032

MERKNADER

Eldrerådet har i sitt møte 29. januar 2020 drøftet Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2032 og vil gi følgende uttalelse:

Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2032 er et godt styringsverktøy for ibestadsamfunnet i de nærmeste årene framover. Dokumentet gir et godt grunnlag for framtidig detaljplanlegging i de ulike sektorplanene som skal utarbeides.

Kommuneplanens samfunnsdel er kortfattet og både lettskrevet og -lest. Dokumentet gir et korrekt bilde av ibestadsamfunnet og de problemene vi strir med.

Eldrerådet har gjennomarbeidet høringsdokumentet og vi støtter det fullt ut med følgende merknader:

Side 5. Hovedmål Gode tjenester.

Den første setningen er etter vår mening noe uklar og gir ikke god nok mening. Vi vil omformulere den slik:

Kommunens tjenester skal innfri alle innbyggernes behov. De skal holde så høy standard at de bidrar til å holde på de unge og arbeidstakerne samtidig som de eldre skal kunne oppleve mange gode leveår og ha en trygg og god alderdom.

Side 7. Satsingsområde Unge mennesker og familier.

Under mål **Et rikt kultur- og fritidstilbud for alle unge mennesker og familier** vil vi foreslå et tilleggs-punkt:

Legge til rette for at aktiviteter kan drives i alle aldre.

Side 8. Satsingsområde Attraktive steder.

Under mål **Møteplasser og engasjement bidrar til trivsel og bolyst i et universelt utformet samfunn** vil vi foreslå to tilleggspunkter:

Legge til rette for kafédrift på begge øyene, spesielt i Hamnvik sentrum.

Styrke aktivitetssentrene både på Andørja og Rolla.

**Side 9. Satsingsområde Helsa vår vil vi foreslå en tilføyelse under mål Leve hele livet.
Kvalitetsreform for eldre:**

Arbeide for å etablere en fast ordning med forebyggende hjemmebesøk til eldre over 80 år som bor hjemme og ikke mottar andre kommunale omsorgstjenester.

Eldrerådet har merket seg at **kirkelig sektor** ikke er nevnt i Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2032. Kirkene våre er av de største kulturskattene i kommunen, og det er viktig at vi tar godt vare på dem og den kulturarven disse representerer.

Med vennlig hilsen
for Ibestad elderråd

Harry H. Jensen
leder

Kopi til Rolløya pensjonistforening v/leder Gunvor K. Normann
Andørja aktivitetssenter v/Morten Alsvik

Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

03.02.2020

Vår ref:

2019/8035

Deres dato:

02.01.2020

Deres ref:

Ibestad kommune
Kopparvika 7
9450 HAMNVIK
Att. Sonja Johansen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Lill-Hege Nergård, 77642127

Uttalelse til kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 for Ibestad kommune

Fylkesmannen viser til kommunens brev datert 2. januar 2020 i forbindelse med at forslag til kommuneplanens samfunnsdel for Ibestad kommune 2020-2032 er lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høring.

Fylkesmannen vil berømme Ibestad kommune for et godt plandokument som er konkret og som gir tydelig uttrykk for kommunens strategiske prioriteringer. Samtidig favner dokumentet bredden i kommunesamfunnet, som plan- og bygningsloven krever. Alt i alt, et godt utgangspunkt for videre planlegging for Ibestad-samfunnet. Fylkesmannen har hatt god dialog med kommunen underveis i planarbeidet, og har formidlet nasjonale hensyn på ulike arenaer. Våre kommentarer til planforslaget er derfor ikke så omfattende i denne omgang, men utfyller noen særskilte områder.

Fylkesmannens innspill er basert på nasjonale føringer og forventninger til kommunens planlegging. Planseksjonen har koordinert Fylkesmannens innspill.

1. Overordnede føringer

En oversikt over viktige nasjonale, regionale og lokale føringer som ligger til grunn for planarbeidet bør følge planen. Dette er viktig for å vise hvilke virkninger planen får for etterlevelse av viktige nasjonale og regionale hensyn.

2. Medvirkning

Det virker som om kommunen har hatt en god medvirkningsprosess i forbindelse med planarbeidet. Vi savner derfor en omtale av gjennomført medvirkningsprosess innledningsvis i planforslaget.

3. Kunnskapsgrunnlaget

Fylkesmannen savner en omtale av hovedutfordringer- og muligheter som planen bygger på i selve plandokumentet. Vi er klar over at dette er godt redegjort for i planprogrammet, men at kunnskapsgrunnlaget presenteres overordnet i planen er viktig. Dersom kommunen har et samlet kunnskapsgrunnlag tilgjengelig, er det fint om dette følger planen som vedlegg. Dette kan for

E-postadresse:
fmtfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/uf

Org.nr. 967 311 014

eksempel være et alternativ dersom man ikke ønsker å gjøre plandokumentet mer omfattende enn det som foreligger i dag.

Til orientering så har NIVI Analyse kartlagt det formaliserte interkommunale samarbeidet mellom kommunene i Troms og Finnmark. Dere finner rapporten her:

<https://www.fylkesmannen.no/troms-finnmark/kommunal-styring/stort-potensiale-for-utvidet-samarbeid/>

4. Kommuneøkonomi

Fylkesmannen kan ikke se at dokumentet i særlig grad sier noe om kommunens økonomiske situasjon og utfordring framover. Dette er et svært viktig premiss for kommunes framtidige handlingsrom og vi anbefaler derfor at betydningen av det økonomiske handlingsrommet synliggjøres i planen. I gjeldende økonomiplanperiode er kommunen avhengig av inntekter fra Havbruksfondet for å balansere budsjettet. Vi minner om at inntektene fra Havbruksfondet ikke er forutsigbare.

5. Landbruk

Vi oppfordrer til at Ibestad kommune gjennom kommuneplanens samfunnsdel ser nærmere på hvordan landbruket kan bidra til utvikling av kommunen, og ønsker at det gjøres ei vurdering av hvordan kommunen tenker å legge til rette for dette. Landbruksbasert næringsutvikling er etter det vi kan se, ikke nevnt i samfunnsdelen. Vi minner om de mange mulighetene som finnes både i utvikling av primærlandbruket og i landbruksbasert næringsutvikling. Vi viser til Fylkesmannens innspill til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel datert 7.8.2019, der vi kommer nærmere inn på de mange mulighetene, spesielt med kobling til reiselivet og omsorgsbaserte tjenester. Disse innspillene er i liten grad fulgt opp i høringsutkastet. Fylkesmannen forutsetter at en dybdeomtale av næringsutvikling i landbruket ivaretas og konkretiseres i en næringsplan for kommunen, hvor landbruket inngår.

Under «klima, naturmangfold og miljø» har man blant annet satt fokus på kulturlandskap, og det å ta i bruk jordbruksarealer som er ute av drift, noe som er positivt. Vi vil ellers rose kommunen for å legge opp til en god kobling til FNs bærekraftsmål.

6. Barn og unge

Det er positivt at et av satsingsområdene i samfunnsplanen er *Unge mennesker og familier*, hvor det «Å prioritere de unge og familiene deres høyest, kommer alle innbyggere og næringslivet til gode» er i fokus. Det er også positivt at et av hovedmålene er «gode tjenester» og at kommunen skal etablere god kapasitet og rett kompetanse gjennom rekruttering og vedlikehold.

Dere har under nevnte satsingsområde satt mål for oppvekstområdet og gitt en generell beskrivelse av hvordan dere skal nå målene. Vi mener at dere med fordel kan være mer konkret i disse beskrivelsene, for eksempel ved å lage en handlingsplan for hvert mål hvor det går fram hvilke aktiviteter som skal bidra til at dere oppnår de målene dere har satt. Kommuneplanens samfunnsdel må inneholde en vurdering av hva som må til for å skape gode og trygge oppvekstvilkår for barn og unge, med tilhørende mål, strategier og tiltak.

Et konkret eksempel er at barneverntjenesten i Ibestad kommune er en liten og svært sårbar tjeneste med kun 2 ansatte. Kanskje bør kommuneplanens samfunnsdel si noe om hvordan kommunen skal møte utfordringene i barneverntjenesten i forhold til kompetansekrav og de krav

som kommer med barnevernreformen som trer i kraft fra 2022. Planen bør tydeliggjøre at interkommunalt samarbeid må vurderes på barnevernområdet.

Det bør også komme tydeligere fram hvordan kommunen vil forsterke sitt fokus på grunnleggende tjenester til barn og unge.

7. FNs bærekraftsmål

Planen bygger på de tre bunnlinjene sosial, økonomisk og økologisk bærekraft, noe som er bra. Men dimensjonene sosial og økonomisk bærekraft kan med fordel løftes litt tydeligere i planen med å linke de 17 bærekraftsmålene som omhandler disse to dimensjonene enda mer til satsingsområdene. Det kan være med på å øke bevisstheten omkring den sosiale dimensjonen spesielt. Det blir også viktig å få fram ringvirkninger og sammenhenger med å se disse tre dimensjonene på tvers av hverandre. Kanskje kan planen på tvers av ulike satsingsområder og de tre bærekraftsdimensjonene vise enda tydeligere hvordan strategier innenfor f.eks næringslivet og klima og miljø kan bidra til økonomisk og sosial bærekraft, for eksempel.

8. Arealstrategi

Fylkesmannen synes det er bra at kommunen har utarbeidet en arealstrategi med overordnede prinsipper for arealbruk som skal legges til grunn for kommunens arealplanlegging. Vi lurer på om det er mulig å illustrere hvordan arealstrategien oppfyller de tre bunnlinjene i bærekraftsmålene, i tillegg til å tydeliggjøre linken mot satsingsområdene bedre?

Når det gjelder satsingsområdene *helsa vår og klima, naturmangfold og miljø*, har kommunen mål som omhandler reduksjon av utslipp fra klimagasser, samt strategier som omhandler å legge mer til rette for sykling og gange. Det er viktig at dette tas med videre i arealstrategien slik at man kan se tydelig hvordan arealbruken skal være for å oppnå dette målet, f.eks knyttet til planretningslinjen for samordnet bolig, - areal- og transportplanlegging.

I arealstrategien under temaet bolig, savner Fylkesmannen et fokus på boligsosiale hensyn, og dette med å tilrettelegge for ulike typer boliger for utsatte og sårbare grupper.

Omtalen av arealstrategien er relativt kort når det gjelder den delen som omhandler landbruk. Her er det satt et viktig fokus på jordvern og bevaring av skogressursene. Kjerneområde for landbruk, matproduksjon og kulturlandskapet er nevnt, og vi anbefaler at dette fokuset tas med videre og forsterkes. Dette kan gjøres ved å spisse arealstrategien med en føring om at kjerneområde landbruk avsettes som hensynssone i kommuneplanens arealdel ved neste rullering. I tillegg kan kommunen gjerne også ta med noen overordna føringer for bevaring av utmarksbeitene i kommunen, da også dette utgjør en viktig ressurs.

9. Innspill til satsingsområder i planforslaget

9.1 Satsingsområde unge mennesker og familier

Her kan dere med fordel legge på flere bærekraftsmål for å visualisere den sosiale bærekraftsdimensjonen bedre, som for eksempel:

- Nr 1. Utrydde fattigdom
- Nr. 3 God helse

9.2 Satsingsområde attraktive steder

Under delmålet som omhandler boligmarkedet bør dette med boligsosiale hensyn framheves ytterligere. I nasjonale forventninger er det klare forventninger til kommunene på området:

- Det forventes at kommunene legger til rette for at alle som ønsker det, skal kunne eie sin egen bolig. Vanskeligstilte bør ha mulighet for overgang fra leie til eie slik regjeringen ønsker
- En økende andel eldre og enslige, flere mindre husholdninger og et større mangfold i befolkningen i distriktene gir behov for mer variert boligmasse. Regjeringen er opptatt av at lokal boligpolitikk er integrert i kommunens strategi for samfunnsutvikling, der ulike behov i befolkningen ses i sammenheng

Under delmålet som omhandler møteplasser har kommunen en strategi som omhandler arbeidet med stier, løyper, gapahuger etc. Vi minner her om bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet og muligheten til å søke om spillemidler til formålet. Det er et vilkår for å kunne søke om spillemidler at anlegget er del av en vedtatt kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet, f.eks en kommunedelplan. Se her for mer informasjon om ordningen:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/ffd88a23b7684233b749a45c72abfd6a/v-0732---bestemmelser-om-tilskudd-til-anlegg-for-idrett-og-fysisk-aktivitet---2018.pdf>

9.3 Satsingsområde klima, naturmangfold og miljø

Fylkesmannen savner et større fokus på klimatilpasning som samfunnsutfordring. Kommunen som organisasjon og samfunnsutvikler må ta et aktivt grep i forhold til klimaendringene og tilpasse seg. En aktiv oppfølging av hva kommunene skal gjøre for å tilpasse seg klimaendringene må framgå av samfunnsdelen. Dette kan handle om:

- Retningslinjer for sektorenes klimatilpasningsarbeid
- Omtale av behovet for og føringer knyttet til tekniske og blågrønne tiltak
- Retningslinjer for kartlegginger av kritiske punkter knyttet til klimaendringene. Hensikten er å avdekke sårbarhet på tvers av sektorer. Dette kan være knyttet til:
  - Hvor ulike naturhendelser kan inntreffe og hvor man er sårbar
  - Hvordan næringslivet (landbruket, fiske etc.) og naturen vil kunne påvirkes av de endringene som allerede er her og som kommer

Dette har betydning i et langsiktig utviklingsperspektiv i forhold til både det og ikke bygge seg inn i ny fare, men også for å ivareta viktige naturverdier i framtidig planlegging. Ressursvern vil kunne bli enda viktigere i framtiden som en følge av klimaendringene. Det er derfor viktig at kommunen har et bevisst forhold til dette, slik at man er forberedt på det som vil kunne komme i framtiden. Klima og miljø er temaer som i høy grad påvirker kommunens evne til å oppnå sosial og økonomisk bærekraft. De tre bærekraftsdimensjonene henger derfor nært sammen, hvor klima og miljø blir en forutsetning for å lykkes med alle tre på mange måter.

Klimaprofil Troms er et greit kunnskapsgrunnlag å starte med for å skaffe seg oversikt over utfordringsbildet for deres kommune. Vi registrerer at klimatilpasning er et tema i arealstrategien, og det er bra. Se statlig planretningslinje for klimatilpasning med tilhørende veiledning for mer informasjon om hvordan temaet skal/bør ivaretas i samfunnsdelen.

9.4 Satsingsområde samarbeid

Under satsingsområde samarbeid har kommunen et mål som heter «Tryggere samfunn». Fylkesmannen kunne her tenke seg at en strategi som omhandler kommunens helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid inngikk. Dette er et forskriftskrav, og handler i stor grad om å avklare hvordan kommuneorganisasjonen/sektorene skal arbeide med samfunnssikkerhet og beredskap.

Med hilsen

Hans Kristian Rønningen
Seksjonsleder plan

Lill-Hege Nergård
seniorrådgiver plan

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kontaktpersoner fagområder:

Landbruk: Karianne Holm-Varsi, tlf. 78 95 05 70

Barn og unge: Solveig Bjørn, tlf. 77 64 20 51

Helse: Anders Aasheim, tlf. 77 64 24 78

Miljø: Iris Hallen, tlf. 78 95 03 21

Universell utforming og likestilling: Lone A. Høgda, tlf. 77 64 21 36

Reindrift: Jan Gunnar Brattli, tlf. 77 64 21 81

Samfunnssikkerhet: Elin Larne, tlf. 78950322

Demografi og økonomi: Marianne Winther Riise, tlf. 77 64 20 42

Fagkoordinator samfunn og klima: Lill-Hege Nergård, tlf. 77 64 21 27

Fagkoordinator Husbank Bolig for velferd: Karina Kolflaath, tlf. 77 64 20 50

Kopi til:

Troms fylkeskommune Postboks 6600 9296 TROMSØ

Ibestad kommune
Kopparvika 7
9450 HAMNVIK

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	20/00946-7	Vibeke Skinstad	10.02.2020

Ibestad kommune - høringsinnspill til kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032

Fylkeskommunen skal som regional planmyndighet veilede og bistå kommunene i deres planleggingsoppgaver. Fylkeskommunen har etter folkehelseloven også et folkehelseansvar innenfor sine sektorer. Fylkeskommunens innsigelseskompetanse i plansaker etter plan- og bygningsloven inkluderer kulturminne-, kulturmiljø- og landskapshensyn, friluftsliv, samordnet areal- og transportplanlegging, kjøpesenter, regional plan eller planstrategi, barn og unges interesser, universell utforming, fylkesveger og havbruksinteresser/akvakultur.

Det vises til brev fra Ibestad kommune av 2.1.2020 hvor utkast til kommuneplanens samfunnsdel (KPS) sendes på høring med frist 7.2.2020. Etter avtale har fylkeskommunen fått utsatt frist til 10.02.2020. Innspillet til uttalelse fra Troms og Finnmark fylkeskommune er koordinert mellom fagavdelingene i fylkeskommunen.

Ibestad kommune har utviklet et utkast til kommuneplanens samfunnsdel som er nyskapende og spennende.

Vi kan imidlertid ikke se at det samiske perspektivet, verken i henhold til språk, kultur, identitet, næring eller reiseliv, er løftet inn slik kommuneplanens samfunnsdel foreligger nå. Troms og Finnmark fylkeskommune anbefaler Ibestad kommune å ta det samiske inn som en del av de naturlige og overordnede premissene som kommunen skal bygge sin identitet og kultur på.

Et av de mest sentrale spørsmålene innenfor planleggingen i dag er hvordan en skal relatere bærekraftbegrepet og FNS bærekraftsmål til regionalt og lokalt nivå, og ta eierskap og ansvar til disse utfordringene også her. Dette handler langt fra bare om å begrense klimagassutslipp, men kanskje spesielt om å ta vare på og videreforedle de mulighetene som denne omstillingen gir. Dette handler om både hvilke tjenester kommunen kan tilby, men også i forhold til næringsutvikling og det å skape et attraktivt samfunn å bo og leve i. Dette klarer planforslaget å ivareta på en god måte, selv om forholdet mellom de relevante bærekraftmålene og de utvalgte satsingsområdene nok fortsatt kunne vært tydeligere. Ibestad kommune er imidlertid en foregangskommune i regionen i forhold til disse aspektene.

Kommentarer til bærekraftmålene

Det savnes en tydeligere introduksjon til FNs bærekraftsmål.

Kapittelet *Ibestad tar ansvar* på side 4, handler i all hovedsak om miljø og klima. Hva med de to andre bunnlinjene i FNs bærekraftsmål, som er sosiale forhold og økonomi?

Postadresse
Fylkeshuset, pb 701, 9800 Vadsø
E-post
postmottak@tffk.no

Besøksadresse
Besøksadresse

Tffk.no

Telefon
77 75 50 00

Org.nr
922420866

De tre hovedmålene i planen fremkommer under kapittel *Visjon og mål for samfunnsutviklingen* på side 5. Disse er illustrerte med tre utvalgte bærekraftsmål. Men det er også andre bærekraftsmål som kan henge sammen med de tre hovedmålene som det er viktig å ha en bevissthet rundt. Noen av disse fremkommer riktignok under satsningsområdene.

I gjennomgangen av hvordan kommunen forholder seg til bærekraftmålene nevnes ikke historie og kulturminner.

For å få et bedre overblikk over planens tre hovedmål og seks satsningsområder kan disse med fordel listes opp eller fremgå i en modell innledningsvis.

Kommentarer til utvalgte satsningsområder

Planforslaget har gode målsetninger knyttet til bærekraftig utvikling og miljøvennlig transport i kommunen, som for eksempel:

«Ibestad kommune skal fremme gange og sykliste som daglige transportformer, og legge til rette for sykkeldeling, el-sykler og varesykler.»

Satsningsområde unge mennesker og familier: Det er positivt at det er viet stor oppmerksomhet til oppvekstvilkår, og hvor blant annet sosial ulikhet og inkludering inngår som tema.

Satsningsområde helsa vår: Første mål er *Folkehelsen skal styrkes (0-24 år)*. Men det framstår som noe uklart hva dette betyr. Er det folkehelsestanden og/eller folkehelsearbeidet som skal styrkes? Aldersgruppen 0-24 år antar vi er koblet opp til arbeidet i Folkehelseprogrammet, men de øvrige temaene under dette målet gjelder kanskje hele befolkningen? Vi foreslår at beskrivelsen av hvordan dette målet skal oppnås omorganiseres slik at det som omhandler kunnskapsgrunnlag og plan flyttes opp og fremgår som grunnleggende og førende.

Siste oppførte mål er *Brukerne kan*. Dette oppfattes ikke som et mål på linje med de andre målene under dette satsningsområdet. Kanskje en kan utvikle en mål-formulering som omhandler økt mestring, jf. beskrivelsen av hvordan en skal nå målet? Vi foreslår også at andre setning omskrives noe for å unngå å forenkle budskapet om behandling av sykdom. Forslag til ny tekst: "Endring av levevaner kan være helsefremmende, forebyggende og gi den enkelte bedre livskvalitet."

Satsningsområde samarbeid: Målet *Kulturminner som lokal ressurs* kan vurderes og flyttes til *satsningsområde attraktive steder*. Ibestad har et variert og vakkert landskap der både nyere og eldre kulturminner er synlige. Dette er en attraksjonskraft som kan brukes aktivt.

Ved flere anledninger trekker kommuneplanens samfunnsdel frem viktigheten av universell utforming. Tilgjengelighet er overordnet og viktig for all virksomhet og tjenesteyting. Et tilgjengelig samfunn gjør seg ikke selv, og det bør understrekes behovet for tilgjengelig infrastruktur også på kulturarenaer og kulturelle og sosiale møteplasser som kommunen tilrettelegger for, ikke bare tilpassede tilbud. Dette vil gi en positiv virkning på alle målene under satsningsområde unge mennesker og familier, attraktive steder og helsa vår.

For å nå målsettinga om «Tilgang på kompetanse» (s 6) er folkebiblioteket en sentral ressurs. I Troms samarbeider folkebibliotekene tett med biblioteket ved UIT Norges Arktiske Universitet og desentraliserte utdanningstilbydere for å fremme kompetanse på alle nivåer. Dette arbeidet har potensial for videre utvikling på kommunenivå. Folkebiblioteket er også en nødvendig samarbeidspart for skoler og barnehager, spesielt m.h.t. leseopplæring, som er grunnleggende for mye annen læring.

Bibliotek er nevnt som et virkemiddel, ved at man skal «tilby et godt analogt og digitalt bibliotek» for nå målet: «Et rikt kultur- og fritidstilbud for alle unge mennesker og familier». Det er også viktig å huske at biblioteket i større grad enn mange andre tilbud blir brukt av hele befolkninga, og at digitale tjenester er

særlig relevant for lite mobile grupper. Lov om folkebibliotek mangler på lista i vedlegg to over viktige lover.

Arealstrategi – kobling mot kommuneplanens arealdel

I første avsnitt under arealstrategien sies det om kommuneplanens arealdel (KPA) at *«Innmarksdelen er vedtatt, men utmarksdelen gjenstår»*. Etter vår oppfatning, på bakgrunn av tilgjengelige plandokumenter, ble gjeldende arealdel i Ibestads kommuneplan vedtatt i juni 2016, og denne omfatter hele kommunen. Vi forstår formuleringen slik at kommunen legger opp til en rullering der man må se spesielt på utmarksdelen. Status for gjeldende arealdel bør presiseres.

Setningen *«Prinsipper for langsiktig arealutvikling, som bygger på gjeldende kommuneplanens arealdel pkt 4.2, statlige og regionale retningslinjer samt kommunens egne analyser i forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel.»* i første avsnitt er også ufullstendig/uklar.

Troms og Finnmark fylkeskommune ønsker lykke til med ferdigstilling av kommuneplanens samfunnsdel for Ibestad kommune.

Med hilsen

Vibeke Skinstad

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Ibestad kommune

9450 HAMNVIK

Sonja Johansen

Vår dato: 11.02.2020

Vår ref.: 201906340-3

Arkiv: 323

Deres dato: 02.01.2020

Deres ref.: KS-sak 49/19

Saksbehandler:

Ingrid Johanna Verbaan

NVEs uttalelse - Offentlig ettersyn - Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 - Ibestad kommune

Vi viser til oversendelse av høringsdokumenter datert 02.01.2020.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har fått ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbebygde strøk (urbanhydrologi) og veiledning til kommunal arealplanlegging.

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelser og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttalelse til saken.

Kommuneplanens samfunnsdel – arealstrategi – overvann:

Vi mener at det er veldig bra at Ibestad kommune i planforslaget har fokus på FNs bærekraftige utviklingsmål. Det er også positivt at kommunen i arealstrategien skal vektlegge klimatilpasning, naturmangfold og miljø. Det er viktig at det tas hensyn til klimaendringer og klimatilpasninger fordi det forventes mer overvann, økning i flomføringen og stormflonivået. Det vises til Klimaprofil Troms (vedlegg) og videre til www.klimaservicesenter.no.

I regionalt planforum 19.09.19 (Tromsø) ble det nevnt at «konsekvens av klimaendringer kan godt komme tydeligere fram.» Det er nevnt (side 4 og side 13) i forslag av samfunnsdelen, men kan godt beskrives/framheves bedre under: «Satsingsområde klima, naturmangfold og miljø» (side 10 av forslaget). Mulige konsekvenser av klimaendringer og hvordan Ibestad kommune vil bidra til å nå det nasjonale målet om et samfunn som er tilpasset klimaendringene, vil være naturlig å belyse her. Det er også veldig positivt at Ibestad kommune skal arbeide for en felles interkommunal plan for klima, naturmangfold og miljø for kommunene rundt Astafjorden (side 11 av planforslaget).

NVE minner her om intensjonene i vrl §7, at utbygging og annen grunnutnyttning bør fortrinnsvis skje slik at nedbøren fortsatt kan *infiltrere* i grunnen. Vi minner også at plan- og bygningsloven er endret (fra og med 8.mars 2019) for å legge til rette for en bedre håndtering av overvann i arealplanleggingen:

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen, 1B
8800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Pbl.§1-8 femte ledd: Regler om *vassdragets kapasitet* i 100-metersbeltet; Pbl §3-1 første ledd bokstav g: *Tilpasning til forventede klimaendringer* er planoppgave; Pbl §3-1 første ledd bokstav i: *Helhetlig forvaltning av vannets kretsløp* er planoppgave; Pbl §11-9 første ledd nr.3: Bestemmelser om *avrenning* i kommuneplanen; Vass- og avløpsanleggslova §1 andre ledd: Overvannsanlegg unntas regelen om kommunalt eierskap. Blå-grønne løsninger som for eksempel gjenåpning av bekker istedenfor lukkede bekker, åpne grøfter er viktige med tanke på god lokal overvannshåndtering (LOH), vegetasjonsbruk og biologisk mangfold.

Før generell informasjon og veiledning knyttet til NVEs saksområder viser vi til:

- [NVEs karttjenester](#) viser informasjon om flom- og skredfare, vassdrag og energianlegg.
- [NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#) beskriver hvordan interessene bør ivaretas i planen, slik at en unngår innsigelse.
- [NVEs retningslinje 2/2011 Flaum- og skredfare i arealplanar](#) beskriver hvilke flom- og skredprosesser som kan utgjøre fare, og hvordan disse farene bør utredes og innarbeides i planen.
- [NVEs sider om urbanhydrologi](#) og www.miljokommune.no gir nyttig informasjon om hvordan man bør håndtere overvann i arealplanlegging. Vi viser også til Norsk Vanns veileder A162 – «*Veiledning i klimatilpasset overvannshåndtering*» og Norsk Vanns rapport B22 - «*Vann og avløp i arealplanlegging og byggesaksbehandling*», <https://www.norsk vann.no/index.php/kompetanse/va-bokhandelen>.
- Flere nyttige veiledere og verktøy finnes på www.nve.no/arealplan.
- www.klimaservicesenter.no inklusiv klimaprofil Troms.

NVE minner om at det er kommunen som har ansvaret for at det blir tatt nødvendig hensyn til flom- og skredfare, overvann, vassdrag og energianlegg i arealplaner, byggetillatelse og dispensasjoner. Dette gjelder uavhengig av om NVE har gitt råd eller uttalelse til saken.

Konklusjon:

Det er bra at det i samfunnsdelens arealstrategier skal tas hensyn til klimautfordringer. Det anbefales at det tas hensyn til lovverket og at de ulike mulige og relevante tiltak for håndtering av overvann tas med og tydeliggjøres i videre planprosessen.

NVE har ikke ytterligere merknader til planforslaget.

Med hilsen

Knut Aune Hoseth
regionsjef

Ingrid Johanna Verbaan
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til: FYLKESMANNEN I TROMS OG FINNMARK

Klimaprofil

Troms

Et kunnskapsgrunnlag for klimatilpasning

Mars 2016
Oppdatert juli 2017

Sessøya i Troms. Foto: Gunnar Noer/MET

NORSK KLIMASERVICESENTER

 Meteorologisk
institutt

 Norges
miljø- og energiforskning
NEM

 uniResearch

 Svalbard Science
Centre

KLIMAPROFIL TROMS

Klimaprofilen gir et kortfattet sammendrag av klimaet, forventede klimaendringer og klimautfordringer i Troms. Den er ment som kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i overordnet planlegging, samt som supplement til Klimahjelperen [1]. Klimaprofilen gir en oversikt over klimarelaterte problemstillinger og opplysninger om hvor en kan få mer detaljert informasjon om disse. Mye av innholdet i klimaprofilen er hentet fra «Klima i Norge 2100» [2], og har fokus på endringer frem mot slutten av århundret (2071-2100) i forhold til 1971-2000. De menneskeskapte klimaendringene vil fortsette også etter 2100 dersom ikke utslippene reduseres vesentlig.

I klimaprofilen beskrives forventede klimaendringer med høye klimagassutslipp fordi regjeringen i Stortingsmeldingen om Klimatilpasning [3] sier at en for å være «føre var» skal legge til grunn høye alternativer fra de nasjonale klimafremskrivningene når konsekvensene av klimaendringer vurderes. Dette tilsvarer at de globale klimagassutslippene fortsetter å øke som i de siste tiårene. «Klima i Norge 2100» inkluderer også klimafremskrivninger basert på såkalte middels og lave utslipp. For samme klimagassutslipp vil ulike klimamodeller gi forskjellig resultat. I klimaprofilen beskrives midlere verdi fra ulike modeller. Spredningen i resultater er beskrevet nærmere i «Klima i Norge 2100» [2].

På klimaservicesenter.no er det gitt detaljerte data for midlere verdier og spredning for alle årstider, og for ulike klimagassutslipp både frem til 2031-2060 og til 2071-2100.

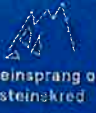

På klimatilpasning.no finner du veiledning, erfaring og kunnskap om klimatilpasning.

Klimaendringene vil i Troms særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; havnivåstigning og stormflo; endringer i flomforhold og flomstørrelser; og skred.

ØKT SANNSYNLIGHET

 Kraftig nedbør	Det er forventet at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. Dette vil også føre til mer overvann.
 Regnflom	Det forventes flere og større regnflommer.
 Jord-, flom- og sørpeskred	Økt fare som følge av økte nedbørmengder.
 Stormflo	Som følge av havnivåstigning forventes stormflonivået å øke.

USIKKERT

 Sterk vind	Trolig liten endring.
 Steinsprang og steinskred	Hyppigere episoder med kraftig nedbør vil kunne øke hyppigheten av disse skredtypene, men hovedsakelig for mindre steinspranghendelser.
 Fjellskred	Det er ikke forventet at klimaendringene vil gi vesentlig økt fare for fjellskred.

MULIG ØKT SANNSYNLIGHET

 Tørke	Til tross for mer nedbør, kan høyere temperaturer og økt fordampning gi noe økt fare for tørke.
 Isgang	Kortere isleggingssesong, hyppigere vinterisganger samt isganger høyere opp i vassdragene.
 Snøskred	Med et varmere og våtere klima vil det oftere falle regn på snødekket underlag. Dette kan på kort sikt gi økt skredfare. På lengre sikt vil snømengdene bli så redusert at faren for snøskred vil avta.
 Kvikkleireskred	Økt erosjon som følge av kraftig nedbør og økt flom i elver og bekker kan utløse flere kvikkleireskred.

UENDRET ELLER MINDRE SANNSYNLIGHET

 Snøsmelteflom	Snøsmelteflommene vil komme stadig tidligere på året og bli mindre mot slutten av århundret.
--	--

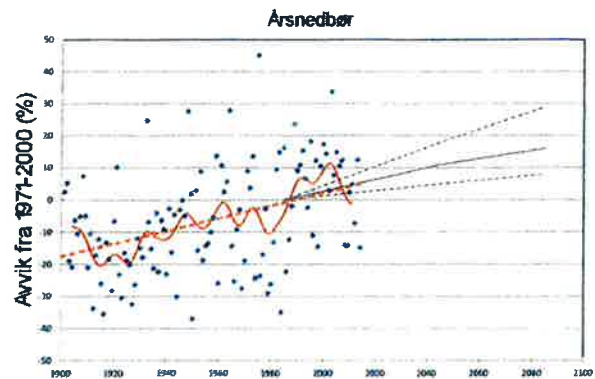
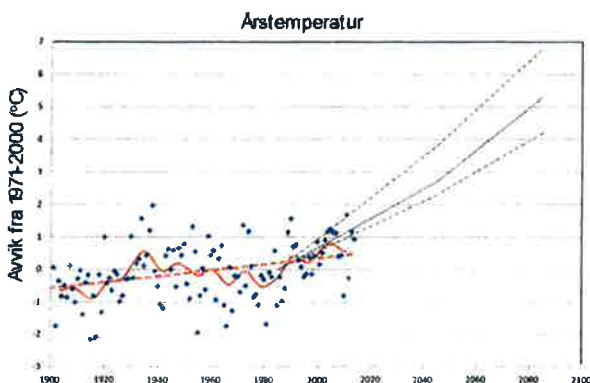
Tabell 1. Sammendrag som viser forventede endringer i Troms fra 1971-2000 til 2071-2100 i klima, hydrologiske forhold og naturfarer som kan ha betydning for samfunnssikkerheten.

1. Klimaet og klimaendringer i Troms

Klimaet i Troms kjennetegnes av en relativt mild og nedbørrik kyst, mens det i indre dalstrøk er lav årsnedbør og lave temperaturer vinterstid. Det forventes ikke at dette mønsteret endres vesentlig. Vinterstid kan polare lavtrykk gi rask vindøkning og kraftig nedbør som snø i ytre strøk. Det beregnes at årstemperaturen i Troms øker med ca. 5 °C, og nedbøren øker med ca. 15 % i løpet av århundret sammenliknet med perioden 1971-2000. Dager med mye nedbør kommer hyppigere, og med økt nedbørintensitet. Temperaturen beregnes å øke mest om vinteren, og minst om sommeren. Når det gjelder vind beregnes ingen store endringer, men usikkerheten er stor.

1.1 Temperatur

Gjennomsnittlig årstemperatur i Troms er beregnet å øke med ca. 5,0 °C. Den største temperaturøkningen beregnes for vinteren (ca. 6,0 °C), mens sommertemperaturen er beregnet å øke med ca. 5,0 °C. Vekstsesongen vil øke med 1-3 måneder, og mest i ytre kyststrøk. Vinterstid vil dagene med svært lav temperatur bli sjeldnere. Temperaturendringene forventes ikke i seg selv å få vesentlige konsekvenser for den kommunale planleggingen, men de kan gi effekter i kombinasjon med endringer i andre klimaelementer; for eksempel nedbør.

Figur 1. Historiske og beregnede fremtidige avvik fra gjennomsnittsverdier (1971-2000) for årstemperatur og årsnedbør i Troms. Blå prikker viser observerte avvik for enkeltår i perioden 1900-2014, stiplet rød strek er observert trend, mens rød kurve viser glattede 10-års variasjoner. Heltrukken grå strek og stiplede grå streker viser hhv. midlere, lav og høy modellberegning for endring av temperatur og nedbør frem mot slutten av århundret for høye klimagassutslipp.

Figur 1 viser avvik i årstemperatur (°C) og årsnedbør (%) fra gjennomsnittsverdi for perioden 1971-2000. Dersom man kjenner disse gjennomsnittsverdiene for et sted, kan figuren brukes til å gi en indikasjon på hvor høye og lave årsverdiene for temperatur og nedbør har vært i perioden 1900-2014, og hvilke verdier som kan forventes mot slutten av dette århundret. For enkelte steder i Troms er disse gjennomsnittsverdiene for temperatur og nedbør:

- Harstad 4,0 °C / 875 mm
- Finnsnes 3,4 °C / 1030 mm
- Tromsø 2,6 °C / 1050 mm
- Bardufoss 1,0 °C / 675 mm
- Nordstraum 2,9 °C / 460 mm

1.2 Nedbør

Årsnedbøren i Troms er beregnet å øke med ca. 15 %. Sesongmessig fordeler dette seg slik:

- Vinter: 10 %
- Vår: 10 %
- Sommer: 30 %
- Høst: 20 %

Det er forventet at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet i alle årstider. Dette vil stille større krav til overvannshåndteringen i fremtiden. Nedbørmengden for døgn med kraftig nedbør forventes å øke med ca. 25 %. Størst økning i intensitet (30 %) er forventet i sommermånedene. For kortvarige nedbørepisoder er det indikasjoner på at økningen i intensitet kan være større enn for verdiene i løpet av ett døgn. Inntil videre anbefales et klimapåslag på minst 40 % på regnskyll med varighet under 3 timer.

1.3 Vind

Klimamodellene gir liten eller ingen endring i midlere vindforhold i dette århundret, men usikkerheten i fremskrivningene for vind er stor. Det viktigste for kommuner er at kunnskap om lokale vindforhold tas med i planleggingen.

1.4 Snø

Det beregnes en betydelig reduksjon i snømengdene og antall dager med snø i lavereliggende områder, men det vil fortsatt være enkelte år med betydelig snøfall selv i lavlandsområder. Det vil bli flere smelteepisoder om vinteren som følge av økning i temperaturen.

Høyereliggende fjellområder kan få økende snømengder frem mot midten av århundret. Etter dette forventes det at økt temperatur etter hvert vil føre til mindre snømengder også i disse områdene, bortsett fra enkelte høyfjellsområder.

2. Effekter på hydrologi

Gradvis reduserte snømengder vil gi gradvis mindre snøsmelteflommer, mens mer nedbør som regn vil føre til at regnflommene blir større. Økt forekomst av lokal, intens nedbør øker sannsynligheten for flom i tettbygde strøk og små bratte vassdrag som reagerer raskt på regn. Man må være spesielt oppmerksom på at mindre bekker og elver kan finne nye flomveier. I mindre nedbørfelt og vassdrag i kystsonen anbefales et klimapåslag på minst 20 %, mens det ikke er behov for klimapåslag for store nedbørfelt dominert av snøsmelteflommer. Det skal

tas hensyn til flomfare i et endret klima ifølge TEK10 [4].

2.1 Flom og vannføring

Dagens forhold

I indre og høyereliggende deler av Troms er det vanlig at årets største flom er snøsmelteflom om våren. Dersom det også kommer regn under snøsmeltingen vil flommene bli spesielt store, men rask snøsmelting alene kan også gi store flommer, som i mai 2013. I lavereliggende, kystnære strøk er det gjerne regnflommer om høsten som gir årets største flom. Noen ganger gir også snøsmelting et bidrag til høstflommene. Også intens nedbør om sommeren kan gi store skadeflommer. Dette var tilfelle i juli 2012 for eksempel i Målselv. Sideelver som bryter ut av sitt normale løp kan være en viktig skadeårsak i flomsituasjoner. Skadepotensialet er spesielt stort når elva går gjennom tettsteder og byggefelt. Mange norske byggefelt er anlagt på skredvifter rundt småelver og på dalfyllinger i leirjordsområder. Skadene her skyldes ofte oversvømmelse eller erosjon og stor masseføring (stein og grus som kan bidra til flomskadene).

Ved NVEs målestasjoner for vannføring i Salangselva og Målselv er det registrert flere store flomhendelser fra begynnelsen av 1900-tallet og frem til i dag. Den største flommen i Salangselva siden registreringene startet, var en vårflo i 2010, og den tredje største var flommen i juli 2012. Dette var i hovedsak en regnflom. I Målselv viser registreringer at de største flomverdiene var i 1939 og 1946, mens 2012-flommen er den største registrerte flommen etter dette.

I Troms er både infrastruktur og bebyggelse spredt. Derfor blir heller ikke flomskadene store i forhold til mer tett befolkede områder i andre deler av landet. Likevel kan flom gi store skader på bebyggelse og ikke minst jordbruksområder. Dessuten skaper flom ofte problemer for fremkommelighet på veinettet.

Observerte endringer

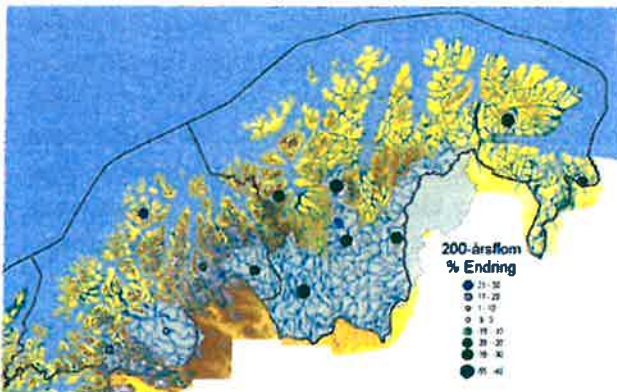
Basert på utvalgte målestasjoner er det beregnet at vannføringen i Troms i perioden 1985-2014 var omtrent uendret fra perioden 1971-2000. Vannføringen har økt i alle årstider bortsett fra om

KLIMAPROFIL TROMS

sommeren. Spesielt om vinteren har den prosentvise økningen vært stor, ca. 20 %.

Fremtidige endringer

I Troms forventes gjennomsnittlig årlig vannføring å være nær uendret frem til slutten av århundret, men endringene i en bestemt sesong kan bli store: Om vinteren forventes vannføringen å øke med 60 % fordi nedbøren øker og mer vil komme som regn. Om våren forventes økt vannføring i fjellet, men redusert vannføring i lavlandet fordi snøen i fjellet smelter tidligere og snøsmeltingen til dels er ferdig i lavlandet. Om sommeren forventes vannføringen å minke med 50 % fordi snøsmeltingen er ferdig i fjellet, og det fordampes mer. Om høsten forventes vannføringen å øke med 20 % fordi mer nedbør kommer som regn.

Figur 2. Forventet median prosentvis endring i 200-års flom fra 1971-2000 til 2071-2100 [5].

Beregningene viser at også de ekstreme vannføringene vil endre seg; se figur 2 som viser endring i 200-års flom.

For Troms forventes klimaendringer i form av mer intense nedbørepisoder, høyere temperatur og mer nedbør som regn å føre til følgende endringer i flomregimet:

- Det forventes ikke større flommer i store elver som i dag har snøsmelteflom som årets største flom. Snøsmelteflommene vil komme stadig tidligere på året og bli mindre mot slutten av århundret.
- I kystnære elver hvor årets største flom i dag er en regnflom forventes det en økning

i flomstørrelsen. Dersom det utføres flomberegninger og fremstilles flomsonekart, bør en regne med 20 % økning i vannføringen.

- I mindre, bratte vassdrag (elver og bekker) som reagerer raskt på nedbør, og i tettbygde strøk med tette flater vil mer intens nedbør skape særlige problemer. I mindre bekker og elver må man forvente minst 20 % økning i flomvannføringene og man må være spesielt oppmerksom på at mindre elver kan finne nye flomveier.

Anbefalt klimapåslag på flomvannføring er minst 20 % for mindre nedbørfelt og vassdrag i kystsonen, og 0 % for store nedbørfelt dominert av snøsmelteflommer.

Flomfarekart i Troms

Det er laget flomfarekart (flomsonekart) for flere strekninger i Tromsdalen, Målselv og Storslett.

- Flomsonekart Tromsdalselva: Flomsoner for både dagens og fremtidens klima er vist. Flomstørrelsene som inkluderer effekten av klimaendringer er lagt på med 20 %. Dette tilsvarer 10-20 cm vannstands-stigning.
- Flomsonekart Målselv, 4 strekninger i hovedvassdraget - Moen, Karlstad, Rundhaug, Øverbygd: Det er ikke behov for klimapåslag (0 %).
- Flomsonekart Storslett, Nordreisa: Det er ikke behov for klimapåslag (0 %).

Dersom flomfarekart ikke finnes, gjelder anbefalingene som står i NVEs Retningslinje 2-2011 [6] for dagens klima, også for fremtiden. Det vil i de fleste tilfeller være tilstrekkelig å sette av soner på minimum 20 meter på hver side av bekker og 50-100 meter på hver side av elver for å dekke områder med potensiell flomfare. På flate elvesletter vil flommen ha større utstrekning. Kapittel 5 i Retningslinje 2-11 [6], beskriver hvordan man kan ta hensyn til klimaendringer i arealplanleggingen. For flom i små vassdrag har NVE laget en egen Veileder 3-2015 [7] som beskriver hvordan man kan identifisere og kartlegge flomutsatte områder langs bekker.

2.2 Tørke

Selv om sommernedbøren i Troms forventes å øke, vil også fordampningen øke og dermed er det sannsynlig at man kan få noe lengre perioder med liten vannføring i elvene om sommeren, lengre perioder med lav grunnvannstand og større markvannsunderskudd. Dette medfører noe økt sannsynlighet for tørke og skogbrannfare mot slutten av århundret og kan også gi et økt behov for jordbruksvanning.

2.3 Isgang

Klimaendringer med økt temperatur gir kortere perioder med is, og mindre og tidligere vårisinger. Vinterisinger med skader er vanlig i Troms, og isgangene i Målselva, Barduelva og Reisaelva kan være store. Ved mildvær og store nedbørhendelser som regn går det i dag vinterisinger i en sone litt inn fra kysten. Denne sonen vil gradvis flyttes lenger inn i landet og til større høyder over havet. Utover i dette århundret ventes vinterisinger å skje hyppigere og høyere opp i vassdrag enn i dag, og også i andre vassdrag enn det som tidligere har vært vanlig.

3. Effekter på skred

Skredfare er sterkt knyttet til lokale terrengforhold, men været er en av de viktigste utløsningsfaktorene for skred. I bratt terreng vil klimautviklingen kunne gi økt hyppighet av skred som er knyttet til regnskyll/floam og snøfall. Dette gjelder først og fremst jordskred, flomskred, og sørpeskred. Det er derfor grunn til økt aktsomhet mot disse skredtypene. Ved utredning og kartlegging av skredfare i forbindelse med arealplanlegging og utbygging er det viktig at alle typer skred vurderes nøye i tråd med kravene i TEK 10s § 7.3 [4] og plan- og bygningsloven §28-1 om sikker byggegrunn mot naturfare [8]. NVEs retningslinje 2-2011 [6] og NVEs veileder 8/2014 «Sikkerhet mot skred i bratt terreng» [9], samt NVEs veileder 7/2014 «Sikkerhet mot kvikkleireskred» [10], gir veiledning om utredning av fare for ulike skredtyper. Det er likevel ikke grunn til å anta at de sjeldne, svært store skredene, vil bli større eller skje hyppigere. For utredning av fare for skred trengs

det derfor ingen ekstra sikkerhetsmargin på kravene som er beskrevet i TEK10 [4] og i [6].

Aktsomhetskart for skred finnes under «Naturfare» på NVE-Atlas og på NVEs Kartkatalog. Kartene er landsdekkende og utarbeidet med bakgrunn i en landsdekkende høydemodell. Mindre skråninger med høydeforskjell mellom 20-50 meter blir ikke fanget opp i kartleggingen. Disse kartene viser derfor kun potensiell fare, og er best egnet som en første utsjekk på overordnet plannivå. For områder i Norge dekket av NGIs kart for snø- og steinskred anbefales disse benyttet i stedet for de nasjonalt dekkende aktsomhetskartene for snøskred. For de andre skredtypene i bratt terreng benyttes landsdekkende aktsomhetskart for henholdsvis stein-, jord- og flomskred. Sistnevnte anbefales også benyttet for sørpeskred [6].

NVE sammenstiller og utarbeider faresonekart for skred i bratt terreng, også kart fra andre aktører. En oversikt over kartlagte faresoner i den enkelte kommunen finnes her: <https://www.nve.no/flaum-og-skred/kartlegging/faresonekart-kommuner/>. Kartene viser faresoner for 100-, 1000- og/eller 5000-års skred. Slike kart er utarbeidet for bl.a. Tromsø, Balsfjord og deler av Kåfjord kommuner. Alle typer skred i bratt terreng utredes i kartleggingen, og resultatet i form av faresonekart kan brukes direkte i reguleringsplanlegging. Flere kommuner mangler i dag detaljerte terrengdata (laserdata) for å kunne bli kartlagt. Plan for skredfarekartlegging 14-2011 [11], danner grunnlag for NVEs prioritering av kartlegging av ulike typer skred. For enkelte kommuner finnes det også lokale faresonekart for skred i bratt terreng som er utarbeidet i forbindelse med tidligere plan- og byggesaker.

Det er for enkelte områder i Troms (bl.a. Målselv, Lyngen og Tromsø) utført nasjonal kartlegging av områder med fare for store naturlige kvikkleireskred. Disse kartene er også tilgjengelige på NVE-Atlas, under «Naturfare». Statens Vegvesen kan også ha utført kartlegginger av skred i bratt terreng og kvikkleire langs deler av veinettet i Troms. Ytterligere informasjon om nasjonal kartlegging og de ulike skredtypene finnes på NVEs nettsider.

3.1 Kvikkleireskred

I Troms er det mange områder med marine avsetninger med mulig fare for kvikkleireskred. De fleste kvikkleireskred utløses av menneskelig aktivitet, men påvirkes også av erosjon i elver og bekker. Økt erosjon som følge av hyppigere og større flommer kan utløse flere kvikkleireskred. Det må gjøres en vurdering av fare for kvikkleireskred for utbygging i områder med marine avsetninger. Det er viktig å være oppmerksom på at det kan være kvikkleire også utenfor kjente kartlagte faresoner.

3.2 Steinsprang og steinskred

Steinsprang og steinskred utløses ofte av økt vanntrykk i sprekksystemer i forbindelse med intens nedbør. Hyppigere episoder med kraftig nedbør vil derfor kunne øke hyppigheten også av disse skredtypene, men hovedsakelig på mindre steinspranghendelser.

3.3 Fjellskred og permafrost

Store fjellskred er hovedsakelig forårsaket av langsiktige, geologiske prosesser knyttet til sprekksystemer og andre geologiske forhold. Permafrost er observert i ustabile fjellsider i indre Troms, f.eks i Signaldalen og i Nordnesfjellet. Selv om oppvarming og tining av permafrosten kan være en medvirkende faktor for utløsning av enkelte store fjellskred, er det foreløpig ikke grunnlag for å si at klimautviklingen fører til økt hyppighet av eller størrelse på store fjellskred. To fjellpartier i Troms, Nordnesfjellet og Gamanjunni 3 i Kåfjord kommune, er av NVE definert som høyriskoområder og blir kontinuerlig overvåket av NVE med hensyn til bevegelser og ustabilitet.

3.4 Snøskred (løssnøskred, flakskred)

Med et varmere og våtere klima vil det oftere falle nedbør på et snødekket underlag. Dette kan på kort sikt føre til økt skredfare, men ikke for de store, sjeldne snøskredene som omfattes av aktsomhetskartene. På lengre sikt vil snømengdene bli så redusert at faren for snøskred vil avta.

3.5 Jord-, flom- og sørpeskred

Det er særlig grunn til økt aktsomhet mot skredtypene jord-, flom- og sørpeskred, fordi disse skredtypene kan bli både vanligere og mer skadelige. Klimautviklingen vil likevel ikke ha noen innvirkning på aktsomhetsområdene som er markert på de nasjonale aktsomhetskartene for jord- og flomskred [12]. Sørpeskred som har høyt vanninnhold og kan gå i svært slakt terreng, vil i enkelte tilfeller kunne rekke utenfor disse aktsomhetsområdene.

4. Havnivå, stormflo og bølgepåvirkning

Havnivåstigningen kan føre til at stormflo og bølger strekker seg lenger inn på land enn hva som er tilfelle i dag. Dette kan føre til skader på bebyggelse og infrastruktur på grunn av oversvømmelse i områder hvor en i dag ikke har registrert skader. I veilederen «Havnivåstigning og stormflo» [13] er det gitt tall for ulike returnivåer for stormflo og havnivåstigning med klimapåslag for alle kystkommuner i Troms. I beregningene er tatt hensyn til landhevning. Basert på høye klimagassutslipp og beregninger for perioden 2081-2100, er det anbefalt å bruke 47-73 cm (avhengig av kommune) som tillegg for havnivåstigning med klimapåslag. I tillegg må det gjøres egne vurderinger for bølge- og vindoppstuvning. I rapporten er det gitt eksempler på hvordan tallene i rapporten skal brukes i planlegging.

5. Overvann

Episoder med kraftig nedbør ventes å øke vesentlig både i intensitet og hyppighet, og som nevnt i avsnitt 1.2 om nedbør anbefales det inntil videre et klimapåslag på minst 40 % på regnskyll med varighet under 3 timer. Utfordringene med overvann ventes å bli større enn i dag, og det er derfor viktig å ta hensyn til dette i overvannsplanleggingen. Norsk Vann har utgitt en veiledning i klimatilpasset overvannshåndtering [14].

Litteratur:

- [1] DSB TEMA/Klimahjelpen (2015). En veileder i hvordan ivareta samfunnssikkerhet og klimatilpasning i planlegging etter plan- og bygningsloven
- [2] Hanssen-Bauer, I. m.fl. (Red.) (2015). Klima i Norge 2100 Kunnskapsgrunnlag for klimatilpasning oppdatert i 2015. NCCS report no. 2/2015 – <https://klimaservicesenter.no>
- [3] Meld. St. 33 (2012-2013). Klimatilpasning i Norge – <https://www.regjeringen.no>
- [4] Byggeteknisk forskrift (TEK10)
- [5] Lawrence, D. (2016). Klimaendringer og fremtidige flommer. NVE Rapport 81-2016
- [6] NVE (2014). Flaum- og skredfare i arealplanar. Retningslinje 2-2011 (revidert 22.05.2014)
- [7] NVE (2015). Flaumfare langs bekker. Veileder 3-2015
- [8] Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) Fjerde del: Byggesaksdel Kapittel 28. Krav til byggetomt og ubebygget areal
- [9] Schanche, S. (red.) (2014). Sikkerhet mot skred i bratt terreng. NVEs veileder 8/2014
- [10] Schanche, S. og Davis Haugen, E.E. (red.) (2014) Sikkerhet mot kvikkleireskred. NVEs veileder 7/2014
- [11] Øydvin, E. K. m. fl. (2011). Plan for skredfarekartlegging, Status og prioriteringer innen oversiktskartlegging og detaljert skredfarekartlegging i NVEs regi. NVE rapport 14/2011
- [12] Fischer, L. m.fl. (2014). Aktsomhetskart jord - og flomskred: Metodeutvikling og landsdekkende modellering. NGU rapport nr. 2014.019
- [13] DSB TEMA (2016). Havnivåstigning og stormflo – samfunnssikkerhet i kommunal planlegging
- [14] Lindholm, O. m.fl. (2008). Veiledning i klimatilpasset overvannshåndtering. Norsk Vann rapport 162/2008

Bildestripe på forsiden:

På vei til Sørfugløya, Troms. Foto: Gunnar Noer/MET

Haglskur. Foto: Johanna Engen

Tåke i skogen. Foto: Einar Egeland

Sandnessundbrua i Tromsø. Foto: Gunnar Noer/MET

Storm. Foto: Kåre Nilsen

Høst. Foto: Ingrid Våset/MET

18/20 Orienteringer, spørsmål m.m. - Kommunestyremøte
11.06.2020

Arkivsak-dok. 20/00034-7
Arkivkode. 033
Saksbehandler Sonja Johansen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kommunestyret	11.06.2020	18/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Informasjonssaker:

- Orientering om mulig fusjon mellom HLK og Nordkraft (ansvarlig: styreleder og administrerende direktør HLK)
- Ibestad Eiendom avvikler generalforsamling mellom kl. 0800-0900.

Vedlegg:
Ingen